ମିଡ୍ ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ

263
17 JUL 1959

ଏହି ଲେଖକଙ୍କର :

ରକ୍ତ ତାଣ୍ଡବ (୨ୟ ସଂସ୍କରଣ)
୫୩ ପଠ ଟ୍ରାସ (,,)
୩୦୩ ରଭଲଭର (,,)
କଳା ରାତିର ସଇତାନ (,,)
ସି. ଆଇ. ଡ଼ି. (୨ୟ ସଂସ୍କରଣ ଯନ୍ତ୍ରସ୍ଥ)
ଦାଗ (,,)
ଦୁନିଆ ଗୋଲ
ଧୂଳିର ଧରଣୀ
ଦୁଇଟି ବୃନ୍ତରେ ଆଠଟି ଫୁଲ
ମିଡ୍ ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ

ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି—

ଅଶରୀରୀର କାରସାଦି
ଦିନେ ରାତିରେ
ଭୂତ ଚକ୍ର

ମିଡ୍ ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ

କସ୍ତୁର ଚରଣ ଦାସ

ପ୍ରକାଶକ:
ସାହିତ୍ୟସଂସାର: କଟକ—୨

ପ୍ରକାଶକ :

ସାହିତ୍ୟ-ସଂସାର
ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ —୨

ମୁଦ୍ରକ :

ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମହାପାତ୍ର
ଗ୍ରାମସେବକ ସମବାୟ ପ୍ରେସ
ବାଖରାବାଦ, କଟକ —୨

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ :
ନଭେମ୍ବର, ୧୯୫୭

୧ଟଙ୍କା ୫୦ ନୂଆପଇସା

ଦେଢ଼ ଟଙ୍କା

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପତିତପାବନ ମହାନ୍ତି

କର କମଳେଷୁ

—ଏକ—

ଦମ୍ ଦମ୍ ବିମାନଘାଟି ଠାରୁ ଯେତେବେଳେ ଧୂସର ରଙ୍ଗର ଷ୍ଟୁଡ଼ିବେକାର କାର ଖଣ୍ଡିକ ଛୁଟିଲା, ସେତେବେଳେ ସାତଟା ବାଜିବାକୁ ମାତ୍ର କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ୍ ବାକି । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ହାତଘଣ୍ଟା ଉପରୁ ଚଞ୍ଚଳ ଆଖି ଫେରାଇ ନେଇ, ଡ୍ରାଇଭରକୁ କହିଲା—ଶୀଘ୍ର ଚଲାଅ—କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ଏସ୍ପ୍ଲାନେଡ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ ।

ଡ୍ରାଇଭର ଗାଡ଼ିର ବେଗ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ରହି ରହି ଗୀତା ମହାପାତ୍ରର ଭ୍ରୂଲତା ଯୋଡ଼ିକ କମ୍ପି ଉଠୁଥିଲା ।

ବାରମ୍ବାର ହାତଘଣ୍ଟା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପହଁରି ଯାଉଥିଲା ।

ଆଉ ମାତ୍ର ସାତ ମିନିଟ୍ ବାକି ସାତଟା ବାଜିବାକୁ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚି ନ ପାରିଲେ ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲର ଦରଜା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ । ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଦମ୍ ଦମ୍; ଦମ୍ ଦମ୍‌ରୁ ଦିଲ୍ଲୀ, ପୁଣି ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଦମ୍ ଦମ୍ ସଫର ବୃଥା ହୋଇଯିବ । ପୁଣି ହାତ ଘଣ୍ଟାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଚମକି ପଡ଼ିଲା ।

ଡ୍ରାଇଭର, ଆଉ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚି ନ ପାରିଲେ ସର୍ବନାଶ ହୋଇଯିବ ।

ଡ୍ରାଇଭର ଗାଡ଼ିର ସ୍ପିଡ୍ ଆଉଟିକେ ବଢ଼େଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ମାତ୍ର ଗାଡ଼ି ସେତେବେଳକୁ କଲିକତାର ଏକ ମୁଖରିତ ରାସ୍ତା ଉପରେ ପଡ଼ି ସାରିଥିଲା । ତଥାପି ସେ ଆପ୍ରାଣ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା ଯେତେ ସମ୍ଭବ ଶୀଘ୍ର ଗାଡ଼ିଟାକୁ ଉଡ଼େଇ ନେଇ ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ ଦୁଆରେ ଠିଆ କରେଇ ଦେବାପାଇଁ ।

'ଗୀତା ମହାପାତ୍ର କପାଳରେ ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଝାଳ ଜମି ଯାଇଥିଲା । ଆଉ ମାତ୍ର ଦୁଇ ମିନିଟ୍ । ତା' ପରେ........

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଛିଟିକି ପଡ଼ିଲା ଖୁବ୍ ଯୋରରେ । ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ବୁଝିଲାବେଳକୁ ଲୋକ ଜମି ଯାଇଛନ୍ତି ତା' ଗାଡ଼ି ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ । ଗୋଟାଏ ଗାଡ଼ି ସଙ୍ଗରେ ଧକ୍‌କା ଲାଗିଛି ତା' ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ ।

କିନ୍ତୁ ଏଣେ ଆଉ ମିନିଟିଏ ବାକି । ଓହ୍ଲେଇ ଚାଲିଗଲେ ବି ପହଞ୍ଚି ଯାଇହେବ ହୋଟେଲରେ । ମାତ୍ର ତିନିଟା କୋଠା ଛାଡ଼ିଦେଲେ ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ ।

—ଦୁଇ—

ନମସ୍କାର !

ମୋ ନାଁ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ।

ଯେଉଁ ଲୋକଟି ଅଧା ଅନ୍ଧାର ଅଧା ଆଲୁଅ ଭିତରେ ଥାଇ ସିଗାରେଟ୍ ଧୂଆଁରେ କୋଠରୀଟିକୁ ଧୂମାୟିତ କରି ଦେଇଥିଲା, ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବୁଲି ଅନେଇଲା ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଆଡ଼େ ।

ଓଃ, ତୁମେ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ? ଶୁଣି ଖୁସି ହେଲି । ଦେଖି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି । ଚମତ୍କାର ନାମ ତେବେହେଲେ । ବୟସ······

ଉଣେଇଶ ।

ବେଶ୍, ବେଶ୍ । କିନ୍ତୁ ବେଶର ପରିପାଟି, ମେକ୍‌ଅପ୍‌ର ଟେକ୍‌ନିକ୍‌ରେ ତମକୁ ଆହୁରି ତଳକୁ ଆସିବାକୁ ହେବ । ଦେଖିଲେ ମନେ ହେବ ସ୍ୱୀଟ୍ ସିକ୍ସ୍‌ଟିନ୍ । ପାରିବ ?

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର କେବଳ ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇଲା ।

ସନ୍ତିଁ ଜଣାଅଛି ?

ହଁ ।

ସେଇ କଳା ପୋଷାକ ପରିହିତ ଲୋକଟି ପୁଣି ଧୀରେ ଧୀରେ ମୁହଁ ବୁଲେଇ ନେଲା । ମୁଣ୍ଡରେ ତା'ର ଥିଲା ଗୋଟାଏ ଫେଲଟ୍-ହ୍ୟାଟ୍ । ମୁହଁରେ ପାଇପ୍ । ଆଖିରେ କଳା ଚଷମା । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଚିହ୍ନିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ବି ଚିହ୍ନି ପାରିଲା ନାହିଁ ଭଲକରି । ଭିତରୁ ଜଣେ କିଏ ଡାକିଲା—ଏବେ ଆସନ୍ତୁ ଗୀତା ଦେବୀ । ଆପଣ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଣିକି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଲୋଡ଼ା । ସମୟ ଆଉ ଅଳ୍ପ । ଆଜି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଫେରି ଚାହିଁଲା ବେଳକୁ ସେ ଲୋକଟି ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଦୁଆର ଦେଇ ଭିତରକୁ ପଶି ଯାଉଛି ।

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ତା'ର ପଥ ଅନୁସରଣ କଲା ।

—ତିନି—

ସ୍ୱର ମୁଲାଏମ୍, ଅତି ଦରଦଭରା । ଗୀତଟିର ସ୍ୱର-ତରଙ୍ଗ କୋଠରୀଟିରେ ଭରି ଦେଇଛି ଅପୂର୍ବ କାରୁଣ୍ୟ । ଛନ୍ଦା ସହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ବନ୍ଦ କରିଦେଲା ରେଡ଼ିଓଟା । ଆଖିରେ ତା'ର ଢଳ ଢଳ ହେଉଥିଲା ଲୁହ । କଳା ଡୋଳା ଯୋଡ଼ିକ ପହଁରୁଥିଲା ସେହି ଲୁହ ଦରିଆରେ । କେହି ନଥିଲେ ଦେଖିବାକୁ । କେହି ନ ଥିଲେ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ।

ଛନ୍ଦା ଚିଠିଟାକୁ ବ୍ଲାଉଜ୍ ଭିତରୁ ବାହାର କରି ଆଉଥରେ ପଢ଼ିଲା, ଏଥର କିନ୍ତୁ କଳାଡୋଳା ବୁଡି ଲୁହ ଝରି ପଡ଼ିଲା ଝର ଝର ହୋଇ । ଛନ୍ଦା ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । କିଛି ତାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ପୁଣି ସେ ରେଡ଼ିଓଟା ଖୋଲିଦେଲା । ସେଇ ଏକା କଣ୍ଠରୁ ଝରୁଥିଲା—

ମୋର ଅଶ୍ରୁ ମିଶେ ମାଳ ମାରେ
ନୟନ କଜ୍ଜ୍ୱଳ ଗାର ଧୋଇଯାଏ ଅକାଳରେ
ଅଶ୍ରୁ ମିଶେ ମାଳ ମାରେ ।
ମନର ଦେଉଳ ନାଶି
କଳପନା ହୁଏ ବାସି
ଥରି ଥରି ଝରେ ଯେତେ ଆଶା
ପ୍ରାଣର ଉର୍ମି
ମରଇ ଭ୍ରମି
କଟେନା କାଳ ନିଶା ।......

ଛନ୍ଦା ଆଜି ସହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଘରୁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ି ବାହାରି ଗଲା ପଦାକୁ । ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ଅଫିସ୍‌ରୁ ଫେରୁଥିଲେ । ମଣିଆ ତାଙ୍କ ହାତରୁ ବାଡ଼ିଟା ଓ ଚଦରଟା ନେଉଥିଲା । ବାପାଙ୍କୁ ସାମ୍‌ନା ସାମ୍‌ନି ଦେଖି ଛନ୍ଦା ଟିକେ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ମୁହଁ ବୁଲେଇ ଆଖିର ଲୁହ ପୋଛି ପକେଇଲା ପଣତରେ । ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ବୈଠକଖାନାକୁ ଯାଇ ସ୍ନେହଭରା କଣ୍ଠରେ ଡାକିଲେ—

ଛନ୍ଦା !

ଆଜ୍ଞା ! !

ଶୁଣତ ମା !

ଛନ୍ଦା ଚୋରଙ୍କ ପରି ଗୋଡ଼ ଚପି ଚପି ଠିଆ ହେଲା ଯାଇ ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ପଛଆଡ଼େ ।

କ'ଣ ?

ଗୋଟାଏ ଜରୁରୀ କାମରେ ମୁଁ ଆଜି ଟିକେ ବାହାରକୁ ଯିବି । ଫେରୁ ଫେରୁ ତିନି ଚାରିଦିନ ଡେରି ହୋଇ ପାରେ । ମଣିଆକୁ କହିଛି ଜିନିଷ ପତ୍ର ସଜାଡ଼ିବାକୁ । ତୋର କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁତ ?

ସେତେବେଳେଯାଏ ଛନ୍ଦାର କୋହ କମି ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ବିଶେଷ କିଛି କହି ନିଜର ଦୁର୍ବଳତା ବାପାଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ତା'ର ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲା । ଅନେକ କଥା କହିବାକୁ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କିଛି କହି ନ ପାରି କେବଳ କହିଲା, ନାଁ ।

ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ଆଉ ଫେରି ବୁଝିବାକୁ ଅବସର ପାଇ ନଥିଲେ । ସେ ଗୋଟାଏ ଦରକାରୀ ଫାଇଲ ଭିତରେ ନିଜକୁ ହଜେଇ ଦେଇଥିଲେ । ଛନ୍ଦା ଧୀରେ ଧୀରେ ସେଠାରୁ ପାଦ ଉଠାଇ ପୁଣି ତା ନିଜ କୋଠରୀକି ଖସି ଯାଇଥିଲା । କୋଠରୀଟାରେ

ସେତେବେଳଯାଏ ଭରି ରହିଥିଲା କରୁଣତାର ଭାଷା । ସେଇ ଗୀତଟି ଶେଷ ହୋଇ ନଥିଲା ସେତେବେଳେ ଯାଏ । ଛନ୍ଦା ଘରେ ପହଞ୍ଚି ପୁଣି ବନ୍ଦ କରଦେଲା ରେଡ଼ିଓଟାକୁ । ମାରବନ୍ତା ଘଙ୍ଗିଲା କାନ୍ଥ ଘଡ଼ିଟା । ଆଠଟା ବାଜିଲା ।

ଛନ୍ଦା ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଲୋଟେଇ ଦେଲା ନିଜର ଅଙ୍ଗଲତାକୁ । ନା, ଏହାର ଗୋଟାଏ ଶେଷ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ହେବ । ମୁହଁ ବୁଜ ଆଜ ରହି ହେବନ ।

ଆଖି ସାମନା କାନ୍ଥରେ ଝୁଲୁଚି ମା'ଙ୍କର ତୈଳ ଚିତ୍ର । ଛନ୍ଦା ଆଖି ଲାଖିଗଲା ସେଇଟି । ମା' ଆଜ ସେ ସ୍ବର୍ଗରେ । ସେ ଥିଲେ ହୁଏତ ତା'ର ମନ କଥା ବୁଝି ଥାଆନ୍ତେ । ତାକୁ ଏତେ ଘାରି ହେବାକୁ ପଡ଼ୁ ନ ଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ କଣ ହେବ ! ଶ୍ରୀପତି ଷ୍ଟେଟରାୟଙ୍କ କନ୍ୟା ଛନ୍ଦା । ତଥାପି ତା'ର ଦୁଃଖ ! ଲୋକେ ହସିବେ ।

ଦେଈ, ଦେଈ !! ମଣିଆ ଡାକ ଡାକ ପଶି ଆସିଲା ।

କ'ଣ କରେ ? ଛନ୍ଦା ତକିଆ ଉପରୁ ମୁହଁ ଉଠାଇ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

ବାବୁ ଡାକୁଛନ୍ତି । ଖାଇ ବସିଛନ୍ତି ।

ତୁ ଯା କହିବୁ ମୁଁ ପରେ ଖାଇବି ।

ମଣିଆ ଚାଲିଗଲା । ତା ପାଦ ଶବ୍ଦ ଧୀରେ ଧୀରେ ମିଳେଇ ଯାଉଥିଲା ।

ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦାନା ବାନ୍ଧୁଥିଲା ଛନ୍ଦା ମନର ଭାବନା । କାହିଁକି ସେ ଜନ୍ମ ହୋଇଚି ? ଜଗତରେ କେଉଁ ସାର୍ଥକ ସ୍ବାକ୍ଷର ରଖିଯିବ ସେ ? ତାର ଜନ୍ମ ନ ହୋଇଥିଲେ କଣ ଜଗତ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ? ଯଦିବା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାନ୍ତା ତାହେଲେ ତାର

ଜନ୍ମର ପ୍ରୟୋଜନ ଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଜନ୍ମୁଚି ସେ ଏ ଧରା ଧାମରେ ।

ଧେତ୍, ଯେତେସବୁ ବାଜେ ଭାବନା । ମୁଣ୍ଡ ତଳର ତକିଆଟା ଉଠେଇ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା ଛନ୍ଦା । କାନ୍ଥଢଡ଼ିରେ ପେଣ୍ଡୁଲମଟା ଦୋହଲୁଚି । ଏ ପାଖ ସେପାଖ । ଛନ୍ଦା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା । ଏକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନେଇ ରହିଲା ସେଇ ପେଣ୍ଡୁଲମଟା ଆଡ଼େ । ଠିକ୍ ତା ମନ ସଙ୍ଗରେ ତାଳଦେଇ ଧାଇଁଚି ସେଇ ପେଣ୍ଡୁଲମଟା । ଛନ୍ଦା ଅନୁଭବ କଲା କାହାର ଗୋଟାଏ କଟା ମୁଣ୍ଡ ସତେକି ଦୋହଲୁଛି ସେଠି । ରକ୍ତ ଝରୁଚି । ଆଖି ଯୋଡ଼ାକ ଜଳୁଚି ମସାଲ ପରି ।

ଛନ୍ଦା ଆଖିବୁଜି ପକେଇଲା । ଘଡ଼ିରେ ନ'ଟା ବାଜୁଚି । ଚମକି ପଡ଼ିଲା । ଛଠିଟାକୁ ବ୍ଲାଉଜ ତଳୁ ବାହାର କରି ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ପଢ଼ିଲା । କମ୍ପି ଉଠିଲା ଛାତିଟା । ଟିକି ଟିକି କରି ଚିରି ଫିଙ୍ଗି ଦେବାକୁ ମନ ହେଉଥିଲା ଛଠିଟାକୁ । କିନ୍ତୁ ହାତ ଯୋଡ଼ାକ ତାକୁ ଅବଶ ଲାଗିଲା । ପୁଣି କାହାର ପାଦଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ବାହାରେ । ଛନ୍ଦା ତଡ଼ିତ୍ ବେଗରେ ଛଠିଟାକୁ ପୁଣି ବ୍ଲାଉଜ ଭିତରେ ରଖି ଦେଇ ଗୋଟାଏ ବହି ଧରି ବସି ପଡ଼ିଲା ପଲଙ୍କ ଉପରେ ।

ଶ୍ରୀପତିବାବୁ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ । ଛନ୍ଦା ପଢ଼ୁଚି । ଡାକିଲେ—

ଛନ୍ଦା ଅନେଇଲା । ଶ୍ରୀପତିବାବୁ ସଜହୋଇ ବାହାରିଛନ୍ତି । ବାତ୍ସଲ୍ୟ ବୋଳା ହସ ହସି କହିଲେ—ମା ମୋର ଆଜିକାଲି ସବୁ ଭୁଲି ବସିଲାଣି । ତା' ବୁଢ଼ା ପୁଅଟାକୁ ବି ଭୁଲି ଗଲାଣି ।

କ'ଣ ବାପା ?

ଆରେ ନ'ଟା କାନ୍ଦଲଣି ପରା ! ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ଦେବୁ ନାହିଁକି ?

ଓଃ ! ଛନ୍ଦା ଜିଭ କାମୁଡ଼ି ପକେଇ ଲାଜରେ ମୁଣ୍ଡ ନୋଇଁଲା । ତର ବରରେ ଉଠି ଯାଇ ଆଲମାରୀରୁ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ସିରଞ୍ଜଟା କାଢ଼ି ଦୁଇ ମିନଟ୍ ଭିତରେ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ଭରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା । ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ଗୋଟିଏ ଚେଆର ଉପରେ ବସିପଡ଼ି ବାଁ ହାତରୁ ଜାମାଟା ଟେକୁ ଟେକୁ କହିଲେ—ଫେରୁ ଫେରୁ ତିନି ବୃରେଦନ ହୋଇପାରେ । ସିରଞ୍ଜଟା ଆଉ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ଶିଶି ଗୁଡ଼ାକ ମୋ ହାତ ବାକ୍ସରେ ଦେଇ ଦେ । ହଁ, ମୁଁ ନ ଫେରିବା ଯାଏ ଘରେ ଥିବୁ ।

ଛନ୍ଦା ନୀରବରେ ସବୁ ଶୁଣିଲା । କେବଳ ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ ସମ୍ମତି ଜଣେଇଲା ।

ତଳୁ ଡ୍ରାଇଭରର ମଟରହର୍ଣ୍ଣ ଶୁଣାଗଲା । ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ତର ତର ହୋଇ ଓହ୍ଲେଇଗଲେ ।

ଛନ୍ଦା ଗୋଟାଏ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ପକାଇ ବିଛଣାରେ ପଡ଼ିଗଲା । ତା' ଦିହରୁ ଗମ୍ ଗମ୍ ହୋଇ ଝାଳ ବୋହିଗଲା ।

—ଚାରି—

ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ବତି ଗୁଡ଼ିକ ଲିଭି ଆସୁଥିଲା । ସେ ଦିନର "ବିଶେଷ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ" ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ପୂର୍ବରୁ । କିନ୍ତୁ ଭିଡ଼ କମି ନଥିଲା ଆଗନ୍ତୁକ ମାନଙ୍କର ।

ଆଉ ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ପରେ ହୁଏତ ଜନଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିବ ଏହି ବିରାଟ ହଲ୍ ଘରଟା । ଜୁଆର ପରେ ଭଟ୍ଟା ଆସିବ । ଯାହା କାଠି କୁଟା ଭାସି ଭାସି ଆସିଥିବ ଜୁଆର ବେଳେ, ପୁଣି ଭାସି ଭାସି ଚାଲିଯିବ ସବୁ । ତଥାପି କ୍ଷଣକର ଶୋଭା ଲାଗି ରହିବ ଆଖିରେ ।

ଯାହା ଆସିଥିଲା ଆଉ ଚାଲିଗଲା ସେଇଆକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଆଳାପ ଜମି ଉଠିଛି ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ । କାହାର ନାଚ ଭଲ, କାହାର ସଙ୍ଗୀତ ମନ ମୁଗ୍‌ଧକରି, ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ଯଦୁବାବୁ କିନ୍ତୁ ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କୁ ପଚାରୁଥିଲେ—ସେ ଷ୍ଟୁଡ଼ିବେକାର କାର ସହିତ ସେ ଜିପ୍‌ଟା କାହିଁକି ଧକ୍‌କା ଲାଗିଲା ? ନ ଲାଗି ଥିଲେ ତ ଚଳି ଥାଆନ୍ତା ।

ସାହାଣୀବାବୁ କହିଲେ—ନ ଲାଗିଥିଲେ ଚଳି ଥାଆନ୍ତା ଯେ, ହୁଏତ ନ ଚଳିବାରୁ ।

କିନ୍ତୁ ସେ କାରର ଡ୍ରାଇଭର ଆରୋହୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶେଷ କିଛି କହି ପାରୁନି । କୁଆଡ଼େ ଗଲା, କ'ଣ ହେଲା କିଛି ତାକୁ ଜଣାନାହିଁ । ଯିବାର କାରଣ କିଛି ଥାଇପାରେ ସାହାଣୀ ?

ହଁଏ ତ ଥାଇପାରେ, ନ ଥାଇ ବି ପାରେ । କଣ ମିଳିବ ସେଥିରୁ ? ଚାଲେ, ଉଠ୍ । ଏଗାରଟା ବାଜିବ । ଯାଇ ଟିକେ ବିଶ୍ରାମ କଲେ କେତେ କଥା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଗୋଟିଏ ସିଗାରେଟ୍‌ରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କରୁ କରୁ କହିଲେ—ଯଦୁ, ଘର୍ଘଦିନ ପରେ ଆମେ ଟିକିଏ ଅବସର ପାଇଚେ । ତୁ ଆଜି ସେସବୁ ଗୋଳମାଳିଆ ଭିତରକୁ ପଶେନା । ମୋର ସନ୍ଦେହ ହେଉଛି ସେଇ ଜିପ୍‌ଟା ଜାଣି ଜାଣି ସେ ଷ୍ଟୁଡ଼ିବେକାର କାରକୁ ଧକ୍‌କା ଦେଇଛି । ଏହା ଏକ୍‌ସିଡେଣ୍ଟ

ମୋଟେ ନୁହେଁ ବୋଲି ମୁଁ ବୁଝି ପାରୁଛୁ । ତଥାପି ଆମର ବିଶ୍ରାମ ନେଉଁ । ଚାଲିଆ ।

ତୁ ତା'ହେଲେ ଏ ହୋଟେଲକୁ ଆସିଲୁ କାହିଁକି ? ଆମେତ ବାଟଗଲା ଲୋକ, ଚାଲିଯାଇ ଥାଆନ୍ତେ । କ'ଣ ଦରକାର ଥିଲା ଏଠାକୁ ଆସିବା ?

ଆରେ ସନ୍ଦେହୀ ମନତ ! ଚାଲି ଆସିଥିଲେ । ନାଚ ଦେଖିଲେ, ଗୀତ ଶୁଣିଲେ । ଖାଇବା ପର୍ବଟା ବି ଶେଷ ହେଲା । ଏବେ ନିର୍ଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଶୋଇ ପାରିଲେ ହେଲା । ଚାଲେ, ଉଠ୍ ।

ଯଦୁବାବୁ ତଥାପି ଉଠୁ ନଥିଲେ । ଗୋଟାଏ ହୋଟେଲ ବୟ ଆସି ବିନୟ ସ୍ୱରରେ ଚାଲି ଯିବାକୁ କହିଲା । କାରଣ ସେତେବେଳକୁ ଯଦୁବାବୁ ଓ ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଛଡ଼ା ବିଶେଷ ଲୋକ ଆଉ କେହି ନଥିଲେ । ହୋଟେଲ ବନ୍ଦ ହେବାର ସମୟ ମଧ୍ୟ ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ହେବ ଗଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ।

ଯଦୁବାବୁ ଉଠିଲେ । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଦ ପକେଇ ଚାଲୁଥିଲେ । ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ସିଗାରେଟ୍‌ଟା ସରି ଆସୁଥିଲା । ଯଦୁବାବୁ ମଟରରେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଇ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ ସଂଧ୍ୟା ବେଳର ସେହି ଆକ୍‌ସିଡେଣ୍ଟଟା କଥା ।

ଗାଡ଼ି ପାର୍କ ମେନ୍‌ସନ ଗେଟ୍‌ରେ ରହୁଣୁ ନ ରହୁଣୁ ସାହାଣୀବାବୁ ଓହ୍ଲେଇ ରୁମ୍‌କୁ ଚାଲିଗଲେ । ଯଦୁବାବୁ ଗ୍ୟାରେଜ୍‌ରେ ଗାଡ଼ି ରଖୁ ରଖୁ ଉପରୁ ଶୁଣିଲେ—ରହ ଯଦୁ । ଗାଡ଼ି ଗ୍ୟାରେଜ୍‌ରେ ରଖ ନା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ପୁଣି ଉପରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି ଗାଡ଼ିରେ ବସିଲେ ।

କିରେ, ଖବର କ'ଣ ?

ନା ଭାଇ, ବିଶ୍ରାମ ଆମ କପାଳରେ ଲେଖା ନାହିଁ ।

ଆରେ ହେଲା କ'ଣ ?

ଫୋନ୍ ।

କାହାର ?

ଶ୍ରୀପତି ଶ୍ରେଷ୍ଠସ୍ୱପ୍ନଙ୍କ କନ୍ୟା ଛନ୍ଦା ଦେବୀଙ୍କର ।

ହୋଇଛି କ'ଣ ?

ଯାହା ହୁଏ ।

ମର୍ଡ଼ର ?

ନା, ସେମିତିଆ ସମ୍ଭବନା !

ଠିକଣା ?

କଲେଜ ଷ୍ଟ୍ରୀଟ୍ ।

—ପାଞ୍ଚ—

ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ ସିଗାରେଟ୍‌ଟା ଜଳି ଜଳି ଝୁଲ ଗୁଣ୍ଡ଼ାକ ଝଡ଼ି ପଡ଼ୁଥିଲା । ସେ ନିବିଷ୍ଟ ଚିତ୍ତରେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ ଛନ୍ଦା ଦେବୀଙ୍କ କଥା । ଏଗୁଡ଼ା ନିତାନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ । କୌଣସି କାରଣ ନ ଥାଇ ଟେଲିଫୋନ କୌଣସି ଗୁଇନ୍ଦା ପାଖକୁ କରି ଯାଇ ପାରେନା । ଅଥଚ ଛନ୍ଦା ଦେବୀ ମନା କରିଦେଲେ । କିନ୍ତୁ କାରଣ ନାହିଁ । ଭିତରେ ଫୋନ୍ କରି ଦେଇଥିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଘଟଣାକୁ ଦୋହରେଇ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ । କାଲି ରାତି ବାରଟା ବେଳେ ଯେତେବେଳେ ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଗାଡ଼

ଯାଇ ଶ୍ରୀପନ୍ତ ଗ୍ରେଷ୍ଟସ୍ୱପ୍ନଙ୍କ ଦୁଆରେ ଭଡ଼ିଲ, ଛନ୍ଦା ଉପର ମହଲାରୁ ଉତ୍ତଳା ହୋଇ ଛୁଟି ଆସିଥିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଅଥଚ ପୁଣି ମଝି ଶିଢ଼ିରୁ ଫେରିଯାଇ ବସିଲା ଶୋଇଲା ଘରେ । ସାହାଣୀବାବୁ ଗଲେ । ଅସମୟରେ ଟେଲିଫୋନ୍‌ର କାରଣ ପଚାରିଲେ । ଛନ୍ଦା ବିନୀତ ସ୍ୱରରେ କ୍ଷମା ମାଗିଲା । କହିଲା— ମୁଁ କେଜାଣି କାହିଁକି ଖୁବ୍ ଡର ଯାଇଥିଲି, ଗୋଟାଏ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲି, କିଏ ଯେପରି ମୋତେ ତଣ୍ଟି ଚିପି ହତ୍ୟାକରିବାକୁ ଧାଇଁ ଆସୁଚି । ତା ପରେ······

ସାହାଣୀବାବୁ କଥା ମଝିରେ ବାଧା ଦେଇ ପଚାରିଥିଲେ—

ଆପଣ ଆମ ଠିକଣା ଏତେ ସହସା ଜାଣିଲେ କିପରି ?

ଛନ୍ଦା ଉତ୍ତର ଦେଲା— ବାପା ଆଗରୁ କହିଥିଲେ । କୌଣସି ବିପଦ ପଡ଼ିଲେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ । ଛନ୍ଦା କାଲି ଯାହା କହିଲା ସବୁ କଣ ସତ କହିଲା ? ନା-ନା-ମନେ ହେଉଛି ଯେମିତି ଗୋଟାଏ ଭୟ ତା କଣ୍ଠରୋଧ କରିଥିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଛନ୍ଦା ଶୟନ କକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ବିରାଟ ତୈଳଚିତ୍ରଟି ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିଲା ଛନ୍ଦା ସେଇଆଡ଼େ ବାରମ୍ବାର ଚାହୁଁଥିଲା । ଆଉ ଯେତେଥର ଚାହୁଁଥିଲା ସେତେଥର ସେ ତା ଆଖି ଓ ମୁହଁରେ ଚଞ୍ଚଳତାର ଲହରୀ ଦେଖୁଥିଲେ । କାହିଁକି ? କିଏ ସେ ତୈଳଚିତ୍ରଟି ଯେ ଛନ୍ଦା ମା'ର । ତେବେ ?

ଯଦୁବାବୁ ଚେଣ୍ଟୁ ଚିତ୍କାର କରି ଧାଇଁ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ହାତରେ ସେଦିନର ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରଭାତୀ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର । ସେ ସାହାଣୀ

ବାବୁଙ୍କ ସାମନା ଚେଆର ଉପରେ ବସିପଡ଼ି କାଗଜଟାକୁ ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ ହାତରୁ ବଢ଼େଇ ଧରି କହିଲେ, ଶୁଣିଲୁଣି ?

କ'ଣ ?

ଶୁଣ, ମୁଁ ପଢ଼ୁଛି ।

"ସାନ୍ତାକ୍ରୁଜ୍ ବିମାନ ଘାଟିରେ ରହସ୍ୟଜନକ ହତ୍ୟା ।

ବମ୍ବେ—ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ଯେ, ବମ୍ବେରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା "ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ" ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଗତ କାଲି ରାତି ୯ଟାରେ କଲିକତାରୁ ଏକ ସ୍ପେଶାଲ ବିମାନ ଯୋଗେ କେତେକ ଭଦ୍ରମହିଳା ଆସୁଥିଲେ । ଯଥା ସମୟରେ ସେହି ବିମାନ ବମ୍ବେର ଶାନ୍ତାକ୍ରୁଜ୍ ଏୟାର ପୋର୍ଟରେ ଅବତରଣ କଲା । ଅନନ୍ଦ କଳରୋଳ ଭିତରେ ମହିଳାମାନେ ବିମାନରୁ ଅବତରଣ କଲେ ।

ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ସମୟପରେ ଜଣାଗଲାଯେ ଜଣେ ଭଦ୍ର ମହିଳା ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିମାନରୁ ଓହ୍ଲାଇ ନାହାନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କ ନିଜ ସିଟ୍‌ରେ ବସିଛନ୍ତି । କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଜଣାଗଲା ଯେ ମହିଳାଟି ମୃତ । ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ତେବେ ଏହା ଏକ ରହସ୍ୟ ଜନକ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରା ଯାଉଛି ।

ତା ପରେ ?

ନା, ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ।

ମହିଳାଟିର ନାଁ, ଠିକଣା ?

କିଛି ନାହିଁ ।

ବମ୍ବେ ଆଉ କଲିକତା, ଢ଼େର୍ ତଫାତ୍ । କିଛି ଲାଭନାହିଁ ଚିନ୍ତାକରି । ବରଂ ଛନ୍ଦା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟାଏ କିଛି ସମାଧାନ କରି ପାରିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

ଭୁ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ପାଗଳ ମୁଁ ଦେଖୁଛି ସାହାଣୀ । ବହୁ ସମୟ ପରେ ବହୁ ବାଜେ ଘଟଣାକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଖାଲି ସମୟ ଅପବ୍ୟୟ କରୁ । ଛନ୍ଦା ତ ସ୍ପଷ୍ଟ ମନା କରିଦେଲି ।

ବୁଝୁଛି—କିନ୍ତୁ ଆମେ ପହଞ୍ଚିବା ମାତେ, ସେ ଅଧ ଶିଖିପାଏ ଧାଇଁ ଆସି ପୁଣି ଲେଉଟିଗଲି । କାହିଁକି ? ମୋର କ'ଣ ମନେ ହେଉଛି ଜାଣୁ ଯଦୁ ?

କ'ଣ ?

କୌଣସି ଗୋଟାଏ ଅଦୃଶ୍ୟ ଶକ୍ତି ତା ମନକୁ ପରିଚାଳିତ କରୁଛି ।

ଧେତ୍, ଯେତେସବୁ ବାଜେ ଭାବନା । ବରଂ ଶାନ୍ତାଙ୍କୁ ଜ୍ଵମାନ ଘାଟିର ଏହି ହତ୍ୟା ରହସ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କଲେ ବହୁ ନୂଆ ତଥ୍ୟ ମିଳିବ ।

ହୁଁ, ସାହାଣୀବାବୁ ଆଉ ଗୋଟାଏ ସିଗାରେଟ୍ ଲଗାଇଲେ ।

ଟେଲି ଫୋନ୍‌ଟା ଝୁଣ୍ ଝୁଣ୍ ହୋଇ ବାଜି ଉଠିଲା ।

ହ୍ୟାଲୋ, ମୁଁ ସାହାଣୀବାବୁ କହୁଛି । ଯଦୁବାବୁ ? ହଁ, ଅଛନ୍ତି ।

ଯଦୁବାବୁ ରିସିଭରଟା କାନରେ ଲଗାଇଲେ ।

କା'ର ସେ ଗାଡ଼ିଟା ? ରସା ଗ୍ୟାରେଜ୍‌ର ? ମିଡ୍ ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ ଭଡ଼ା ନେଇଥିଲା, ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପାଇଁ ? ଆଉ ସେ ଜିପ୍‌ଟା ? କ'ଣ କହିଲେ ? ନା, ନା ମୁଁ ଭୁଲ୍ ନମ୍ବର ଦେଇ ନାହିଁ । ମୋର ଯେତେଦୂର ମନେ ପଡ଼ୁଛି ନମ୍ବରଟା ମୋର ଠିକ୍ ସ୍ମରଣ ଅଛି । ସେ ନମ୍ବରର କୌଣସି ଗାଡ଼ି କଲିକତାରେ ନାହିଁ ? ହେଉ ଧନ୍ୟବାଦ । ଯଦୁବାବୁ ରିସିଭରଟା ରଖି ଦେଲେ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ।

କ'ଣ କରେ ସବୁ ?

ନାଁ, କାଲିର ସେଇ ଘଟଣାଟା । ମୋ ମନରେ ଟିକେ ସନ୍ଦେହ ହେବାରୁ ମଟରଭିକେଲକୁ ଫୋନ୍‌କରି ଗାଡ଼ି ଦୁଇଟାର ଓନର କିଏ ବୁଝି ଜଣେଇବାକୁ କହିଥିଲି

ଜାଣିଲୁ ?

ହଁ । କହି ଯଦୁବାବୁ ପୁଣି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଟେଲିଫୋନ ରିସିଭରଟା ଉଠାଇ ଡାଏଲ ଘୂରେଇଲେ ।

ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ ? ଆପଣ ମ୍ୟାନେଜର ? ଆଚ୍ଛା କାଲି ଆପଣଙ୍କ ବିଶେଷ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପାଇଁ ଭଡ଼ା ଗ୍ୟାରେଜ୍‌ରୁ ଯେଉଁ ଷ୍ଟୁଡ଼ିବେକାର କାର ଖଣ୍ଡିକ ଭଡ଼ା ଆଣିଥିଲେ, ସଜ ସାଢ଼େ ଛଟାରୁ ସାତଟା ଭିତରେ, ସେ ଖଣ୍ଡିକ କିଏ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା ? କ'ଣ କହିଲେ ? ବିଶେଷ ପ୍ରୋଗ୍ରାମରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଆସୁଥିବା ନର୍ତ୍ତକୀ ଓ ଗାୟିକା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲା ? ଯେତେବେଳେ ସେ ଗାଡ଼ିଟି ଆକ୍‌ସିଡେଣ୍ଟ ହେଲା ସେତେବେଳେ ସେଥିରେ କିଏ ଥିଲେ ? କହି ପାରିବେନି ? ଆଚ୍ଛା ଆଚ୍ଛା, ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଜଣାଇଲେ ଉପକୃତ ହେବି ।

ଯଦୁବାବୁ ରିସିଭରଟା ରଖୁଣୁ ନରଖୁଣୁ ସାହାଣି ବାବୁ କହିଲେ, ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଫୋନ୍‌କରି ବୁଝିଲୁ ଛଡା କ'ଣ କରୁଛୁ ।

—ଛଅ—

ଗୋଟାଏ ଅଧାପୋଡ଼ା ସିଗାରେଟ୍ ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଆ ପାଉଁରୁଟି । ଅନ୍ଧାରୁଆ ଘର ଭିତରଟାରେ ମମ୍ ବତୀଟାଏ ଜଳୁଚି । ଦଉଡ଼ି ଖଟିଆଟା ଉପରେ ବସିଛି ଗୋଟାଏ ଯୁବକ । ବାଁ ହାତରେ ସିଗାରେଟ୍‌ଟା ଜଳୁଚି । ଡାହାଣ ହାତରେ ପାଉଁରୁଟି ଟୁକୁରାଟା ।

କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଛି କେଇଟା ଅଶ୍ଳୀଳ ପୋଷ୍ଟର । ଘରର ମଳିନତା ଦୈନ୍ୟ ସୂଚାଉଛି ଯୁବକଟିର । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯୁବକଟିର ଅନୁପମ ।

ଦୁଆରମୁହଁରେ କୁକୁରଟାଏ ବସି ଲାଞ୍ଜ ହଲଉଛି । ଯୁବକଟିର କୌଣସି ଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ନାହିଁ । ହଠାତ୍ କୁକୁରଟା କେଁ କେଁ ହୋଇ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । ଯୁବକଟି ଚମକି ପଡ଼ିଲା । କିଏ ?

ଗୋଟାଏ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ପଶିଆସୁଥିଲା ଭିତରକୁ ।

ଯୁବକଟି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । ଚାଲିଯାଅ ତୁମେ । ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବାହାରିଯାଅ ମୋ ଘରୁ । ମୁଁ ତୁମକୁ ବାରମ୍ବାର ମନା କରୁଛି । ତମ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ମୁଁ ଏକମତ ହୋଇ ପାରିବି ନାହିଁ ।

ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତିଟା ହସି ଉଠିଲା, ଆଜି ରାତିକ ମୁଁ ତୁମକୁ ସମୟ ଦେଉଛି ମୋହନ । ତୁମେ ଚିନ୍ତାକର । ଟଙ୍କାରେ ତୁମର ଖୁବ୍ ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି । ମା'ବୁଢ଼ୀ ତୁମର ମୃତ୍ୟୁଶଯ୍ୟାରେ । ତୁମେ ମୋ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କର ।

ମୋହନର କିନ୍ତୁ ସେଇ ଏକା ଜିଦ୍— ନା, ନା, ତମେ ଚାଲିଯାଅ ଏଠୁ । ଯାହା କରିଛି ମୁଁ ବହୁତ କରିଛି । ଆଉ କିଛି କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ମା' ମୋର ଶୁଖି ଶୁଖି ମରୁ । ମୁଁ ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇ ପେଟ ଜ୍ୱାଳାରେ ମରେ—କିନ୍ତୁ ତମ ଘୃଣ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମୁଁ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ତମେ ଚାଲିଯାଅ ଏଠୁ । ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଚାଲିଯାଅ ।

ମୁଁ ଯାଉଛି । କିନ୍ତୁ ଯିବା ଆଗରୁ କହି ଯାଉଛି, ଆଉ ଥରେ ତୁମେ ଭଲକରି ଚିନ୍ତାକର ମୋହନ ।

ମୋହନ ଆଉ କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଲାନାହିଁ । ଦୁଇ ହାତର ବେଷ୍ଟନୀ ଭିତରେ ମୁହଁଟାକୁ ଲୁଚେଇ ଦେଇ ବସି ରହିଲା । ସେଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ, ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତିଟା ଯେମିତି ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲା, ସେମିତି ଧୀରେ ଧୀରେ ଅପସରି ଗଲା ।

ସଇତାନ୍, ରସ୍କେଲ !!

ମୋହନ ଉଠିପଡ଼ି କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିବା କଳା କୋଟ୍‌ଟା କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ଘରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ଦୁଇ ତିନଟା ଲେନ୍ ଅତିକ୍ରମ କରି ସେ ଗୋଟାଏ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଗଳି ଭିତରେ ପଶିଲା । ଅତି ସଙ୍କୀର୍ଣ୍ଣ । କେଇଟା ଗ୍ୟାସବତୀ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଜଳୁଚି । ମୋହନ ନିଜ ପାଦଧ୍ୱନିର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ଶୁଣି ବେଳେ ବେଳେ ଚମକି ଉଠୁଥିଲା ।

ଗୋଟାଏ ଦରଜା ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ କରାଘାତ କଲା ।

କବାଟ ଖୋଲିଗଲା ।

ମୋହନ ଭିତରକୁ ପଶିଲା । ଜଣେ ମଧ୍ୟବୟସ୍କ ଲୋକ ଗୋଟାଏ ଚେଆରରେ ବସି କ'ଣ କାଗଜ ପତ୍ର ଖେଳଉଥିଲା ।

ମୋହନର ପାଦଶବ୍ଦ ବାରି ସେମିତି ବସିରହି ପଚାରିଲା—ହଠାତ୍, ଅସମୟରେ ?

ନା, ମୋତେ ଗୋଟାଏ ସୁଚିନ୍ତିତ ପଥ ଦେଖେଇବାକୁ ହେବ । ନ ହେଲେ ମୁଁ ପାଗଳ ହୋଇଯିବି ।

ଲୋକଟି ବୁଲି ଚାହିଁଲା, କିନ୍ତୁ ମୁଁ କ'ଣ କରିବି କହ । ମୋର ଯେ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ ! ତୋ' ପଛରେ ଖୁଣର ଅପରାଧ । ମୁଁ କିମିତି ତାଠେ ବଞ୍ଚେଇବି ? ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ରହିବା ଛଡ଼ା ତୋର ପଦାକୁ ବାହାରିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଖୁଣ୍ ତ ମୁଁ କରିନାହିଁ !

ସେକଥା ତୁ ସିନା କହୁଚୁ, ଆଇନ୍ କ'ଣ ତୋ କଥା ଶୁଣିବ ?

ତା' ହେଲେ ?

ତୋତେ ତା' ହୁକୁମ ତାମିଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତୋର ଯାହା ହେଉପଛେ, ସେ ତୋତେ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ । ତା ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଧନ ପଥରେ କୌଣସି ଅନ୍ତରାୟ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ସେ ମୋଟେ କ୍ଷମା କରିବ ନାହିଁ । ପଲ ପଲ କରି ଜାଳେଇ ପୋଡ଼େଇ ମାରିବ ।

ମୁଁ ଯଦି କଲିକତା ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଏ ?

ପାରିବୁ ନାହିଁ ମୋହନ । କେଉଁଠି ହେଲେ ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ତା' ଶ୍ୟେନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେହି ଆଜଯାଏ ବର୍ତ୍ତି ନାହାନ୍ତି । ତୁ ତ ଅତି ସାଧାରଣ ଲୋକ ।

ତେବେ…

ତୋତେ ତା' ଦାସତ୍ୱ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ

କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତ ଯା ଚାହିଁ ନଥିଲି ।

କିଏ ବୁଝୁଥିଲା କହ । ମୁଁ କ'ଣ ବୁଝୁଥିଲି ? କୌଣସି ଆଲୋକ ପ୍ରାପ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ ଏଇଆ କ'ଣ ବୁଝେଁ ? ପରିସ୍ଥିତି ସବୁ କରାଏ ମୋହନ । ଆମର ପରିସ୍ଥିତି ଆମକୁ ଏ ଜନ୍ତା ଭିତରେ ପକେଇଛି । ଏଠାରୁ ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ନା, ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ତୁ ଫେରିଯା । ମୋ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଭୀଷଣ ଦାୟିତ୍ୱର ବୋଝ । ମୋତେ ସୁଚାରୁରୂପେ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତା'ନହେଲେ ମୃତ୍ୟୁର କାଳପାଶ ମୋତେ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବ । ତୁ ଫେରିଯା ମୋହନ । ତା ଦାସତ୍ୱ ସ୍ୱୀକାର ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ବାଟ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ।

ମୋହନ ଯେମିତି ଆସିଥିଲା, ସେମିତି ଫେରିଗଲା । ବସିବାକୁ ବି କେହି କହିଲେନି ତାକୁ । ପୁଣି ସେଇ ଗଳି ରାସ୍ତା । ଅନ୍ଧାରୁଆ । ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ । ପାଦର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ।

ମୋହନ କଳା କୋଟ୍ ଭିତରେ ଦେହଟାକୁ ଘୋଡ଼େଇ ଆଗଉଥିଲା । ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ତା'ର ଭାବନାର ଚକ ଘୂରୁଥିଲା । କି ଦୁର୍ଯୋଗରେ ସେ ଘରୁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ିଥିଲା କେଜାଣି । ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ ମୋହନ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଡ଼ିଗ୍ରୀ ତା' ନାଁ ପଛ ଆଡ଼େ ଅଛି । କେତେ ଆଶା, କେତେ କଳ୍ପନା ତା ଜୀବନ କାନନରେ ପାଖୁଡ଼ା ମେଲିଥିଲା । ସବୁ କ'ଣ ଅକାଳରେ ଝଡ଼ି ପଡ଼ିବ ?

ମେନ୍‌ରୋଡ଼ ଉପରୁ ଗୋଟାଏ ମଟରର ଫୋକସ ଆସି ତା' ମୁହଁ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ଚମକି ପଡ଼ିଲା ମୋହନ । ଗୁଞ୍ଜି ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ଗୋଟାଏ କାନ୍ଥ କଡ଼କୁ ।

ମଟରଟା ଚାଲିଗଲା । ମୋହନର ଆଖି ପଡ଼ିଗଲା ଆରୋହୀ ଉପରେ । ଛନ୍ଦା ! ମୋହନର ଗୋଡ଼ ଯୋଡ଼ାକ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । କିନ୍ତୁ ମଟରଟା ଦୂରେଇ ଯାଉଥିଲା ଆହୁରି ଦୂରକୁ ।

ମୋହନ ଆଗେଇ ଯାଉଥିଲା ଯେତିକ, ପଛେଇ ଆସିଲା ସେତିକ । ପୁଣି ସେଇ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଗଳି ରାସ୍ତା । ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜିଆ ଆଲୁଅ । ଅନ୍ଧାରୁଆ କୋଠରୀ । କୁକୁରଟା ପୁଣି କେଁ କେଁ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଏଥର ମୋହନ ତାକୁ ମାଡ଼ ଦେଇଚି ।

ଦରଜା ଖୋଲି ଡ଼ିଆଁସିଲି ଜଳେଇଲା । କିନ୍ତୁ ମମ୍‌ବତୀଟା ଜଳି ଜଳି ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଛି । ମମ୍ ପୁଳାଏ ତରଳି ଜମି ଯାଇଚି ଝଣ୍ଡିଆ ଟେବୁଲଟା ଉପରେ ।

—ସାତ—

ମଣିଆ ଆଣି ଛନ୍ଦା ହାତରେ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଦେଇଗଲା । ଡାକରେ ଆସିଛି ପରିଚିତ ଅକ୍ଷର । କିନ୍ତୁ ଛନ୍ଦାର ହାତଟା କାଲୁଆ ହୋଇଗଲା । ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଖସି ପଡ଼ିଲା ତଳେ । ଛନ୍ଦା ଆଉଥରେ ତାକୁ ତଳୁ ଉଠାଇବାକୁ ଭରସା କଲାନାହିଁ ।

ଘରର ତୈଳଚିତ୍ରଟା ଆଡ଼େ ଅନେଇଲା । ଆଖିରୁ ଲୁହ ଝରି ପଡ଼ୁଥିଲା । ପ୍ରାଣ ଭିତରେ ସତେକି ତୋଫାନ ଉଠେଇଛି । ବିକଳ ସ୍ୱରରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା—ମା, ମା ! ତୁ କାହିଁକି ମତେ ଇମିତି ଦହଗଞ୍ଜରେ ପକେଇଚୁ ? ମୋତେ ଜନ୍ମ ନ କରିଥିଲେ କଣ ଚଳି ନ ଥାନ୍ତା ? ଯଦିବା ଜନ୍ମଦେଲୁ ; ସେତିକବେଳେ ତଣ୍ଟି ଚିପି ନ ଦେଲୁ କିଆଁ ?

ଛନ୍ଦା ଆଖି ବୁଜି କଇଁ କଇଁ ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା ।

ବାହାର ଦୁଆର ଖୋଲିବା ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଛନ୍ଦା ଝଟକିତ ହୋଇ ପଦାକୁ ଚାହିଁଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଛନ୍ତି । ଛନ୍ଦା ପଲଙ୍କ ଉପରୁ ଗୋଟାଏ ଚଦର ତରବର କରି ତଳେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା । ଚିଠିଟା ଲୁଚିଗଲା ସେଇ ଚଦର ତଳେ ।

କ'ଣ ହୋଇଛି ଆପଣଙ୍କର ? ଟେଲିଫୋନ କରିଥିଲି । ଶୁଣିଲି ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ ଅସୁସ୍ଥ ହେବାର କାରଣ ?

ଛନ୍ଦା ହସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ହସ ଯେ କୃତ୍ରିମ, ନିଜେ ତାହା ଛନ୍ଦା ଅନୁଭବ କଲା । କହିଲା—ମୁଣ୍ଡଟା ବୁଲାଉଛି । ଖୁବ ଦୁର୍ବଳ ଲାଗୁଛି । ଜର ଜର ମଧ୍ୟ ଲାଗୁଛି ଟିକେ । ସେ ଯା'ହେଉ । ହଠାତ୍ ଆପଣ ଯେ !

କିଛି କାମ ନାହିଁ । ଯାଉଥିଲି, ବୁଲି ଆସିଲି । କିନ୍ତୁ ଛନ୍ଦା ଦେବୀ, ମୋର କାହିଁକି ମନେ ହେଉଛି, ଆପଣ ମୋଠେ ବହୁତ ବହୁତ କଥା ଲୁଚାଉଛନ୍ତି । କାହିଁକି, କୁହନ୍ତୁ ତ ?

ଛନ୍ଦା ଆଉ ଥରେ ହସିଲା ।

ଆପଣଙ୍କ ସନ୍ଦେହୀ ମନ ଭିତରେ ସନ୍ଦେହର କଣିକା ବାନ୍ଧି ରଖିଛି । ସେଥିପାଇଁ ଆପଣ ମୋତେ କାହିଁକି ଜଗତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରୁଥିବେ । ଚା' ଖାଇବେ ?

ସାହାଣୀବାବୁ ଛନ୍ଦା ମୁହଁକୁ ଅନେଇଥିଲେ ।

ଛନ୍ଦା ମଣିଆକୁ ଡାକି ଚା' ପାଇଁ କହିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ପଚାରିଲେ—ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଛନ୍ତି ?

କହି ପାରିବିନି । ତିନି ଚାରିଦିନ ଆସିବେନି ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ବ୍ୟବସାୟ ଉପରେ ବୁଲିଛି ?

କେଜାଣି, ସେ କଥା ବାପା ଜାଣନ୍ତି ।

ଆଚ୍ଛା ଛନ୍ଦାଦେବୀ, ଏ ଚିତ୍ରଟି କାହାର ?

ମୋ ମା'ଙ୍କର ।

କେତେ ବର୍ଷ ହେଲା ତାଙ୍କର ବିୟୋଗ ଘଟିଲାଣି ?

ମତେ ଯେତେବେଳେ ଆଠବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ।

ମା' ଆପଣଙ୍କୁ ବୋଧହୁଏ ଖୁବ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ ?

କିଛି ମନେ ନାହିଁ ।

ମନେ ପକେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ।

ବହୁତ ଥର ଚେଷ୍ଟା କଲିଣି, କିନ୍ତୁ କିଛି ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ । ମା'ଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବାପାଙ୍କ ସ୍ନେହ ଆଦର ଆସି ଆଖି ପତାରେ ଜମି ଯାଉଛି । ମା' ଦୂରେଇ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ଆଚ୍ଛା, ମୁଁ ଯାଉଛି । ଆସି ବିରକ୍ତ କରିଗଲି, କ୍ଷମା କରିବେ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଚାଲିଗଲେ । ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ ପରେ ମଣିଆ ଚା' ଧରି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଘର ଖାଲି । ଛନ୍ଦା ତକିଆରେ ମୁହଁ ଗୁଞ୍ଜି ଶୋଇଛି । ଡାକିଲା, ଦେଈ, ଦେଈ, ଚା—ବାବୁ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ?

ସେ ପଳେଇଲେଣି । ଚା ଫେରେଇ ନେଇ ଯା' ।

ମଣିଆ ଚାଲି ଯାଉ ଯାଉ ତଳ ଚଦରଟା ତା ଗୋଡ଼ରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତା ତଳେ ଚିଠିଟା ପଡ଼ିଛି । ମଣିଆ ପୁଣି ଥରେ ଚିଠିଟା ଉଠେଇ ଛନ୍ଦା ହାତକୁ ବଢ଼େଇ ଦେଲା— ଦେଈ ଚିଠି ।

ଛନ୍ଦା ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା—ଚିଠି, ଚିଠି, ଚିଠି । ନେଇ ଯା ସେ ଚିଠି, ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ମୋର ।

ଛନ୍ଦା ଚିଠିଟାକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା ମଣିଆ ଉପରକୁ । କିନ୍ତୁ ଚିଠିଟା ଝିଡ଼କି ଡେଇଁ ତଳେଯାଇ ପଡ଼ିଲା ଠିକ୍ ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ

ପଦ୍ମ ପାଖରେ । ସେ ଅଟକ ଗଲେ । ଚିଠିଟାକୁ ଉଠେଇ ଦେଖିଲେ — "ଛନ୍ଦା ଦେବୀ" । ଉପରକୁ ଚାହିଁଲେ, କାହାର ମୁହଁ ଦିଶୁନ । ମଟରରେ ବସିଲେ ଯାଇ । ସାବଧାନ ସହକାରେ ଖୋଲିଲେ ଚିଠିଟି । ଅଳ୍ପ କେଇଧାଡ଼ି ଲେଖା ।

ଛନ୍ଦା,

କ'ଣ ଲେଖିବି ତତେ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଭୀଷଣ ଅନ୍ଧକାରରେ । ବାହାରର ଆଲୋକ ମୋତେ ଛୁଇଁ ପାରୁନାହିଁ । କେତେଦିନ ଏମିତି ଚଳିବ ? ମୁଁ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତାହା ତୋତେ ଆଗରୁ ଲେଖି ଜଣେଇ ଥିଲି । ଭଗବାନ କାହିଁକି ମୋର ଭେଟ କରେଇଥିଲେ ତୋ ସଙ୍ଗରେ ? ଏହିଭଳି ଆଉ କିଛି ଦିନ ରହିଲେ ମୁଁ ଜୀବନ୍ତ ପଚି ସଡ଼ି ଯିବି । ତଥାପି ଉପାୟ ନାହିଁ । ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ ହତ୍ୟା ଅପରାଧ ଲାଗି ରହିଛି, ମୁଁ ତାକୁ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣିତ କରେଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ପୂର୍ବ ଚିଠିରେ ତୋତେ ତ ସବୁ କଥା ଜଣେଇଚି । ଇସ୍‌······ସେ କି ଘୃଣ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ମୋ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ! ତୁ ଏତେ ବଡ଼ ଦୁଷ୍କର୍ମଟାଏ କରିବୁ ନାହିଁ । ନା, ନା—ମୋର ଏଇ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଜୀବନ୍ତ ସମାଧି ହେଉପଛେ —ତୁ ସେ ଘୃଣ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇଁ ମୋତେ ଭାବିବୁ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବ ହେଲେ ମୋତେ ଟିକେ ଦେଖା କରିବୁ ।

ତୋର

ପ୍ରିୟତମ !

ସାହାଣୀବାବୁ ପୁଣି ମଟରରୁ ଓହ୍ଲେଇଲେ । ଛନ୍ଦା ମୁହଁମାଡ଼ି ଶୋଇଛି । ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କର ପାଦ ଶବ୍ଦ ତା' ଭାବର ଗତିରୋଧ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଅତି ସନ୍ତର୍ପଣରେ ଛନ୍ଦା

ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି ଦେଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ ।

ସମସ୍ୟାର ଘନଘଟା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ମଟର ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଲେ ।

—ଆଠ—

ଯଦୁ ! ଯଦୁ !

ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ ଧ୍ୱନି ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ସୃଷ୍ଟି କଲା ଘରଟା ଭିତରେ । ସାମନା ଟେବଲ ଉପରେ ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ ନାମରେ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ରଖା ହୋଇଛି । କ୍ଷିପ୍ର ହସ୍ତରେ ସାହାଣୀ ବାବୁ ସେ ଖଣ୍ଡିକ ପଢ଼ିଲେ—

ସାହାଣୀ,

ଅତି ଜରୁରୀ ମନେ କରି ମୁଁ ବମ୍ବେ ଯାଉଛି । ତତେ ବହୁତ ଜାଗାକୁ ଫୋନ୍ କରି ପାଇଲି ନାହିଁ । ପ୍ଲେନ୍ ଛାଡ଼ିବା ସମୟ ହୋଇ ଗଲାଣି । ମୋତେ ଶୀଘ୍ର ଦମ୍ ଦମ୍ ଯିବାକୁ ହେବ । ବମ୍ବେରେ ପହଞ୍ଚି ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଜଣାଇବି । ମୋ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବୁନାହିଁ । କାରଣ ମୋ ଭାବନା ହୁଏତ ତୋର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଯଦୁ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଚିଠିଟା ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଦେଇ ଚେୟାର ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ସମସ୍ୟାଟାର ଗତି ତ ଭଲନୁହେଁ ।

କ'ଣ କୁଆଡ଼େ କେମିତି ଯେପରି ଗୋଟା କନ୍ଥ ରହି ଯାଉଚି । କଣ ସେଇ କନ୍ଥଟା ?

ଛନ୍ଦା ପାଖକୁ ଚଠି ଆସିଚି । କଏ ଲେଖିଚି ସେ ଚଠି ? କଏ ଛନ୍ଦାର ପ୍ରିୟତମ ? ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ କେଉଁ ହତ୍ୟା ଅପରାଧ ? କଏ ବା ତାକୁ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ବୁଡ଼େଇ ରଖିଚି ? ଧେତ୍ ! ସବୁ ଗୁଡ଼ା ପଶି ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହୋଇ ଯାଉଚି । ଏଣେ ପୁଣି ପଦୁ ବସ୍ଥେ ଯାଇଚି । କାହିଁକି ? ସବୁ ଦିନେ ସେଇଟା ପିଲା ହୋଇ ରହିଯିବ ।

ସାହାଣୀ ବାବୁ ଗୋଟାଏ ସିଗାରେଟ ଧରେଇଲେ ।

ତାହେଲେ ପୋଲିସ୍ ବିଭାଗର ଅଜ୍ଞାତରେ ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ଅପରାଧ ଜାଲ ବିସ୍ତୃତ ହେଉଛି । ହେଉ । କ'ଣ ଲାଭ ଅଛି ଆପେ ଆପେ ଯାଇ ଗୋଲକଧନ୍ଦାରେ ଧନ୍ଦ ହେବାକୁ ?

ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଭାବନା ଜାଲ ଛିଣ୍ଡେଇ ଟେଲି ଫୋନ୍‌ଟା ବାଜି ଉଠିଲା ।

ହ୍ୟାଲୋ ? ହଁ, ମୁଁ ସାହାଣୀ କହୁଛି । ସାନ୍ତାକ୍ରୁଜ୍ ସମୁଦ୍ର ଘାଟିର ସେଇ ତରୁଣୀର ମୃତ୍ୟୁ ? ମୁଁ କାଗଜରେ ପଢ଼ିଥିଲି । କ'ଣ କହିଲେ ? ତାହା ରହସ୍ୟ ଜନକ ହତ୍ୟା ପରି ମନେ ହେଉଛି ? ହଁ-କେଉଁଠି ? ମୋତେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ? ବେଶ୍ । ଠିକଣା ଏଆର ଓ୍ୱେଜ୍ ଅଫିସରୁ ଆଣିବାକୁ ହେବ ? ଆଚ୍ଛା ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥାନାକୁ ଯାଉଛି । ଆପଣ ଅଛନ୍ତି ? ହେଉ, ନମସ୍କାର ।

ସାହାଣୀବାବୁ ରିସିଭରଟା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ରଖିଦେଇ ଗୋଟାଏ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲେ । ଏତକ ବେଳେ ପୁଣି ପଦୁ ନାହିଁ । ତା' ପ୍ରକୃତ ସବୁଦିନ ଏମିତି । ଅଫିସ କାମ ବେଳକୁ ଖୋଜିଲେ

ମିଳେନ । କିନ୍ତୁ ଛନ୍ଦା କଥା କ'ଣ ହେବ ? ତା ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିଲା । ଛନ୍ଦା ହୁଏତ ଆଜି ତା' 'ପ୍ରିୟତମ' ସହିତ ଦେଖା କରିବାକୁ ଯିବ । ଶଠିଟା ସେ ପଡ଼ିଥିବ ତ ? ଯଦି ନ ପଡ଼ିଥାଏ ? ସବୁ ଗୁଡ଼ାକ ଗୋଳମାଳିଆ ସମସ୍ୟା । ସାହାଣୀବାବୁ ଟିକିଏ ବିଶ୍ରାମ ଚାହୁଁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ରାମ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଉଛି କାହିଁ ? ପୁଣି ନୂଆ କେସ୍ । ବମ୍ବେ ସାନ୍ତାକ୍ରୁଜ ବିମାନଘାଟିରେ ହତ୍ୟା । ତଦନ୍ତ ହେବ କଲିକତାରେ । ହେଉ ।

ହାତ ଘଣ୍ଟାରେ ୫ଟା ବାଜୁଛି । ଯଦୁ ବମ୍ବେରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିବଣି । ହଠାତ୍ କିଛି ନ କହି ବମ୍ବେ ଚାଲିଗଲା !! ହୁଏତ ଯେଉଁଦିନ ସେ ଖବର କାଗଜରେ ସେଇ ହତ୍ୟା ରହସ୍ୟଟି ପଢ଼ିଥିଲା, ସେଇଦିନ ଠାରୁ ତା ମନରେ ଗୋଟାଏ ଧାରଣା ଖେଳି ବୁଲୁଥିଲା । ସେଇଟା ଆଜି ଉଗ୍ର ହୋଇ ଉଠିଛି । ଯାଉ । ଭଲ ହୋଇଛି । ଶୀଘ୍ର ଏହାର ଗୋଟାଏ ସମାଧାନ କରିହେବ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ରାସ୍ତାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ । ଅସଂଖ୍ୟ ଭାବନା ଜଣିକା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା । ସହରର କୋଳାହଳ ଜମି ଉଠିଥିଲା । ଟ୍ରାମ୍, ବସ୍, ଗାଡ଼ି ଘୋଡ଼ା ମଣିଷ ସମସ୍ତେ ଯେପରି ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ସାହାଣୀବାବୁ ଗୋଟାଏ ରେଷ୍ଟୁରେଣ୍ଟରେ ପଶିଲେ । ସିଗାରେଟଟା ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

କପେ କଫି ।

ଆଉ ?

ନା ।

କୋଳାହଳ । କେଉଁଠି ଟିକିଏ ଶାନ୍ତିନାହିଁ । ରେଡ଼ିଓରେ ସମ୍ବାଦ ପରିବେଷଣ ଚାଲିଛି—

ସିଂହଳରେ ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁଙ୍କୁ ବିପୁଳ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା । ଆଜି ଅପରାହ୍ଣରେ ସେ ତାଙ୍କର କନ୍ୟା ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧି ଓ ରାଜ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ବିଭାଗ ସେକ୍ରେଟେରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେଶାଇଙ୍କ ସହ ସିଂହଳରେ ପଦାର୍ପଣ କଲେ ।

ଘରୋଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତ ଗୋବିନ୍ଦ ବଲ୍ଲଭ ପନ୍ଥ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ପ୍ରଚାର ସପ୍ତାହ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି କହିଲେ, ଖାଦ୍ୟବସ୍ତ୍ର ସମସ୍ୟା ଦୂର ନ ହେଲେ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଆନନ୍ଦ ଉପଲବ୍ଧି କରି ହେବ ନାହିଁ ।

ବମ୍ବେ "ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରତିଯୋଗୀତାରେ" ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ମିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଲୋକସଭାର ଡେପୁଟି ସ୍ପିକର ସର୍ଦ୍ଦାର ହୁକୁମ ସିଂହ ନିର୍ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ନିର୍ବାଚିତ ହେଲେ ।

ଏହାପରେ ଶୁଣନ୍ତୁ ବିସ୍ତାରିତ ଖବର ।

ରେଷ୍ଟୁରେଣ୍ଟରେ ଗୋଟାଏ ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ମିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଚନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଜାଣିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଉତ୍‌କଣ୍ଠିତ ହୋଇ ରେଡ଼ିଓ କୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ ।

କେତେ ?

ଛ'ଣା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କାକିଆ ନୋଟ୍ ଦେଲେ । ସିଗାରେଟରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କରି ଟାଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରେଡ଼ିଓ ଚାଲିଥିଲା, ...ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁ ଆଜି ସକାଳେ ବିମାନ ଯୋଗେ ସିଂହଳ ଯାତ୍ରା କରିଛନ୍ତି । ସେ ସେଠାରେ ତିନି ଦିନ ଉକ୍ତ ବୌଦ୍ଧ ଜୟନ୍ତୀ ଉଦ୍‌ଯାପନ ଉତ୍ସବରେ ଅଂଶ

ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଯିବା ପଥରେ ୧୧।୫୦ ମିନିଟ ସମୟରେ ନମ୍ବାକମ ବିମାନ ଘାଟିଠାରେ ଅବତରଣ କରିଥିଲେ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଲାଟ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜଣାଇଥିଲେ । ତା' ପରେ ଉନ୍ନମାଲଜା ବିମାନ ଘାଟି ଅଭିମୁଖରେ ଯାତ୍ରା.........

ନିଅନ୍ତୁ ।

ଜି ।

ପଇସା ନିଅନ୍ତୁ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଛ'ଣା ପଇସା ଉଠେଇ ନେଇ ଉଠିଗଲେ । ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ଏ ଟ୍ୟାକ୍ସି !!

—ନଅ—

ଛନ୍ଦା ଟହଲୁଥିଲା । ଏ ମୁଣ୍ଡରୁ ସେ ମୁଣ୍ଡ । ମା'ଙ୍କ ଚେହେରା ଚିକ ଆଡ଼େ ବୃଦ୍ଧି ଅଟକି ଯାଉଥିଲା । ଆଖିରେ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା କି ଜାଣିଆ ତରଙ୍ଗ । ନାଲି ଫୁଲ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା ମୁହଁରେ । ପୁଣି ପଇଁତରା ।

ଦେଖ, ଦେଖ !!

ମଣିଆ କବାଟ ବାଡ଼େଇଲା । ଭିତରୁ ଉତ୍ତର ପାଇଲା ନାହିଁ । ଛନ୍ଦା ପୁଣି ଶୋଇଲା । ସେ କିଛି ଗୋଟାଏ ସମାଧାନ କରି ପାରୁ ନାହିଁ । ଯିବ ନା ନାହିଁ ?

ମଣିଆ ପୁଣି ଡାକିଲା ।

କ'ଣ କରେ ?

ବାବୁ ଡାକୁଛନ୍ତି ।

ବାପା ଅଇଲେଣି ?

ହଁ ।

ଛନ୍ଦା ଉଠି ପଡୁଥିଲା ଆନନ୍ଦରେ । ମା'ଙ୍କ ଟେବଲଟସ ଉପରେ ଆଖି ପଡ଼ିଗଲା । ମୁହଁ ଶୁଖିଗଲା । ଧୀରେ କବାଟ ଖୋଲିଲା ଛନ୍ଦା । ମଣିଆ ଚୂଲି ଯାଇଥିଲା । ବଳ ନ ଥିଲା ଛନ୍ଦା ପାଦରେ । ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ଆରାମ ଚେୟାର ଉପରେ ଦେହଟା ଲମ୍ବେଇ ଦେଇଥିଲେ । ଛନ୍ଦା ଯାଇ ଠିଆହେଲା ।

କ'ଣ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ?

ନାଁ ଭ ।

ମୁହଁଟି ଶୁଖି ଯାଇଛି ଯେ ମା'ର ।

ନାଁ, ଶୋଇଥିଲି ।

କିଏ ? ଦେଖିଲା ମଣିଆ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ନମସ୍କାର କଲେ ।

ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ପ୍ରତି ନମସ୍କାର ଜଣାଇଲେ ।

ଆଜ ଫେରିଲେ ?

ଏଇତ ଫେରୁଚି । ହଠାତ୍ ଆପଣ ?

ସେପରି କଛି କାରଣ ନାହିଁ । ଅକାରଣରେ କ'ଣ ପ୍ରବେଶ ମନା ?

ସାହାଣୀବାବୁ ହସିଲେ । ଶ୍ରୀପତିବାବୁ ଭାବୁଥିଲେ ।

ତା ପରେ ! କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲେ ?

ମୁଁ ? ନା ଏମିତି । ବମ୍ବେରେ ଟିକେ କାମଥିଲା, ଦିଲ୍ଲୀ ବି ଗଲି । ବ୍ୟବସାୟ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ କେତେକ କାମ ଶେଷ କରି ଫେରୁଛି ।

ମୁଁ ଆସୁଛି । ଆପଣ କ୍ଳାନ୍ତ ।

ନା, ନା, ମା ! ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କୁ ଚ୍'......

ଛନ୍ଦା ଚାଲି ଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀପତିବାବୁ କଥା ଅସମାପ୍ତ କରି ମଣିଆକୁ ଡାକଲେ ।

ବୁଝିଲେ ସାହାଣୀବାବୁ ! ଆଜିକାଲି ଯାହା ଦିନ କାଳ ହେଲାଣି, ଏଥିରେ କାହାରି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ହେଉନାହିଁ । ଅସତ୍ୟ ବ୍ୟାପି ଗଲାଣି । ସତ୍ୟର ସତ୍ତା ଧୀରେ ଧୀରେ ଲୋପ ହୋଇ ଆସୁଛି ।

ହଠାତ୍ କାହିଁକି...

ନାଁ, ମୋର ଜଣେ ପାର୍ଟନର ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ମୋର ଏହି ଅଭିଜ୍ଞତା ଜନ୍ମିଛି । ଚା' ଖାଆନ୍ତୁ ।

ଆପଣ ?

ନାଁ । ମୁଁ ଏ ଯାଏ ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ କରିନାହିଁ । ହେଇ ଫେରିଲି ତ !

ଆପଣ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷକରନ୍ତୁ । ମୁଁ ଟିକେ ଛନ୍ଦା ଦେବୀଙ୍କ ରୁମ୍‌କୁ ଯାଉଛି ।

ଛନ୍ଦା ଓହ୍ଲାଇ ଆସୁଥିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଖାଲି କପ୍‌ଟା ଡିସ୍ ଉପରେ ଥୋଇ ଉଠ୍ ଉଠ୍ ପୁଣି ବସିଲେ ।

କୁଆଡ଼େ ବାହାରିଲୁଣି ମା ?

ମୁଁ ମିତା ଘରକୁ ଯିବି । ତାର ଆଜି ଜନ୍ମଦିନ ।

ତା'ପାଇଁ ନେଲୁ କ'ଣ ?

ଗୋଟାଏ ନେକ୍‌ଲେସ୍ ।

ସଅଳ ଫେରି ଆସିବୁ ।

ଛନ୍ଦା ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରିଲା । ଚାଲିଗଲା । ସାହାଣୀ ବାବୁ ହାତ ଘଣ୍ଟାକୁ ଚାହିଁଲେ । ୯ଟା ୨୫ ।

ଆପଣ ବସନ୍ତୁ ସାହାଣୀବାବୁ । ମୁଁ ଟିକେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ-କରେ ।

ନା, ଆଉଥରେ ଆସିବି । ଅନେକ କାମ ଅଛି ।

ଛନ୍ଦା ଟ୍ୟାକ୍‌ସିରେ ଉଠୁଥିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ଧରିଲେ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ, ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ ମନ ପୂରି ଉଠିଥିଲା । ସେ ହୁଏତ ଛନ୍ଦାର ପ୍ରିୟତମ ସହିତ ଭେଟିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ତା' ପରଠୁଁ ଆରମ୍ଭ ହେବ ତାଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ । ଘାଟି ପରେ ଘାଟି ପାର ହୋଇ, ଗଳି ପରେ ଗଳି ଫଟେଇ ସାହାଣୀ ବାବୁ ପହଞ୍ଚିବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ।

ଆଗ ଟ୍ୟାକ୍‌ସିଟା ହରିସନ ରୋଡ଼ ପାଏ ଆସି ହାବଡ଼ା ଆଡ଼କୁ ମୋଡ଼ିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ମଧ୍ୟ ସେଇଆଡ଼େ ଧାଇଁଲା ।

ହାବଡ଼ା ବ୍ରିଜ୍ ।

ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଭାବନା ଗୋଲମାଳିଆ ହେଇଗଲା ।

ହାବଡ଼ା ଷ୍ଟେସନ ।

ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ଅଟକିଲା । ତରୁଣୀଟିଏ ଓହ୍ଲେଇ ସିଧା ପହଞ୍ଚିଲା ସେକେଣ୍ଡକ୍ଲାସ ଟିକେଟ କାଉଣ୍ଟର୍‌ରେ । ତା' ପଛେ ପଛେ ସାହାଣୀ ବାବୁ । ତରୁଣୀଟି ରେଜା ଗଣି ବ୍ୟାଗରେ ଭରିଲାବେଳକୁ

ପଛକୁ ଚାହିଁଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ତା' ଆଡ଼କୁ ବଲ ବଲ କରି ଚାହିଁଛନ୍ତି ।

ତରୁଣୀଟି ଚାଲିଗଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିମୂଢ଼ ହୋଇ ସେଇଠି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ । ଏତେ ବଡ଼ ଭୁଲ୍ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏଇ ପ୍ରଥମ ।

—ଦଶ—

ଠିକ୍ ଭୋର ୫ଟାରେ ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଟାଇମ୍‌ପିସ୍‌ଟା ବାଜି ଉଠିଲା । ଆଖିପତା ଫିଟୁନାହିଁ । ସାହାଣୀବାବୁ ଆଖିବୁଜି ବାଥ୍‌ରୁମ୍ ଭିତରେ ପଶିଲେ । ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷକରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ହେବ ।

ଟେଲିଫୋନ୍‌ଟା ବି ବାଜି ଉଠିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ବାଥ୍‌ରୁମରୁ ଲେଉଟି ଆସି ରିସିଭରଟା କାନରେ ଦେଲେ—

ମୁଁ ସାହାଣୀବାବୁ କହୁଛି । ଆପଣ ? ଛନ୍ଦାଦେବୀ, ଆପଣଙ୍କର ସର୍ବନାଶ ହୋଇଛି ? ମାନେ ? ହଁ, ତା'ପରେ ? ଶ୍ରୀପତିବାବୁ ଅଚେତ ହୋଇ ଶୋଇଛନ୍ତି ? ମୁଁ ହେଇ ଯାଉଛି । ରିସିଭରଟା ରଖିଦେଲେ । ବାଥ୍‌ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶି ମୁହଁଟା ଧୋଇ ପକେଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ।

ଡାକ୍ତର ଇଞ୍ଜେକ୍‌ସନ ଦେଉଥିଲେ । ସାହାଣୀବାବୁ କବାଟ ଆଡ଼େଇ ଭିତରକୁ ପଶିଲେ । ଛନ୍ଦା ନିର୍ବାକ୍ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ।

ଝଂଡ଼ ।

ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ଓଠ ଥରି ଉଠି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଡ଼ାକିଲେ—ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ, ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ।

ଶ୍ରୀପତିବାବୁ ଆଖି ମେଲିଲେ ।

ତୋଫାନ । ଜଙ୍ଗଲ । ଗୋଲାପ ଫୁଲ ।

ପୁଣି ଆଖି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ଡ଼ାକ୍ତର ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ ।

ଡ଼ାକ୍ତର କହିଲେ— ବିଷ । ଉତ୍କଟ, ଆଶା କମ୍ । ଚେଷ୍ଟା କରୁଚି ।

ସିରିଞ୍ଜଟା ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ଦେହରେ ଫୋଡ଼ିଲେ ।

ରାଜ ମୁକୁଟ ।······କଳାନାଗ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଡ଼ାକ୍ତରଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଆଶାପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଖିରେ ଚାହିଁଲେ । ଡ଼ାକ୍ତରବାବୁ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରିଲେ—

ନା, ଏ ପ୍ରଳାପ ବି ନୁହେଁ ।

ଛନ୍ଦା ମୂର୍ତ୍ତିଟିଏ ପରି ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲି ଝଡ଼, ତୋଫାନ ।

ଶ୍ରୀପତିବାବୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡଟା ମୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା । ଡ଼ାକ୍ତରବାବୁ ହାତଟାକୁ ଶେଯ ଉପରେ ଥୋଇ ଦେଇ ଉଠି ଆସିଲେ । ଛନ୍ଦା ଚିତ୍କାର କରି କାନ୍ଦି ଉଠିଲା ।

କ'ଣ ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ଡ଼ାକ୍ତର ବାବୁ ?

ଉତ୍ତର ପ୍ରତିହିଂସା ।

କ'ଣ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରା ହୋଇଛି ? ନା ସେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ?

କଠିନ ପ୍ରଶ୍ନ, ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମ ନକଲା ଯାଏଁ କଛୁ ବୁଝି ହେବ ନାହିଁ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ନାହିଁ । ସିଧା ଉଠିଗଲେ ଛନ୍ଦା ରୁମ୍‌କୁ । ସବୁଗୁଡ଼ାକ କପର ଇତସ୍ତତ । ବିକ୍ଷିପ୍ତ । ଛନ୍ଦା ମା'ଙ୍କର ତେଲ ଟିଣଟି ମାଟିରେ ପଡ଼ିଛି । ଟିଣଟି ଉପରେ ବହୁ ପଦାଘାତରେ ଚିହ୍ନ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଦିଶୁଛି । ରୁମ୍‌ଟା ଯେପରି କାହୁନ କାହୁନ କାନ୍ଦୁଛି । ସାହାଣୀବାବୁ ଘରଟା ଉପରେ ନଜର ବୁଲେଇ ଆଣି ପୁଣି ତଳକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ । ଛନ୍ଦା ସେମିତି ମୁହଁମାଡ଼ି କାନ୍ଦୁଛି । ଡାକ୍ତରବାବୁ ଚାଲି ଗଲେଣି ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଛନ୍ଦାକୁ ଟାଣି ଆଣି ଗୋଟାଏ ଚେଆରରେ ବସେଇଲେ । ପଚାରିଲେ—

ଛନ୍ଦା କଇଁ କଇଁ ହୋଇ କାନ୍ଦୁଥିଲା ।

× × ×

ସେ କ'ଣ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ?

ଛନ୍ଦା ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । କରୁଣ ଆଖିରେ ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଥିଲା ।

ଆପଣ କାଲି କେତେବେଳେ ଫେରିଲେ ?

ସାଢ଼େ ଏଗାରଟାରେ ।

ଫେରି ଶ୍ରୀପତିବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଦେଖା କରିଥିଲେ ?

ନା ।

କାହିଁକି ?

ସେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ।

ଆଜ ସକାଳୁ କପର ଜାଣିଲେ ସେ ସଞ୍ଜ ହେଲେ ଶୋଇଛନ୍ତି ?

ମୁଁ ସାଢ଼େ ଛଅଟାରେ ତାଙ୍କୁ ଡାକିଲି ।

କାହିଁକି ?

ସବୁଦିନେ ଡାକେ । ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ଦିଏ ।

କି ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ?

ସେ ରୋଜ ଦିନରେ ଦୁଇଥର ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ନିଅନ୍ତି ।

ତା'ପରେ ?

ବାପା ଶୁଣିଲେନି ।

ଆପଣ କ'ଣ ଭାବିଲେ ?

ମୁଁ ଭାବିଲି ହୁଏତ କ୍ଲାନ୍ତ ହୋଇ ଶୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ସେଉଠୁ ?

ଦେହରେ ହାତ ମାରିଲି । ହେମାଳ ଲାଗିଲା । ହଲେଇଲି, ଉଠିଲେନି । ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲି, ଅସ୍ୱାଭାବିକ ମନେହେଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଲେଖିଲେ, ହୁଁ ।

ଆଗେ ଡାକ୍ତର ଓ ପରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କଲି । ଆପଣଙ୍କର କଣ ମନେହୁଏ ?

ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ ।

ତାଙ୍କୁ କେହି ହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ?

ଆଉ କ'ଣ ସେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଆପଣଙ୍କର ଧାରଣା ?

ମୁଁ କିଛି ଭାବି ପାରୁନି ସାହାଣୀ ବାବୁ । ମୋତେ ଆପଣ ବିରକ୍ତ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ ଭଗବାନ କାହିଁକି ଯେ ମୋ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ହେଲେ······

ସାହାଣୀବାବୁ ଉଠିଯାଇ ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ମୁହଁରେ ଆତଙ୍କର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ନାହିଁ । ଦେହରେ ଆଘାତର

କିଛି ହେଲେ ଗୋଟାଏ ଦାଗ ନାହିଁ । ତେବେ ? ସାହାଣୀବାବୁ ଥାନାକୁ ଟେଲିଫୋନ୍ କରି ସମ୍ବାଦ ଜଣାଇ ଦେଲେ । ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମ ପରେ ହୁଏତ ସମସ୍ତ ରହସ୍ୟ ଧରା ପଡ଼ିବ ।

ଛନ୍ଦା ଚାଲି ଯାଉଥିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଡ଼ାକିଲେ ।

ଛନ୍ଦା ଶିଡ଼ିର ପାହାଚ ଉପରେ ଅଟକିଲା । ଆପଣ ମୋତେ ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛି ପଚାରନ୍ତୁ ନାହିଁ ସାହାଣୀବାବୁ । ମୋ ମନର ଅବସ୍ଥା ଆପଣ ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଛନ୍ଦା ପୁଣି ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ସିଗାରେଟରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲେ । ମଣିଆ ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ପଲଙ୍କ ତଳେ ବସି ଆଖିରୁ ଲୁହ ଗଡ଼ଉଥିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ତାକୁ ପାଖକୁ ଡାକିଲେ ।

ଅରେ ମଣି, ତୋ ବାବୁଙ୍କୁ କିଏ ମାରିଚି ?

ମଣିଆ ଆହୁରି ଯୋର୍‌ରେ ଭେ ଭେ ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଆଉ କିଛି ପଚାରିଲେ ନାହିଁ । ଖାଲି ଲେଖିଲେ ।

—ଏଗାର—

ପୁଣି ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ "ସ୍ପେଶାଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ" । ମିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଦିଆଯିବ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବହୁ ନୃତ୍ୟଗୀତର ଆୟୋଜନ କରି ଯାଇଛି । ବମ୍ବେରୁ କେତେକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର-ତାରକା ଆସୁଛନ୍ତି । ଭାରତର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗାୟକମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ମଧ୍ୟ

କେତେକ ଯୋଗ ଦେଉଛନ୍ତି । ସ୍ଥାନୀୟ ଦୈନିକ ପତ୍ରିକା ଗୁଡ଼ିକରେ ସଂବାଦଟି ମନୋରମ ଭାବରେ ପରିବେଷିତ ହୋଇଛି ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଧୂଆଁ କୁଣ୍ଡଳୀକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି । ଧୀରେ ଧୀରେ ଜମାଟବନ୍ଧା ଧୂଆଁ ପାତଳା ହୋଇ ଯାଉଛି, ପୁଣି ଜମି ଯାଉଛି । ଡାଇରି ପୃଷ୍ଠାଟା ଆହୁରି ଜଟିଳ ହୋଇ ଉଠୁଛି । କୌଣସି ସମସ୍ୟା ନଥାଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ବହୁ ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଦେଲାଣି ।

ଛନ୍ଦା ଶୋଇଛି । ଏ କେଇଦିନ ହେବ ତା' ଖିଆ ପିଆରେ ଠିକ୍ ଠିକଣା ନାହିଁ । ଆଖିରୁ ଲୁହଧାର ଶୁଖିନାହିଁ ମଝିରେ ମଝିରେ ପୋଲିସ ଅଫିସର ଆସି ବିରକ୍ତ କରି ଯାଉଛନ୍ତି । ସାହାଣୀବାବୁ ଘଣ୍ଟାଏ ଗୁଡ଼ା ଆର ଘଣ୍ଟାକୁ ଆସି ପହଞ୍ଚୁଛନ୍ତି । ଘର, ଦ୍ୱାର, କାନ୍ଥ ସବୁଠି ଯେପରି କ'ଣ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ପୁଣି ଆସି ଛନ୍ଦା ରୁମ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚି ଏଣୁ ତେଣୁ ଦରକାରୀ, ଅଦରକାରୀ କେତେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଫେରି ଯାଉଛନ୍ତି । ଛନ୍ଦାକୁ କିଛି ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ । କେହି ତା ମନ ବୁଝୁ ନାହାନ୍ତି । କେହି ତାକୁ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ ନାହାନ୍ତି । ମା'ଙ୍କ ତୈଳ ଚିତ୍ରଟା ଓଲଟା ହୋଇ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଛି । ଟିକିଏ ଆଜି ଛନ୍ଦା ବୁଝିଁ ପାରୁନି ।

ମୋହନ ତା'ର ସେଇ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଘରଟି ଭିତରେ ପଇଁତରା ମାରୁଛି । ଲକ୍ଷ କୋଟି ଭାବନା ଭିତରେ ସେ ଉବୁଟୁବୁ ହେଉଛି । ଯେମିତି କାହାର ପଦଧ୍ୱନିକୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରି ସେ ଚମକି ପଡ଼ୁଛି । ମନ ତା'ର ବିଦ୍ରୋହ କରି ଉଠୁଛି । ମୁକ୍ତି ! ମୁକ୍ତି !! କେବେ ଆଉ ? କେତେ ଅତଳ ତଳକୁ ଗଲେ ସେ ଭେଟିବ ମୁକ୍ତିକୁ ?

ଆଉ ମିଡ଼୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ ! ଯେଉଁଠି ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଭେଟିଥିଲା ଗୋଟାଏ ଅସୁସ୍ଥ ଗୁମ୍ଫା ମୂର୍ତ୍ତିକୁ, ସେଇଠି ସେ ପୁଣି ଥରେ ଭେଟିଛି ।

ନମସ୍କାର ।

ସେଉଁ କଳା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧା ଲୋକଟି ଅଧା ଅନ୍ଧାର ଅଧା ଆଲୁଅ ଭିତରେ ଠିଆହୋଇ ସିଗାରେଟ୍ ଧୂଆଁରେ କୋଠରୀଟିକୁ ଧୂମାୟିତ କରି ଦେଇଥିଲା; ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବୁଲି ଅନେଇଲା ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଆଡ଼େ ।

ସାବାସ୍ ! ମୁଁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଛି ।

କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଫେରି ପିବାକୁ ଚାହେଁ ।

ପିବ, ପିବ, ଅଲବତ୍ ପିବ ।

କେବେ ?

ସେଇ କଳାମୂର୍ତ୍ତିଟି ହସି ଉଠିଲା ।

ସବୁ ମନେ ଅଛି ?

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ମୁହଁରେ ଶଙ୍କା ଫୁଟି ଉଠିଲା ।

ନିଅ ତୁମର ପାରିଶ୍ରମିକ ।

ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ନୋଟ୍ ବଣ୍ଡିଲ୍ କେଇଟା ଗୋଟେଇଲା ।

ଏବେ ଯାଇପାର । କାଲି ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅ ।

ସେଇ କଳା ପୋଷାକ ପରିହିତ ଲୋକଟି ପୁଣି ମୁହଁ ବୁଲେଇ ନେଲା । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ନୋଟ୍ ବଣ୍ଡା ଗୁଡ଼ାକ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଜମେଇ ଥିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ମାର୍କୋଭିଚ୍ ସିଗାରେଟରୁ ଧୂଆଁ ଉଠୁଥିଲା ।

ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ପୋଷ୍ଟ ମର୍ଟମ୍ ରିପୋର୍ଟଟା ଟେବଲ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ମର୍ଡ଼ର । ଶ୍ରୀପତି ଗ୍ଲେଟସପ୍ରୁଙ୍କୁ ଶୀତଳ ମୃତ୍ୟୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ବୁଝି ପାରି ନାହାନ୍ତି । ଜାଣି ପାରି ନାହାନ୍ତି ।

ଉତ୍କଟ ବିଷ ପ୍ରୟୋଗ କରି ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରା ହୋଇଛି । ଆଉ କାମ ଏତେ ନିପୁଣ ଭାବରେ ସମାପନ ହୋଇଛି ଯେ କେହି ତାର ଟେର ପାଇ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିଏ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛି ? ଆଉ ଠିକ୍ ସମାନ ଭାବରେ, ସମାନ ବିଷ ପ୍ରୟୋଗ କରି ହୋଇ ହତ୍ୟା କରି ହୋଇଛି ଲୀଲା ମଜୁମଦାରଙ୍କୁ । ବମ୍ବେ, ଆଉ କଲିକତା : ଏତେ ଦୂରତା ଭିତରେ ଚମତ୍କାର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ।

ଛନ୍ଦା ପ୍ରକୃତରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଛି । ସେ ହୁଏତ ମିଛ କହିନି । ସେଦିନର ସେ ଚିଠିଟା ମିଥ୍ୟା ହୋଇପାରେ । 'ମୀତା' ଜନ୍ମଦିନକୁ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଅଭିରାମ ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲା, ଫେରିଛି ବହୁତ ରାତିରେ । ମୀତା ଠିକ୍ ସମୟଟା କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ଚିଠିଟା ? ଛନ୍ଦାର ପ୍ରିୟତମ, ତା' ହେଲେ ମିଥ୍ୟା । ଚିଠିଟା କିଏ ଫୋପାଡ଼ିଲା କେଜାଣି ! ଆଉ କିଏ ? ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ପାର୍ଟନର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଛନ୍ଦାକୁ କିଛି ଜଣାନାହିଁ । ସେଦିନ ବମ୍ବେରୁ ଫେରି ଶ୍ରୀପତିବାବୁ ଯାହା କଥା କହି ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ କିଏସେ ସେ ?

ଲୀଲା ମଜୁମଦାରର ବାପା କହିଲେ — ଲୀଲା ମରିଚି, ସେଥିପାଇଁ ସେ ଦୁଃଖିତ ନୁହନ୍ତି । କାରଣ ତା' ଭଳି ସନ୍ତାନ କୁଳର କଳଙ୍କ । ପ୍ରାୟ ଛ ମାସ ହେବ ଘର ସହିତ ଲୀଲାର ବିଶେଷ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନଥିଲା । ତା' ଛଡ଼ା ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ଲୀଲାକୁ କେହି ହତ୍ୟା କରିଛି ବୋଲି । ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଲୀଲା ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛି । କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱାସର ହେତୁ କ'ଣ ହୋଇପାରେ ଲୀଲାର ବାପା ରାୟବାହାଦୁର ରାସବିହାରୀ ମଜୁମଦାର କହିଲେ ନାହିଁ । ଯେତେ ଯାହା ପଚାରିଲେ ବି ସେ କହିଲେ — ତମା

ମନ କହୁଛ, ଲୀଲା ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛ । କିନ୍ତୁ ଲୀଲାର ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମ ରିପୋର୍ଟ୍‌ଟା ରାସବିହାରୀ ବାବୁଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଉଛି । ତଥାପି ରାୟବାହାଦୁର ରାସ ବିହାରୀ ମଜୁମ୍‌ଦାରଙ୍କ ଆଖି କୋଣରେ ଲୁହର ସଙ୍କେତ ମିଳୁଛ । ମୁହଁରେ ଯେତେ କଠୋର କଥା ସେ କହିଚନ୍ତି, ଅନ୍ତରଟା ସେଭଳି ଟାଣ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ ଲୀଳା ! କେମିତି ତା'ର ମୃତ୍ୟୁ ସେ ସହ୍ୟକରନ୍ତେ ? ହୁଏତ ଆଗରୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲେ ଏଇଭଳି ଗୋଟାଏ କିଛି ଶୁଣେଇବାକୁ । ଲୀଳା ତ ମରିଛି । ଗୋଳମାଳ ଭିତରକୁ ପଶି କ'ଣ ହେବ ?

ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ସିଗାରେଟ୍‌ରୁ ଝୁଲଗୁଡ଼ାକ ଝଡ଼ ପଡ଼ୁଥିଲା ।

—ବାର—

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ହସୁଥିଲା । ତା' ରୁମ୍‌ଟିରେ ବସିଥିଲେ କେତେଜଣ ସୁଦର୍ଶନ ଯୁବକ ଆଉ କେତୋଟି ଯୁବତୀ । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଯେମିତି ସେ ଘରର ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ଅତି ହାଲ୍‌କା କରି ଧରିଥିଲା ।

ସିଗାରେଟ୍ ଧୂଆଁ ଓ ତାସ୍ ଖେଳ ଚାଲିଥିଲା ରୁମ୍‌ଟି ଭିତରେ । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ପିଆନୋ ଉପରେ ଧୈହଭାର ନବ ବୃଷ୍ଟି ହସୁଥିଲା ଏମାନଙ୍କ ଆଡ଼େ । ଯେମିତି ଗୋଟିଏ ବସନ୍ତ ଆଡ଼ା ଜମି ଉଠିଥିଲା ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ରୁମ୍‌ରେ ।

ବାହାରୁ କବାଟରେ କଏ ଖଟ୍ ଖଟ୍ କଲା । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ନିଜେ ଯାଇ ଦରଜାଟା ଖୋଲିଲା ।

ଆପଣ ?

ହଁ, ଆପଣ ମୋତେ ଚିହ୍ନି ନାହାନ୍ତି ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ?

କିଛି ନୁହେଁ, ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ଟିକେ କାମଥିଲା ।

ମୋ ପାଖରେ ? ମୋର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ନାହିଁ । ଯଦି ଅଟୋଗ୍ରାଫ ନେବାର ଥାଏ ତା'ହେଲେ ଶୀଘ୍ର ଖାତାଟା ଦିଅନ୍ତୁ ।

ନା, ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ କିମ୍ବା ଅଟୋଗ୍ରାଫ ପାଇଁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିନାହିଁ । ଆସିଛି ଗୋଟାଏ ମର୍ଡ଼ର କେସ୍ ତଦନ୍ତରେ । ମୋ ନା ମି: ସାହାଣୀ । ସି.ଆଇ.ଡ଼ି: ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ।

ଓଃ-ନମସ୍କାର ।

ଧନ୍ୟବାଦ, ଆଶାକରେ ଏଥର ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

ନିଶ୍ଚୟ, ନିଶ୍ଚୟ । ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ । ମୋର ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ କରେଇଦିଏ ।

ନା, ଦରକାର ନାହିଁ । ହାତରେ ସମୟ ଅଳ୍ପ । ତା ଛଡ଼ା ମୁଁ ଜାଣିଥିଲେ ଏ ଅସମୟରେ ଆସି ଆପଣଙ୍କୁ ବିରକ୍ତ କରି ନଥାନ୍ତି ।

ନା, ନା, ମି: ସାହାଣୀ, ବ୍ୟାପାର କ'ଣ ଜାଣନ୍ତି ? ଆପଣମାନେ ହେଲେ ସରକାରୀ ଲୋକ । ଦେଶର ଓ ଜାତିର ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆପଣମାନେ ନଖାଇ ନ ପିଇ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛନ୍ତି, ଆଉ ଆମେ ଏତିକି ତ୍ୟାଗ ସ୍ୱୀକାର କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ ? ବେଶ, ଆପଣ ଏଇ ପାଖ ଘରକୁ ଆସନ୍ତୁ । ନିରୋଳାରେ ବସି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା । ଚାଲନ୍ତୁ, ମୁଁ ଟିକେ ଚା' ପାଇଁ କହିଆସେ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ପାଖ ରୁମରେ ବସିଲେ । ବେଶ୍ ଆଧୁନିକ ରୁଚି ସମ୍ପନ୍ନ ରୁମ୍‌ଟି । ବିଶେଷ କରି ଟେବିଲ ଉପର କେତେଖଣ୍ଡି ରୁମ୍‌ଟିର ଦାମ ବଢ଼େଇ ଦେଇଛି ।

ହଁ, ମି: ସାହାଣୀ । ମୁଁ ଏଥର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଛି ଆପଣଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବା ପାଇଁ, ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ।

ଆପଣମାନେ ଯେଉଁଦିନ ବମ୍ବେ ଗଲେ—ମାନେ ଓର୍ଲିଟି କର୍ମ୍ପେଟେସନରେ ଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ, ସେଦିନ ଆପଣମାନଙ୍କ ବିମାନ ସାନ୍ତାକ୍ରୁଜ ବିମାନ ବନ୍ଦରରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ଲିଲା ମଜୁମଦାରର ମୃତଦେହ ଉଦ୍ଧାର କରା ହୋଇଥିଲା । ସେଇ ଲିଲା ମଜୁମ୍‌ଦାରକୁ ଆପଣ ଚିହ୍ନନ୍ତି ?

ଆଗରୁ ଚିହ୍ନି ନ ଥିଲି । ସେଇଦିନ ତାଙ୍କ ସହିତ ଆଳାପ ହୋଇଥିଲା ।

ଝିଅଟିର ସ୍ୱଭାବ କେମିତି ?

ମନ୍ଦ ନ ଥିଲା । ବିଚାରୀ ବମ୍ବେ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ତା' ହତ୍ୟା ମୂଳରେ କାହାର କାହାର କ'ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥାଇ ପାରେ ବୋଲି ଆପଣ ଭାବୁଚନ୍ତି ?

ହତ୍ୟା ?

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଖିଲ ଖିଲ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା ।

ଆପଣ ହସେଇଲେ ମି. ସାହାଣୀ । ବିଚାରୀ ହାର୍ଟଫେଲ୍ କଲା । ହୁଏତ ଆଗରୁ କେବେ ପ୍ଲେନ୍ ଚଢ଼ିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଯୁଟି ନ ଥିଲା, ତେଣୁ···

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ ମୁହାଣୀରୁ ଯେମିତି ଗୋଟାଏ କଳାନାଗର ଗୁଞ୍ଜ ଦେଖିଲା । କଥା ଅସମାପ୍ତ ରହିଗଲା ।

ହୁଁ, ହାର୍ଟଫେଲ୍ କଲା ବିଚାରୀ । ଆପଣ ଠିକ୍ ଜାଣନ୍ତି ?

ନା, ମାନେ ସମସ୍ତେ ସେଇଆ କହିଲେ ।

ଆଚ୍ଛା ଗୀତା ଦେବୀ ! ଆପଣଙ୍କୁ ବମ୍ବେ ପଠାଇବା ଢଙ୍ଗରେ କିଏ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା ?

ମୋତେ କାହିଁକି ? ମୁଁ ଏକା ଯିବାକୁ କ'ଣ ସମର୍ଥ ନୁହେଁ ?

ନିଶ୍ଚୟ, ନିଶ୍ଚୟ, କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ପାରିବାରିକ ଜୀବନ...

ମି: ସାହାଣୀ, ମୋ ପାରିବାରିକ ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ଆପଣଙ୍କର ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କର ଯଦି କାମ ଶେଷ ହୋଇଥାଏ, ଯାଇ ପାରନ୍ତି ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଗୋଟାଏ ସିଗାରେଟ୍ ବାହାରି କରି ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲେ ।

ଆହା, ମୋ କଥାଟା ଆଗ ଶେଷ ହେଉ । ମୁଁ କ'ଣ କହୁଥିଲି କି, ଆପଣଙ୍କ ପାରିବାରିକ ଜୀବନ ଆପଣଙ୍କୁ ବମ୍ବେ ପଠାଇବାରେ ଅନୁକୂଳ ଥିଲା ନା ପ୍ରତିକୂଳ ଥିଲା ?

ଠକ୍, ଠକ୍, ଠକ୍ ।

ଉପର ଫ୍ଲାଟରେ କାହାର ପାଦଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ସାହାଣୀ-ବାବୁ ଓ ଗୀତାଦେବୀ ଦୁହେଁ ଏକାବେଳକେ ଉପରକୁ ଚାହିଁଲେ ।

କିଏ ?

ଉପର ଫ୍ଲାଟର କେହି ହୋଇଥିବ ।

ପୁଣି ସେଇ ଶବ୍ଦ । ଏ ମୁଣ୍ଡରୁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ଓ ସେ ମୁଣ୍ଡରୁ ଏ ମୁଣ୍ଡ । କିଏ ଯେପରି ଘୂରି ବୁଲୁଚି । କିନ୍ତୁ ପାଦ ଶବ୍ଦର ଗୋଟାଏ ବିଶେଷତ୍ୱ ଥିଲା । ସାଧାରଣ ପାଦଶବ୍ଦ ଠାରୁ ସେ ଯେପରି ଭିନ୍ନ । ସାହାଣୀ ବାବୁ ସେ ଆଡ଼େ କାନ ଡେରିକରି ପଚାରିଲେ—

ଆପଣ ତା'ହେଲେ କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ଲୀଳା ମଜୁମଦାର ହାର୍ଟଫେଲ କରିଚି ?

ନା, ନା, ମି: ସାହାଣୀ । ଠିକ୍ ମୁଁ ଏକଥା କହୁନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ସେଇଆ କହୁଲେ ।

ଉପର ମହଲର ପାଦଶଢ ଥମି ନ ଥିଲା ।

ଉପରେ କିଏ ରହନ୍ତି କହି ପାରିବେ ?

ଦୁଃଖିତ, କାରଣ ମୋର ଏଠାରେ କାହାରି ସହିତ ପରିଚୟ ନାହିଁ । ଦୁଇ ତିନଦିନ ପାଇଁ ଆସିଛି, ପୁଣି ଚାଲିଯିବି ।

ଆଚ୍ଛା, ମୁଁ ତା'ହେଲେ ଉଠେ । ଆପଣଙ୍କୁ ଅସମୟରେ ବିରକ୍ତ କଲି । କ୍ଷମା କରିବେ ।

କାଲି ଆପଣ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେଉଛନ୍ତି ତ ?

ଆଶା ତ କରିଛି । ହେଉ, ଧନ୍ୟବାଦ-ନମସ୍କାର ।

ନମସ୍କାର ।

ଉପରର ପାଦଶଢ ତଥାପି କମି ନ ଥିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଚାଲି ଯାଉ ଯାଉ ଭାବିଲେ—

ଏହା କିପରି ସମ୍ଭବ ? ଦୁଇଟି ସୁସ୍ଥ ପାଦର ଶଢ କଦାପି ଏପରି ହୋଇ ନ ପାରେ । ଗୋଟିଏ ଶଢ ଗୁରୁ, ଅନ୍ୟଟି ଲଘୁ । ଲୋକଟିର ପାଦର ନିଶ୍ଚୟ କୌଣସି ଦୋଷ ଅଛି ।

ତା'ହେଲେ, ସମସ୍ତଙ୍କର ଧାରଣା ଲୀଳା ମଜୁମଦାର ହାର୍ଟଫେଲ କରିଛି । ଚମତ୍କାର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର । ନିଶ୍ଚୟ କୌଣସି ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକର କାରସାଦି । କିନ୍ତୁ କିଏ ସେଇ ବ୍ୟକ୍ତି ?

ସାହାଣୀବାବୁ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବରେ ଗାଡ଼ିରେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଉଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ି ଆଗରେ ଆସି ଠିଆହେଲା ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ି । ଡାକ୍ତର ପ୍ରାଣତୋଷ ତାଲୁକଦାର ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ ।

ନମସ୍କାର ସାହାଣୀବାବୁ, କଣ ଖୁଣ୍ ?

ମାନେ ?

ମୁଁ ଏଇମାତ୍ର ଫୋନରେ ଖବର ପାଇଲି ମିଡ଼୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ କିଏ ଜଣେ ସିରିଅସ୍......

କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତ କିଛି ଜାଣି ନାହିଁ । ହେଇ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଦେଖାକରି ଫେରୁଛି ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ଆପଣ ମୋ ସଙ୍ଗରେ ଆସନ୍ତୁ ତ ! !

ଦୁହେଁ ଭିତରକୁ ପଶିଲେ ।

ମ୍ୟାନେଜର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ,

ନା, ଏଠାରୁ ତ କେହି ଫୋନ୍ କରି ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ତ ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟା ହେବ ଏଇଠି ଅଛି । ଦୁଇ ତିନଥର ଫୋନ୍ ରିସିଭ କରିଛି ସତ, ମାତ୍ର ଫୋନ୍ ତ କେଉଁଠାକୁ କରା ହୋଇନାହିଁ !

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ! ମୁଁ କ'ଣ ତା'ହେଲେ ଭୁଲ୍ ଠିକଣା ଶୁଣିଲି ? ନା, ତ । ମୋର ସ୍ପଷ୍ଟ ମନେ ପଡ଼ୁଛି ଗୋଟାଏ ଆତଙ୍କିତ ସ୍ୱର—

"ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ମିଡ଼୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲକୁ ଚାଲି ଆସନ୍ତୁ । ସିରିଅସ୍ କଣ୍ଡିସନ୍, ହୁଏତ—ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ ପାରେ ।" ତା'ପରେ ରିସିଭରଟା ରଖିଦେଲା । ନାଁ ପଚାରିବାକୁ ଅବସର ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ଅସମ୍ଭବ ଡାକ୍ତରବାବୁ । ଆମ ହୋଟେଲରେ ଫୋନ୍ ଏଇ ଗୋଟିଏ । ମୁଁ ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟା ହେଲା ଏଇଠି ଅଛି । ତା'ଛଡ଼ା କେହି ଏଠି ଅସୁସ୍ଥ ଥିବାର ସଂବାଦ ତ ମୁଁ ପାଇନାହିଁ ! ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଭୁଲ ଠିକଣା ଶୁଣିଛନ୍ତି ।

ଭୁଲ ଠିକଣା ! କିନ୍ତୁ ମୋର ମନେ ପଡ଼ୁଛି ମୁଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଶୁଣିଲି ମିଡ଼୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ । ଆଚ୍ଛା, ଗୁଡ଼ନାଇଟ୍ । ଆସନ୍ତୁ ସାହାଣୀବାବୁ । ଆପଣଙ୍କୁ ଅଯଥା ବିରକ୍ତ କଲି ।

ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଗାଡ଼ି ମୁହାଁଇଲା ବୁଇଆଡ଼େ ।

—ତେର—

ମୋତେ କ୍ଷମାକର, ମୁଁ ଆଉ ପାରିବି ନାହିଁ । ଯାହା କରିଛି ଯଥେଷ୍ଟ କରିଛି । ମୋତେ ହତ୍ୟାକରି, ମୋ ମାଂସ ପିଣ୍ଡୁଳାକୁ ଟିକି ଟିକି କରି କୁକୁର ଶିଆଳଙ୍କୁ ଖୁଆଅ, କିନ୍ତୁ ନା, ଆଉ ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ ।

ସେଇ କଳା ପୋଷାକ ପରିହିତ ଲୋକଟା ଆହୁରି ଯୋର୍‌ରେ ମୋହନର ହାତଟାକୁ ମୋଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ହାଡ଼ ଗୁଡ଼ାକ ତା'ର କଡ଼ କଡ଼ ଡାକୁଥିଲା । କ୍ରମେ ସେ ଚେତା ହରେଇ ଭୂଇଁରେ ଲୋଟି ପଡ଼ିଲା ।

ମନ୍‌ବଣାଟାର ମନ୍‌ଗୁଡ଼ାକ ତରଳି ଯାଇଥିଲା । ବସ୍‌କିନା ନଭିଗଲା । ସବୁ ନୀରବ ନିସ୍ତବ୍ଧ । କେବଳ ଭାରି ପାଦଶବ୍ଦ କେଇଟା ଧୀରେ ଧୀରେ ଦୂରେଇ ଯାଉଥିଲା ।

ମୋହନର ଯେତେବେଳେ ଚେତା ହେଲା, ସେ ଅନୁଭବ କଲା ଯେପରି କାହା କୋଳରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ସେ ଶୋଇଛି । କଟି-କଟିଆ ଅନ୍ଧାର, କିଛି ଦିଶୁନାହିଁ । ଖାଲି ଅନୁଭବ । ଧୀରେ ହାତ ବୁଲେଇଲା । ଚିତ୍‌କାର କରି ଉଠିଲା— କିଏ ?

ଗୋଟିଏ କମ୍ପିତ ବ୍ୟଥିତ ସ୍ୱର,

ମୁଁ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର !

ଗୀତା ଦେବୀ, ଆପଣ······ମୁଁ କିଛି······

ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଅନେକ କିଛି ବୁଝି ସାରିଲଣି । ଯେଉଁଦିନ ଆପଣ ମୋତେ ଦମ୍ ଦମ୍ ଏୟାରପୋର୍ଟରୁ

ମଟରେ ଡ୍ରାଇଭ କରି ଯେଉଁ ଦିନ ଆସିଲେ ମିଡ଼୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲକୁ, ସେ ଦିନ ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲି । ତା'ପରେ ଅନେକ କଥା ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାଣିଲି । ଆଉ ଆଜି……

ନା, ନା ଗୀତାଦେବୀ, ଆପଣ ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏ ସ୍ଥାନ ତ୍ୟାଗ କରି ଚାଲି ଯାଆନ୍ତୁ । ମୁଁ ଗୋଟାଏ ସଇତାନ, ଗୋଟାଏ ବଦମାସ, ଗୋଟାଏ ଖୁଣୀ ।

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ମୋହନ ମୁହଁରେ ହାତ ଦେଲା । ଥାଉ, ମୁଁ ସବୁ ଶୁଣିଛି । ଆପଣ ଯେ ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହତ୍ୟାର ମିଥ୍ୟା ଅଭିଯୋଗ କରା ଯାଇଛି, ସେ କଥା ମୋତେ ଅଜଣା ନାହିଁ ।

ମୋହନ ଉଠି ବସିଲା । ସେ ଯେପରି ଲକ୍ଷେ ଦିନ ପରେ ଗୋଟିଏ ମିନର ମଣିଷ ପାଇଛି ।

ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ଗୀତାଦେବୀ ମୁଁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ?

ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ଆପଣ ଯେ ଜଣେ ଚରିତ୍ରବାନ୍ ନିଷ୍ଠାପରାୟଣ ଯୁବକ ସେକଥା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଜାଣିଛି ।

କିଏ ଆପଣଙ୍କୁ ମୋ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଧାରଣା ଦେଲା ? ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନି ଗୀତାଦେବୀ, ମୋତେ ସବୁ ଖୋଲି କୁହନ୍ତୁ ।

ସେ ସବୁ ଜାଣି ଆପଣଙ୍କର କିଛି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜାଣିଛି, ଏଇ କ'ଣ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ?

ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନି ଗୀତାଦେବୀ, ଆପଣ ଅସମୟରେ ହଠାତ୍ କିପରି ବା କାହିଁକି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ଏଇ ନରକ ପୁରୀରେ ?

ଆପଣଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ।

ମୋହନର ଆଖି ଯୋଡ଼ାକ ଅନ୍ଧକାରରେ ମଧ୍ୟ ଉଜ୍ଜଳ ଉଠିଲା । ସେ ଯେପରି ଦୀର୍ଘ ଦୁଇବର୍ଷ ପରେ ଆଶାର କ୍ଷୀଣ ଆଲୋକ ଶିଖାଟିଏ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ଆନନ୍ଦରେ ଅଧୀର ହୋଇ ଉଠିଲା । ପାଟିରୁ ତା'ର କଥା ଫୁଟିଲା ନାହିଁ ।

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଆଉ ଟିକିଏ ଲାଗି ବସିଲା । ମୋହନ ଅନ୍ଧକାରର ସେଇ ନୀରବତା ଭିତରୁ ଅନୁଭବ କଲା ସେ ଯେମିତି ଲେଉଟି ଯାଉଚି ତା' କଲେଜ ଜୀବନକୁ । ଏଇଭଳି ଏକ ଅନ୍ଧକାର ରାତିରେ ଦୁହେଁ ଭେଟିଥିଲେ ଦୁହିଁଙ୍କୁ । ଆଃ, ସେ ରାତି ଜୀବନରେ ଥରଟିଏ ଆସିଥିଲା, ଆଉ ହୁଏତ ସେଇଥିଲା ଶେଷ ରାତି । ତା' ପରେ.........

ମଉନ ରହିଲ ଯେ !

ମୋହନର ଭାବନା ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

ନା, ଗୀତା ଦେବୀ । ଆପଣଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ମୋତେ ହସ ମାଡ଼ୁଚି । ମୁକ୍ତି ? ମୋ ଜୀବନରେ ହୁଏତ ନାହିଁ ।

କାହିଁକି ?

ମୁଁ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ହାତରେ ପଡ଼ିଚି, ସେମାନଙ୍କ କବଳରୁ କେହି କେବେ ମୁକ୍ତି ପାଇନି ।

ଆଚ୍ଛା ମୋହନ ବାବୁ, ସେମାନେ କିଏ ଆପଣ କହି ପାରିବେ ? ତାଙ୍କର ପରିଚୟ.........

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ହାତରେ ଭୀଷଣ ବେଦନା ଅନୁଭବ କଲା । ହଠାତ୍ ସେ କଥାର ମୋଡ଼ ବୁଲେଇ କହିଲା—ଥାଉ, କ'ଣ ମିଳିବ ସେମାନଙ୍କ ପରିଚୟରୁ ? ଆପଣଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଆସିବି ମୁକ୍ତ ଆକାଶ ତଳେ ।

ମୋହନ ହସିଲା । ସେ ହସରେ ଶଙ୍କ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ । ହାତଧରି ଟାଣିଲା—ଉଠନ୍ତୁ ମୋହନ ବାବୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଇଟା ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ । ସେମାନେ କେହି ନାହାନ୍ତି । ମୋ ଗାଡ଼ି ବାହାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିବି ଦୂରରେ, ବହୁତ ଦୂରରେ ।

ଆଉ ଆପଣ ?

ମୁଁ ! ମୋ କଥା ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ।

କାହିଁକି ?

ମୋତେ କେହି ଦୟା କରିବେ ନାହିଁ ।

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଗୋଟାଏ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ପକାଇଲା ।

ମୋହନ ଛାତି ଉପରେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା ଗୀତା ମହାପାତ୍ରର ଉଲଗ୍ନ ଦେହର ସ୍ପର୍ଶ । କେମିତି ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ସଚେତନ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ଗୀତା ମହାପାତ୍ରର ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଯେମିତି ତା' ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଠାରୁ ଆହୁରି ବେଦନା ଜଡ଼ିତ ପରି ମନେ ହେଲା । ମୋହନ ଦୁଇ ହାତରେ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରକୁ ଖୁବ୍ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଭିଡ଼ି ଧରିଲା । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଆଉଜିଗଲା ।

କିନ୍ତୁ ପୁଣି ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ତା' ବାଁ ହାତରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବେଦନା ଅନୁଭବ କଲା । ସେ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ମୋହନ ଦେହ ସହିତ ଦେହ ମିଶାଇ ଆରାମରେ ଘୁମେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବାଁ ହାତର ବେଦନା ବଢ଼ୁଥିଲା । ଶେଷକୁ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ।

କ'ଣ ହେଲା ?

ମୋହନ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ନା, କିଛି ନୁହେଁ । ମୁଁ ଯେପରି ଗୋଟାଏ କଳାଛାଇ ଦେଖିଲି । ମୋର ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି ।

କାହିଁ ? ସେ ହୁଏତ ପୁଣି ଆସିଲାଣି । ଆପଣ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତୁ ଗୀତା ଦେବୀ । ତା ନହେଲେ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ ହତ୍ୟା କରିବ ।

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଉଠିଲା, ମୋହନର ହାତଧରି ଉଠେଇଲା ।

ଏଠାରେ ଆଉ ଦଣ୍ଡେ ରହି ହେବନି ମୋହନବାବୁ, ଆପଣ ଆସନ୍ତୁ । ମୋ କଥା ରଖନ୍ତୁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ବନ୍ଧୁ । ମୋତେ ଅବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯଦି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର କେବେ କୌଣସି ଉପକାର କରି ନପାରେ, ତେବେ ଜାଣିରଖନ୍ତୁ କୌଣସି ଅପକାର କରିବି ନାହିଁ ।

ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ମୋହନର ଦୁର୍ବଳ ଦେହଟାକୁ ସମ୍ଭାଳି ସମ୍ଭାଳି ବାହାରକୁ ନେଲା ।

—ଚଉଦ—

ମିଡ଼୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ ବିଶେଷ ପୋଗ୍ରାମ ।

ସହରର ଧନୀ, ମାନୀ, ଜ୍ଞାନୀ ଜନଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ସମାବେଶ ।

ମିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଦିଆଯିବ ।

ହୋଟେଲର ମ୍ୟାନେଜର ଆରମ୍ଭ କଲେ—

ଲେଡ଼ିଜ୍ ଆଣ୍ଡ ଜେଣ୍ଟେଲମେନ୍ । ଆଜିର ଏହି ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରା ଯାଇଥିଲା,

ଯେଉଁମାନେ ଭାରତ ଓ ଭାରତ ବାହାରେ ଯଶସ୍ୱୀ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଓସ୍ତାଦ୍ ଆଲି ଆକବର ଖାଁ, ଓସ୍ତାଦ୍ ବିଲାୟତ ଖାଁ, ଲତା ମଙ୍ଗେସ୍ କର, ହେମନ୍ତ କୁମାର, ଆଶା ଭୋଁସଲେ, ନୃତ୍ୟ ପଟ୍ଟେଶ୍ୱରୀ ବୈଜୟନ୍ତୀ ମାଳା, କୁକୁ, ଚିତ୍ରାଭିନେତା ରାଜକପୁର, ଦିଲୀପ୍ କୁମାର ଦେବାନନ୍ଦ, ଜନିଓ୍ୱାକର, ଉତ୍ତମ କୁମାର, ଓ ଚିତ୍ରାଭିନେତ୍ରୀ ନରଗିସ୍, ଗୀତାବାଲି, ନୂତନ, ମଧୁବାଳା, ସୁଚିତ୍ରାସେନ୍ ଓ ଆହୁରି ଅନେକ ଆମର ଏହି ଉତ୍ସବଟିରେ ଯୋଗଦାନ କରି ନପାରି ଶୁଭକାମନାମାନ ପଠାଇଛନ୍ତି । ଆମର ଆଜିର ଏହି ଉତ୍ସବର ପ୍ରଧାନ ଅତିଥି ହଲିଉଡ଼୍‌ର ବିଖ୍ୟାତ ଚିତ୍ର ପରିଚାଳକ ମିଷ୍ଟର ଷ୍ଟିଫେନ୍‌ସନ । ଆପଣମାନେ ଏଥର ଆଜିର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମେ ମିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କୁମାରୀ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର······

ଆଲୋକ ଲିଭିଗଲା । ଷ୍ଟେଜ୍ ଉପରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ସ୍କ୍ରୀନ୍ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ରଙ୍ଗମଞ୍ଚର ଗୋଟାଏ କୋଣରେ କ୍ଷୀଣ ଆଲୋକ ଶିଖା ଦିଶୁଥିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ତାହା ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦିଶିଲା ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦରୀ ତନ୍ଦ୍ରା ଅଳସରେ ଘୁମେଇ ରହିଛି । ଆଲୋକ ବଢୁଥିଲା । ତନ୍ଦ୍ରା ଛିଡୁଥିଲା । ହଠାତ୍ ସୁନ୍ଦରୀର ଆଖିପତାରୁ ତନ୍ଦ୍ରାର ପାଖୁଡ଼ା ଝଡ଼ି ପଡ଼ିଲା, ସେ ସଚେତନ ହୋଇ ଚାରିଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା । ଗଛପତରେ ସବୁଜିମା ଭରି ରହିଛି । ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ପୁଲକିତା ପୂରି ରହିଛି । ଚାହିଁଲା ଏଣେ ତେଣେ, ସବୁ ଯେମିତି ସବୁଜ, ସୁନ୍ଦର । ନିଜ ଦେହକୁ ଅନେଇଲା । ପରିବର୍ତ୍ତନ ସେଠିବି । ଦେହସାରା ଖେଳିଗଲା ଶିହରଣ । ମୁହଁରେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ହସଫୁଲ । ଅଙ୍ଗ ଅବୟବରେ ଧାଇଁଗଲା ଜାଗରଣର ଲହରୀ । ସେ ଧାଇଁଲା, ଏଣେ ତେଣେ, ସବୁ ନୂତନ । ଯେମିତି କେତେକାଳ ଘୁମେଇ ପଡ଼ିଥିଲା ସେ । ସେଇ ଘୁମ ଭିତରେ ଦେଇ କେତୋଟି ଋତୁ ଅତିବାହିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଆଜ କିନ୍ତୁ ଆସିଛି ବସନ୍ତ ।

ପାଦ ତାର ଅଣ ଉଠିଲା । ହାତ ତାର କମ୍ପି ଉଠିଲା । ଯେମିତି କେଉଁ ଅଜଣାର ଆବାହନୀ ସୁର ବାଜ ଉଠିଲା ତା' କାନେ କାନେ । ନାଚିଲା ସେ ଛନ୍ଦେ ଛନ୍ଦେ । ସଜୀବ କରି ତୋଳିଲା ତା କାମନାକୁ । ଏଇ ରୂପ, ଏଇ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ଏଇ କାଳ ପାଇଁ ସାଥୀ ଲୋଡ଼ା । ସାଥୀହରାର ଜୀବନ ସତେ କି ଦୁଃଖ ଦାୟକ ! ଜୀବନ ଜଳଯାଏ । ପୋଡ଼ିଯାଏ ମନର ସବୁ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷା ଅଭିଳାଷ । କିନ୍ତୁ ସାଥୀ କାହିଁ ?

ସାଥୀ ନାହିଁ, ସାଥୀନାହିଁ—

ଗୋଟିଏ ଭିକ୍ଷୁ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ଆସୁଥିଲା । ଗୀତର ମର୍ମ ଅତ୍ୟନ୍ତ କରୁଣ ।

ଜଗତରେ କେହି କାହାର ସାଥୀ ନୁହନ୍ତି । ଦିନ ଦୁଇଟାର ଖେଳଘର । ପାଣି ପବନରେ ଧୂଳିଘର ଧୋଇଯିବ, ଉଡ଼ିଯିବ । ଯେ ଯାହା ବାଟରେ ବାହୁଡ଼ି ଯିବେ – କିଏ କାହାର ବନ୍ଧୁ ? କିଏ କାହାର ପ୍ରିୟ ? କିଏ କାହାର ସାଥୀ ?

ସାଥୀ ନାହିଁ, ସାଥୀ ନାହିଁ ।

ଭିକ୍ଷୁଟି ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ଚାଲିଗଲା ।

ସମସ୍ତେ ସ୍ଥିର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଥିଲେ ବାରବଣୀ ନର୍ତ୍ତକୀଟି ଆଡ଼େ । ବେଦନାର ବୋଝ ଯେମିତି ସେ ବୋହି ପାରୁନାହିଁ, ଯୌବନର କାଉଁଶ ଯେମିତି ତାକୁ ମଡ଼ୁଆଳି କଲାଚି । ସେ ଖୋଜୁଚି ଗଛଲତାର ଉହାଡ଼ରେ, ଶୁଷ୍କ ପତ୍ରର ତଳେ ତଳେ । ପଣତ କାନର ଆଢୁଆଳରେ କେହି ନାହିଁ, କିଛି ନାହିଁ । ତା' ହେଲେ କ'ଣ ········

ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଖେଳ ବୁଲୁଥିଲା କରୁଣତାର ଲହରୀ ।

ପ୍ରିୟ୍ର ତା'ର ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଯେପରି ବନ୍ଦୀ କରି ରଖିଥିଲା କେଉଁ ସପନପୁରର ରାଜକୁମାରୀ । ତଥାପି ବିରହିଣୀ ତା ପ୍ରିୟଙ୍କୁ ଦେଖି ନାଚି ଉଠିଲା ଆନନ୍ଦ ଆଉ ଆଗ୍ରହରେ । ନୃତ୍ୟର ଛନ୍ଦେ ଛନ୍ଦେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ବସନ୍ତର ସ୍ୱାଗତିକା । ଯେମିତି ବସନ୍ତ ଆସିଚି ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ, ସ୍ପର୍ଶ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି ଦର୍ଶକ ମଣ୍ଡଳୀ । ସବୁ ମଧୁର, ସବୁ ସରସ, ସବୁ ଉପଭୋଗ୍ୟ ।

ହଠାତ୍ ଝାଏଁ କିନା ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ ହେଲା ।

ଅନ୍ଧକାର ।

ପୁଣି ବତି ଗୁଡ଼ାକ ଜଳି ଉଠିଲା ।

ମାଇକ୍‌ରୁ ଶୁଭୁଥିଲା—

ମିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆଙ୍କ ବିରହିଣୀ ନୃତ୍ୟ ଦେଖିଲେ । ଶୁଣନ୍ତୁ ସବିତା ଦେବୀଙ୍କ ଆଧୁନିକ । ଗୀତ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଆଗରୁ ମାଇକରୁ ଗୋଳମାଳିଆ ସ୍ୱରରେ ଶୁଣାଗଲା, ଡାକ୍ତର ବାବୁ, ଶୀଘ୍ର ..ଣେ ଆସନ୍ତୁ । ସିରିଅସ୍ କଣ୍ଡିସନ । ଗୀତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା, ମାତ୍ର ସାହାଣୀବାବୁ ମାଇକର ସେଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ କଥା କେଇପଦ ସ୍ପଷ୍ଟ ଶୁଣି ପାରିଥିଲେ ।

ସେ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦର୍ଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସିଥିଲେ । ସବିତା ଦେବୀଙ୍କ ଲଳିତ କଣ୍ଠର ଗୀତି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ତବ୍ଧ କରିଥିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଚେଆରରୁ ଉଠିଲେ । ଆଉ ସେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଗଲେ ଗ୍ରୀନ୍ ରୁମ ଭିତରକୁ । ହୁଏତ କିଛି ଗୋଟାଏ ଏପରି ଦେଖିବେ ଯାହାପାଇଁ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯାଇ ନ ଥିବେ ।

କିନ୍ତୁ ଏ କ'ଣ ? ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଶୋଇଛନ୍ତି ଗୋଟାଏ ଖଟ ଉପରେ । ପ୍ରାୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତରର ସମସ୍ତ କର୍ମ୍ମୀ ଜମି ଯାଇଛନ୍ତି ସେଠାରେ । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ଇଞ୍ଜେକ୍‌ସନ ଭରି ସିରିଞ୍ଜଟା ଫୋଡ଼ିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ସାହାଣୀବାବୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଦେଖିଲେ । କିନ୍ତୁ କେହି ଯେପରି କାହାରିକୁ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ସାହାଣୀବାବୁ ଫେରି ଆସୁଥିଲେ । କ'ଣ ଭାବି ପୁଣି ଲେଉଟିଗଲେ । ମାତ୍ର ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିରିଞ୍ଜଟା ଧରିଛନ୍ତି । ତରଳ ଔଷଧ ଗୁଡ଼ାକ କାଚ ନଳୀ ଭିତରେ ପୂର୍ଣ୍ଣହୋଇ ରହିଛି । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ସ୍ପିରିଟ୍ ତୁଳା ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ହାତରେ ଘଷୁଛନ୍ତି । ସାହାଣୀବାବୁ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ପାଖକୁ ଯାଇ ଦଣ୍ଡେ ଠିଆ ହେଲେ । ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ଖାଲି କହିଲେ—ଫିଟ୍ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଫେରିଲେ । ବାହାରେ ଦର୍ଶକମଣ୍ଡଳୀ ମନ୍ତ୍ର ମୁଗ୍ଧ ପରି ବସି ଗୀତ ଶୁଣୁଥିଲେ । ସେ କିନ୍ତୁ ସିଧା ସିଧା ସେଠାରୁ ବାହାରି ଆସି ଆପଣା କାର୍ ଖଣ୍ଡିକରେ ବସି ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଲେ । ମନରେ ଭାବନା ଚକ ଘୁରୁଥିଲା । ତେବେ ?

—ପନ୍ଦର—

ମଣିଆ କହିଲା—ଦେଈ ନାହାନ୍ତି ।

ସାହାଣୀବାବୁ ହାତ ଘଡ଼ିକୁ ଚାହିଁଲେ । ନ'ଟା ବାଜିବାକୁ ଆଉ ଦଶ ମିନଟ୍ ବାକି ଅଛି । ଚାଲି ଚାଲି ହୋଇ ଆଗେଇଗଲେ ଛୁହାର ଶୟନ କକ୍ଷକୁ । ନୂଆ କିଛି ନାହିଁ ।

କିଏ ?

ମୁଁ ମଣିଆ ।

ଶୁଣ୍ । ବୋଉ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଛନ୍ତି ?

କହି ପାରିବନି ବାବୁ । କହି ଯାଇଛନ୍ତି ଫେରୁ ଫେରୁ ଡେରି ହେବ ।

ଆଜି କିଏ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲା ?

ନା ।

କାନ୍ଥରେ ଓଲଟା ହୋଇ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିବା ଫଟୋଟାକୁ ସାହାଣୀ ବାବୁ ସିଧା କରିଦେଲେ । ଫଟୋ ଫ୍ରେମରୁ କାଚ ଗୁଡ଼ାକ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଛି । ମଣିଆ ଏକ ଧ୍ୟାନରେ ସେ ଆଡ଼େ ଅନେଇଥିଲା । ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ ଆଖିରେ ଆଖି ମିଳି ଯିବାରୁ ସେ ଟିକିଏ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଏ ଫଟୋ କାହାର କିରେ ?

ବାବୁଆଣୀଙ୍କର ।

ତୁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଚୁ ?

ହଁ ବାବୁ, ଏଇ ଘରେ ମୋ ବାଲ ପାଚିଲା । ଛୁଆଟି ଦିନରୁ ଏଇଠି ।

ବାବୁଆଣୀ ତୋର କେମିତିଆ ଲୋକ ଥିଲେ ?

ମଣିଆ ନୀରବ ରହିଲା ।

କିରେ, ମଉନ ରହିଲୁ ଯେ ?

ସେ କଥା ପଚାରନ୍ତୁ ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା ! ବାବୁଙ୍କୁ ସେ ଦିନେ ହେଲେ ଶାନ୍ତି ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ।

କାହିଁକି ? ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ସେ କ'ଣ ଝଗଡ଼ା କଳି କରୁଥିଲେ ?

ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା । ସେ ସବୁ କହିବା କଥା ନୁହେଁ । ଆପଣ ମୋତେ କିଛି ପଚାରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ବାବୁ ମୋତେ ନିଷେଧ ଦେଇ ମନା କରିଛନ୍ତି । କାଳେ ଦେଈ ଶୁଣିବେ ।

ମୁଁ ତୋ' ଦେଈଙ୍କ ଆଗରେ କହିବ ନାହିଁ । କ'ଣ ସତ କହିଲୁ ।

ନାହିଁ ବାବୁ, ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଅନେଇ ନିଷେଧ କରିଛି । ଛାତି ଫାଟିଯିବ ପଛେ, ମୁହଁ ଫିଟିବ ନାହିଁ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ନୀରବ ରହିଲେ । ଭଲକରି ସେ ଫଟୋଟା ଆଉ ଥରେ ଅନେଇଲେ । ପୁଣି ପଚାରିଲେ —

ଆଚ୍ଛା ମଣି ! ତୋ ବାବୁ କୋଉଠି ବାହା ହେଇଥିଲେ କି ?

ସେ ଆଜ୍ଞା ଅନେକ କଥା । ବାବୁଙ୍କର ଦେଶ ବୁଲିବା ଭାରି ଖିଆଲ ଥିଲା । ଥରେ କାମକ୍ଷା ଯାଇଥିଲେ । ଫେରିଲେ ବାବୁଆଣୀଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି । ଘରେ ବଡ଼ବାବୁଙ୍କୁ କହିଲେ, ଏହାଙ୍କୁ ମୁଁ ବିବାହ କରିଛି । ବଡ଼ବାବୁ ଗୋଟାଏ ଭଲଘରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ପକାଇ ଜବାବ ଛିଡ଼ାଇଥିଲେ । ସ୍ନେହବାବୁଙ୍କର କାର୍ତ୍ତି ଦେଖି ସେ ବିଛଣାରେ ପଡ଼ିଲେ ଯେ ଆଉ ଉଠିଲେ ନାହିଁ । ମଣିଆ ଲୁଗା କାନିରେ ଆଖି ପୋଛିଲା ।

ତଳେ କାହାର ପାଦଶବ୍ଦ ଓ ପାଟିଗୋଳ ଶୁଣି ମଣିଆ ଦଉଡ଼ିଗଲା । ପଛେ ପଛେ ସାହାଣୀବାବୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ, ଛନ୍ଦା ଭିତରକୁ ପଶୁଚି । ଯେମିତି କାହାରେ କାହାକୁ ବିଦାୟ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣେଇ ସେ ଭିତରକୁ ପଶୁଚି । କିନ୍ତୁ ମୁହଁରେ ସବିଗର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ନାହିଁ ।

ଆଗରେ ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ଏପରି ଚମକି ପଡ଼ିଲା ଯେମିତି ଆଖି ଆଗରେ ମୃତ୍ୟୁର କଳାଛାଇ ନୃତ୍ୟ କରୁଛି । ବହୁ କଷ୍ଟରେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ଛନ୍ଦା ପଚାରିଲା—ଆପଣ ?

ହଁ ମୁଁ, ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଥିଲି । ଆପଣଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ମୋତେ ଶଙ୍କିତ କରିଥିଲା । ହଠାତ୍ ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ କି ?

ମୁଁ ଯାଉ ନ ଥିଲି । ମାତ୍ର ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ମୋତେ ବାଧ୍ୟ କଲେ । ନିହାତି ଟାଣି ଓଟାରି ନେଲେ । ମିଡ଼୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଅଭିନନ୍ଦନ ଦିଆହେଲା । ଆପଣ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ?

ଓଃ ! ଆପଣ ତା'ହେଲେ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଚିହ୍ନନ୍ତି ?

ଛନ୍ଦା କେବଳ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରି ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । କପାଳରେ ତା'ର ଝାଳ ଜମି ଯାଇଥିଲା । ସେ ହୁଏତ ଆଉ ଠିଆ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା ।

ପଛେ ପଛେ ସାହାଣୀବାବୁ ଗଲେ । ଛନ୍ଦା ଘରେ ପଶି ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଲେଟି ପଡ଼ିଥିଲା । ଯେମିତି କ୍ଳାନ୍ତିର ବୋଝ ତା' ଲୋମେ ଲୋମେ ଭରି ରହିଛି ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ । କିଛି ବୁଝି ହେଉନାହିଁ । ଛନ୍ଦା ହଠାତ୍ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି କଳା ପଡ଼ିଗଲା କାହିଁକି ? ତା'ର ବା ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ସହିତ ପରିଚୟ ହେଲା କିପରି ? କାହିଁ, ସେ ତ ମିଡ଼୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ ତାକୁ ଦେଖିଲେ ନାହିଁ ।

ଲେଉଟି ତଳେ ବସିଲେ । କିଏ ଆସିଥିଲା ଛନ୍ଦାକୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ? ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ରହସ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହସ୍ୟାବୃତ । ତା'ହେଲେ ?

ଗୋଟାଏ ସିଗାରେଟ୍ ବାହାର କରି ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲେ । ମଣିଆ ଆଣି କପେ ଚା' ଥୋଇଗଲା ।

ଛାଦ ଘରୁ ଆଲୋକ ଲିଭିଗଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ହୁଏତ ଆଜି ଆଉ କିଛି ପରିଚୟ ହେବନାହିଁ । ମଣିଆ ଆସି ବିନୀତ ସ୍ୱରରେ କହିଲା, ଦେଈ କହିଲେ ତାଙ୍କ ଦେହ ଭଲନାହିଁ । ଆପଣ କାଲି ଆସିବେ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ମଣିଆ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ଚା' କପ୍‌ରୁ ଥଣ୍ଡା ଚା'ତକ ନିଃଶେଷ କରି ଉଠିଲେ । ମୁଣ୍ଡଟା ଖୁବ୍ ଭାରି ଭାରି ଲାଗୁଥିଲା । ପୁଣି ଗୋଟାଏ ସମସ୍ୟା । ଶ୍ରୀପତିବାବୁ କାମାକ୍ଷା କନ୍ୟାକୁ ବାହା ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଜୀବନ ଭରି ଶ୍ରୀପତିବାବୁଙ୍କୁ ଜଳେଇଛି ।

ମଣିଆ କବାଟ ବନ୍ଦ କଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ପାହାଚରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲେଇଲେ । ମନେହେଲା କିଏ ଯେପରି ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଅନ୍ଧକାରରେ ଲୁଚିଯାଉଛି । ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଦେହରେ ବିଜୁଳି ଖେଳିଗଲା । ସେ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ପଦଧ୍ୱନି ଅନୁସରଣ କଲେ । କିଏ ? କିଏ ଧାଇଁ ପଳାଉଛି । ସାହାଣୀବାବୁ ପଛେ ପଛେ ଛୁଟିଲେ । ଗୋଟାଏ ଅନ୍ଧକାର ଗଳି । କେଇଟା ଗ୍ୟାସ୍ ପୋଷ୍ଟର ଲାଇଟ ଥରି ଥରି ଜଳୁଛି । ଲୋକଟା ଧାଉଁଛି । ଠିକ୍ ଚିହ୍ନି ହେଉନାହିଁ । ଯେମିତି ଗୋଟାଏ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଧୂମ୍ରମୂର୍ତ୍ତି ପଛରେ ସାହାଣୀବାବୁ ଗୋଡ଼େଇଛନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ମୋଡ଼ । ଆବର୍ଜନା । ତା'ପରେ ଆହୁରି ଗୋଟାଏ ସରୁ ଗଳି । ସାହାଣୀବାବୁ ଆଉ କାହାରିକୁ ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେହି ସରୁଗଳିଟି ମିଶିଛି ଯାଇ ମେନରୋଡ଼୍‌ରେ । ଗୋଟାଏ ମଟର ଷ୍ଟାର୍ଟ ହେବାର ଶବ୍ଦ । ସାହାଣୀବାବୁ ଦ୍ରୁତ ପଦରେ ଆଗେଇଗଲେ ।

ଆଖିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ମଟରର ଆଗେଇଯାଉଛି । ତାଲୁକଦାର ନିଜେ ଡ୍ରାଇଭ କରୁଛନ୍ତି । ସାହାଣୀବାବୁ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ । ତା'ହେଲେ କ'ଣ… …

—ଶୋକ—

ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଘରୁ ବତ୍ତିଟା ହଠାତ୍ ଲିଭିଗଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ପରଦା ପଛପଟରେ ଠିଆହୋଇ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟା ହେବ ସେ ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଘରେ ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପଶିଛନ୍ତି । ନାନା ଭାବନା ଓ ଚିନ୍ତା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ଘୋଳେଇ ଘାଣ୍ଟି ପକାଉଚି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଭାବନା ଓ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ଗୋଟାଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାର୍ଗରେ ଚଳାଇ ନେବାକୁ ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଠାରେ କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ତାଲୁକଦାର ଏତେବେଳ-ଯାଏ କେବଳ ଗୋଟାଏ ପତ୍ରିକା ପଢ଼ୁଥିଲେ । ଏପରି ନିବିଷ୍ଟ ଚିତ୍ତରେ ପଢ଼ୁଥିଲେ ଯେ, ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କର ମନେ ହେଉଥିଲା ଯେପରି କୌଣସି ଗୋଟାଏ ଲେଖାକୁ ସେ ଗମ୍ଭୀର ମନଯୋଗ ସହକାରେ ପାଠ କରୁଚନ୍ତି । ଆଜି ସେ ଦୁଇଟି ପୃଷ୍ଠାକୁ ପ୍ରାୟ ଛ'ଥର ପଢ଼ିଛନ୍ତି ।

ନା, ଆଜି କିଛି ସୋର ଶବଦ ନାହିଁ । ହୁଏତ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସାହାଣୀବାବୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ପଦାକୁ ବାହାରୁଥିଲେ । ଫୋନ୍‌ଟା ବାଜି ଉଠିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ

ପୁଣି ପରଦା ଆଢ଼ୁଆଳରେ ଲୁଚି ପଡ଼ିଲେ । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କର ଟିକିଏ ବିରକ୍ତି ମିଶା ସ୍ୱର ଶୁଣାଗଲା—

ହ୍ୟାଲୋ ? କିଏ ? ଗୀତା ଦେବୀ ? କ'ଣ ହୋଇଛି ? ଛନ୍ଦା ଦେବୀ ଅଚେତ୍ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ? ଆପଣ କେଉଁଠୁ କହୁଛନ୍ତି ? ତାଙ୍କରି ଘରୁ ? ନା, ସେ କିଛି ନୁହେଁ । ବୋଧହୁଏ ଏପାଏ ତାଙ୍କର ନର୍ଭସନେସ୍ କଟିନାହିଁ । ମୋର ଯିବା ପ୍ରୟୋଜନ ହେବନାହିଁ । ଆପଣ ସେଇ ଔଷଧ ଦିଅନ୍ତୁ···ହଁ, ହଁ, ମୋହନ ବାବୁ ଆସିଛନ୍ତି ?···କ'ଣ କହିଲେ ?······କିନ୍ତୁ ଆଜି ତାଙ୍କର ଆସିବାର ଥିଲା ଯେ ···୧୦ଟାବେଳେ ? ବାରଟା ବାଜିଲାଣି ଯେ ! ତାଙ୍କର ଏ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତି ଖୁବ୍ ପ୍ରୟୋଜନ । ହଁ ଗୀତା ଦେବୀ, ଆପଣ ଖୁବ୍ ପ୍ରୟୋଜନ ବୋଧକଲେ ମୋତେ ଯିବାକୁ ଫୋନ୍ କରିବେ । ରହିଲି, ଶୁଭରାତ୍ର······

ଲାଇଟ୍ ଆଉ ଜଳି ନ ଥିଲା । ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଶୋଇଲା ଘରେ ଫୋନ୍‌ଟା ଥିଲା । ସେ ରିସିଭରଟା ରଖି ଦେବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ବିଚଳିତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ତା'ହେଲେ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର······

ସାହାଣୀବାବୁ ଘଟଣାଟାକୁ ଆଉ ଥରେ ମନେ ପକାଇଲେ । ସେଦିନ ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁଶଯ୍ୟା ପାଖରେ ସେ ଭେଟିଥିଲେ ତାଲୁକଦାରଙ୍କୁ, ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ମୃତ ଶରୀରଟାର ପରୀକ୍ଷକ ରୂପେ । ଆଉଥରେ ଭେଟିଥିଲେ ମିଡ଼୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରୁ ଲେଉଟିଲା ବେଳେ, ପୁଣି ଆଜି ଭେଟିଲେ ସେଇ ମିଡ଼ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ସଂଜ୍ଞାହୀନ ଦେହ ପାଖରେ, ଇଞ୍ଜେକ୍‌ସନ୍ ଦେବାର ପୂର୍ବ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ । ଆଜି ଆଉଥରେ ଗୋଟାଏ ଅସଂଗତ ପରିସ୍ଥିତିରେ । ପୁଣି ଏଇକ୍ଷଣି ଭେଟିଲେ···

ଧୀରେ ଧୀରେ କବାଟଟା ଖୋଲିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଭାବନା ଅସମାପ୍ତ ରହିଗଲା । ହୁଏତ ଚାଲୁକଦାର ଶୋଇ ନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କ କାନରେ କ'ଣ କବାଟ ଖୋଲିବା ଶବ୍ଦଟା ବାଜି ନାହିଁ ? କିଏ ପଶିଲା ଘର ଭିତରେ ? ସାହାଣୀବାବୁ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଲକ୍ଷ୍ୟକଲେ ଗୋଟାଏ କଳା ପୋଷାକ ପରିହିତ ଲୋକ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଯାଉଛି । ସାହାଣୀବାବୁ ତା କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କିନ୍ତୁ ଘନ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ତାଙ୍କ ଆଖିକୁ କିଛି ଦିଶିଲା ନାହିଁ ।

ଖୁଡ୍ ଖାଡ୍···ଧଡ଼ାସ୍···

କ'ଣ ଯେମିତି ଗୋଟାଏ ଭାରି ଜିନିଷ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ଧପ୍‌କିନା ଆଲୁଅଟା ଜଳି ଉଠିଲା । ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଉଠିପଡ଼ି ପାଟି କଲେ । ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ହଠାତ୍ କାହିଁକି ଚାକରକୁ ଡାକି ପକାଇଲେ । ନିଦ ମଳ ମଳ ଆଖିରେ ଭଗିରଥି ଆସିଲା ।

ଏ ଘରେ କିଏ ପଶିଥିଲା ?

ଘରେ ?

ହଁ, ହଁ, ଘରେ । ଏଇକ୍ଷଣିକା ମୁଁ ଏଇଠି ଗୋଟାଏ ପତ୍ରିକା ଆଉ ଗୋଟାଏ ଖାତା ରଖିଥିଲି, କିଏ ନେଲା ?

ପତ୍ରିକା, ଖାତା ? ମୁଁ ତ ଦେଖିନାହିଁ ଆଜ୍ଞା ।

ହେଇ, ହେଇ ଦେଖିଲୁ, ଆଲମାରୀଟା ଖୋଲା । ଔଷଧପତ୍ର ଶିଶି ଗୁଡ଼ାକ ତଳେ କୁଢ଼େଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ।

ଆପଣ ତ ଏଇଘରେ ଶୋଇଥିଲେ ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ କିଛି ଜାଣି ପାରିନାହିଁ ।

ଦେଖିଲୁ, ସବୁ ଘରେ ଲାଇଟ୍ ଜଳେଇ ଦେଖ୍ । ଏତ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା । ଖାଲି ଆଖିକୁ ଟିକିଏ ତନ୍ଦ୍ରା ଆସିଛି କି ନାହିଁ, ବାସ୍ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ହୁଏତ ଆଉ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ଜଣା ପଡ଼ିଯିବ । ସେ ପଛବାଟ ଦରଜା ଦେଇ ଚାଲି ଯାଉଥିଲେ । ହଠାତ୍ କାହା ସହିତ ଧକ୍କା ଲାଗିଲା । ଆଉ ଜଣକ ପଡ଼ି ଯାଉ ଯାଉ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ପୁଣି ଉଠି ପଳେଇଲା । ତା' ହାତରୁ କଣଟାଏ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ସେଇଟାକୁ ଗୋଟେଇ ନେଇ ତା' ପଛେ ପଛେ ଧାଇଁଲେ । ମାତ୍ର ସେ ଏପରି କ୍ଷିପ୍ର ଗତିରେ କେଉଁଠି କେଉଁବାଟ ଦେଇ ଲୁଚିଗଲା, ସାହାଣୀବାବୁ କିଛି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ମନେହେଲା ସେ ଯେପରି ଏ ଘରର ବହୁ ଦିନର ପରିଚିତ । ଡାକ୍ତରବାବୁଙ୍କ ଘରର ଅନ୍ଧିକନ୍ଧି ତାକୁ ଜଣା ଅଛି । ସେ ଆଉ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଶିଡ଼ି ବାଟେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲେଇ ଗଲେ ।

ଉପରେ ଗହଳ ଚହଳ ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଉଠି ପଡ଼ିଥିଲେ । ସାହାଣୀବାବୁ ଗେଟ୍ ବାହାରକୁ ଯାଇ ଗୋଟାଏ ଲାଇଟ ପୋଷ୍ଟ ତଳେ ଠିଆ ହୋଇ ଦେଖିଲେ, ତାଙ୍କ ହାତରେ ସେଇଟା ଖଣ୍ଡେ "ମେଡ଼ିକାଲ ଜର୍ଣ୍ଣାଲ" । ସେ ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ଆଗେଇ ଯାଇ ଗୋଟାଏ ସରୁ ଗଳି ଭିତରେ ପଶିଲେ । ରହସ୍ୟ ଯେମିତି ଘନେଇ ଆସୁଛି । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ହତ୍ୟାକାରୀ ?

ସାହାଣୀବାବୁ ଯାଇ ଛନା ଦୁଆରରେ କରାଘାତ କଲେ । ବାହାରକୁ ସବୁ ନିସ୍ତବ୍ଧ ମନେ ହେଉଥିଲା । ରାତିର ଗଭୀରତା ଭିତରେ ସମସ୍ତେ ଯେମିତି ଶୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

କେହି ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ସାହାଣୀବାବୁ ପୁଣି କରାଘାତ କଲେ ଯୋର୍‌ରେ, ଆହୁରି ଯୋର୍‌ରେ ।

ରଖାଗି ପାରବ । ମନେ ହେଉଥିଲା ସେ ଯେପରି ଏକ ମୃତ-ନଗରୀର ଦୁର୍ଗ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି । କେଜାଣି କାହିଁକି ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଠାରେ ରାତିର ଅନ୍ଧକାର ଠାରୁ ଆହୁରି ଗଭୀର ଅନ୍ଧକାର ଜମି ଯାଇଥିଲା ।

ପୁଣି ସେ କବାଟରେ ଆଘାତ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, କପରି ଗୋଟାଏ ବିଭତ୍ସ ଶବ୍ଦ କାନରେ ବାଜିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ । ଧେତ୍—ପେଚାଟାଏ ବୋବାଇଲା । ହସ ମାଡ଼ିଲା । ଏତେ ଦୁର୍ବଳ ସେ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି !

ପୁଣି ଯୋର୍‌ରେ କରାଘାତ କଲେ । ଏଥର କବାଟ ଖୋଲିଲା ମଣିଆ । କମ୍ପିତ ସ୍ୱରରେ କହିଲା, ଆପଣ, ଏତେ ରାତିରେ······

ଦେଈ ?

ଶୋଇଛନ୍ତି ।

ଆଉ କିଏ ଅଛି ?

ଆଉ ? ନା' ତ !

ଗୀତାଦେବୀ ?

ଚାଲିଗଲେଣି ।

କେତେବେଳୁ ?

ଘଣ୍ଟାଏ ହେବ ।

କାହିଁକି ଆସିଥିଲେ ?

ଦେଈଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କାମଥିଲା ।

ଆଉ କିଏ ଆସିଥିଲା ?

ନା ।

ମୋହନ ? ସେ କିଏ ?

ଚିହ୍ନୁନ ବୋଧେ ।

ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା ।

ଆଚ୍ଛା ଗିଲାସେ ପାଣି ଆଣିଲୁ ।

ମଣିଆ ପାଣି ପାଇଁ ଗଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଗୋଟାଏ ଚେଆର ଉପରେ ବସି ସେଇ "ମେଡ଼ିକାଲ ଜର୍ଣ୍ଣାଲ"ଟାକୁ ଓଲଟେଇଲା କ୍ଷଣି, ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ପୃଷ୍ଠା ବାହାର ପଡ଼ିଲା । ସେ ପୃଷ୍ଠାଟିରେ ବହୁ ପେନ୍‌ସିଲ ଗାର ଟଣା ହୋଇଥିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ବିଷୟଟି ଉପରେ ଆଖି ବୁଲେଇ ନେଲେ । ନିକଟରେ ଯେଉଁ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଦୁଇଟି ଘଟିଛି, ସେଥିରେ ଯେଉଁ ବିଷ ପ୍ରୟୋଗ କରା ଯାଇଛି, ସେହି ବିଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ଗବେଷଣା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେଖା ।

ମଣିଆ ପାଣି ଆଣି ଦେଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ପାଣି ଗିଲାସକ ପିଇ ଦେଇ ଉଠ୍ ଉଠ୍ କହିଲେ—ଖୁବ ସାବଧାନ ମଣି, କିଛି ଅଘଟଣ ଘଟିବାର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖିଲେ ମୋତେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଟେଲିଫୋନ କରିବୁ । ବେଣ୍ଡିଙ୍କି କହିଦେବୁ ସାବଧାନରେ ଥିବେ ।

ମଣିଆ ଦୁଆର ବନ୍ଦ କଲା । କିନ୍ତୁ କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ପୁଣି କିଏ ଯେମିତି ସାହା ୀବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଛୁଟି ପଳେଇ ଯାଉଛି । ସାହାଣୀବାବୁ ତା'ପଛେ ପଛେ ଗୋଡ଼େଇଲେ । ସେଇ ସରୁଗଳି । ତା'ପରେ ସେ ଯେପରି କୁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !

ସାହାଣୀବାବୁ କପାଳରୁ ଝାଳ ପୋଛି ଗୋଟାଏ ମାର୍କୋଭିଚ୍ ସିଗାରେଟରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲେ ।

—ସତର—

ମିସ୍ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କ 'ହଲିଉଡ୍' ଯାତ୍ରା ।

ହଲିଉଡ୍‌ର ବିଖ୍ୟାତ ଡ଼ାଇରେକ୍ଟର ମିଷ୍ଟର ଷ୍ଟିଭେନସନ୍ ଗତକାଲି ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସହିତ ଚୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଆଗାମୀ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଛବିରେ ମିସ୍-ଇଣ୍ଡିଆ ଓରଫ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ନାୟିକା ହେବେ । ଛବିଟି ଭାରତର ଗୋଟିଏ ସତ୍ୟ ଘଟଣା ଉପରେ ଲିଖିତ । ମିଷ୍ଟର ଷ୍ଟିଭେନସନ୍ ଭାରତକୁ ଆସିଥିଲେ ତାଙ୍କର ଆଗାମୀ ଛବିଟିର ନାୟିକା ଅନୁସନ୍ଧାନରେ । ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଆଗାମୀ ଛବିର ନାୟିକା ରୂପେ ସେ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଛବିଟିର ଗଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି ଲେଖା ହୋଇ ଯାଇଛି, ତଥାପି ସୁଟିଂ ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଅନ୍ତତଃ ଦୁଇ ମାସ ବାକି ଅଛି । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଦୁଇ ମାସ ପରେ ହଲିଉଡ଼ ଯାତ୍ରା କରିବେ । ଚୁକ୍ତିପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ଏହା ଭାରତ ପକ୍ଷରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଓ ଗୌରବର କଥା । ଆଜଯାଏ କୌଣସି ଭାରତୀୟ ଅଭିନେତ୍ରୀ ବିଦେଶରେ ବିଶେଷତଃ "ହଲିଉଡ୍"ର କୌଣସି ଛବିର ନାୟିକା ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରି ନଥିଲେ । ଆମେ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କର ସଫଳତା କାମନା କରୁଛୁ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଚା' ଟେବୁଲରେ ଖବର କାଗଜରେ ଏହି ସମ୍ବାଦଟି ଉପରେ ଆଖି ବୁଲେଇ ନେଇ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଗଲେ । ଆଖିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସବୁ ଯେମିତି ଯାଦୁବିଦ୍ୟା ପରି ମନେହେଲା । କାଲି ରାତିର ଘଟଣା, ଆଜି କେଉଁଠି ତା'ର ଖିଅ ଖୋଜିବେ ? ନା' ଆହୁରି ଜଟିଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ତା'ହେଲେ କାଲି ସେ ଅଧା ଅନ୍ଧାର ଅଧା ଆଲୁଅ ଭିତରେ ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଘରେ ଯେଉଁ କଳା ଲୁଗା ମୂର୍ତ୍ତିଟିକୁ ଭେଟିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲେ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ହୋଇଥିବ ଅବା ! ସେ ତା'ହେଲେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ?

ଧେତ୍ ! ଯେତେସବୁ ଗୋଳମାଳିଆ ସମସ୍ୟା । ଘଟଣା-ଗୁଡ଼ାକ ଏପରି କ୍ଷିପ୍ର ଆଉ ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଘଟୁଛି ଯେ, କାହାରି ସହିତ କାହାରି ଯୋଗସୂତ୍ର ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ମଝିରେ କୌଣସି ବାଟ ରହୁ ନାହିଁ ।

ଚାକର ଖଣ୍ଡିଏ ଭିଜିଟିଂ କାର୍ଡ଼ ଆଣି ଯଦୁବାବୁଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ରାୟବାହାଦୁର ରାସବିହାରୀ ମଜୁମଦାର ।

ଯଦୁବାବୁ କିଛି ଭାବି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ ରାୟ-ବାହାଦୁରଙ୍କ ଆକସ୍ମିକ ଆବିର୍ଭାବ କାହିଁକି ? ନିଜେ ସେ ଉଠିଯାଇ ସସମ୍ମାନେ ପାଛୋଟି ଆଣିଲେ ।

ମୁଁ ଆଶା କରି ନଥିଲି ।

ସେଦିନ ଆପଣ ଗଲା କଥା ମୋତେ ପଚାରି ଫେରି ଆସିଲେ । ମନଟା ମୋଟେ ଭଲ ନଥିଲା । ଯେତେହେଲେ ସେ ମୋର ରକ୍ତ ତ । ଅବଶ୍ୟ ଅମାନିଆ ହୋଇ ସେ ବଉଠି କମିଟିସବରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଲାଗି ଯାଇଥିଲା । ରାୟବାହାଦୁର ବଂଶର କଳଙ୍କ ।

ତଥାପି ଯୁଗ ବଦଳି ଗଲାଣି । ଲୀଳା "ମିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆ" ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ ଶତ ମୁଖରେ ତା'ର ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣା ଯାଇଥାଆନ୍ତା । ମୋର ଧାରଣା ବଦଳିଛି । ସେଦିନ ଆପଣଙ୍କୁ କହୁଥିଲି ସେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛି । ଏବେ ବୁଝୁଛି ତାକୁ ହତ୍ୟା କରା ଯାଇଛି । ସେଇଥିପାଇଁ......

ରାୟବାହାଦୁର କଥା ଶେଷ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆଖି ତାଙ୍କର ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ଆପଣ କିଛି ଭାବନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଲୀଳା ଦେବୀ ଆଉ ଫେରିବେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ, ତାଙ୍କ ହତ୍ୟାକାରୀ ଦିନେ ନା ଦିନେ ଧରା ପଡ଼ିବ ।

କ'ଣ ଜାଣନ୍ତି ସାହାଣୀବାବୁ, ସେଇଥିଲା ରାୟବାହାଦୁର ବଂଶର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଦୀପ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଆଭିଜାତ୍ୟ ମୋହରେ ଲୀଳାକୁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଠେଲି ଦେଇଥିଲି । ଆଧୁନିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗି ଠାରୁ ବହୁ ପଛରେ ରହିଯାଇ ଲୀଳାର ଆଚରଣକୁ ଘୃଣା କରୁଥିଲି । ଆଜି କିନ୍ତୁ ତାର ପରିଣାମ ଭୋଗୁଛି । ମୋର ଯେ ସେ କି ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଆପଣ ଅନୁଭବ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ହଠାତ୍ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସତରେ ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ଦୁଃଖ ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ମନକୁ ତରଳାଇ ଦେଇଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ପ୍ରତିଶୋଧର ଲିପ୍ସା ଜାଗିଛି । ଯାହାହେଉ ପଛେ ଆପଣ ଲୀଳାର ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ତାକୁ ଏପରି ଶାସ୍ତି ଦେବି, ଏପରି ଶାସ୍ତି ଦେବି ଯେ......

ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ଆଖି ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ଯାଗାରେ ଅଟକି ଗଲା । ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖା ହୋଇଥିବା "ମେଡିକାଲ ଜର୍ଣ୍ଣାଲ" ଟାକୁ ସେ ଓଲଟାଇ ଓଲଟାଇ ସେଇଁ ପେନ୍‌ସିଲ ଦାଗ ଦିଆ ପୃଷ୍ଠାଟି ପାଖରେ ସେ ଅଟକି ଗଲେ । ସେଠାରେ ତାଙ୍କର ଝିଅ ଲୀଳାର ନାଁ ଦେଖି ତାଙ୍କ ଆଖି ଆତୁର ବିକଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ବିଷୟଟିକୁ ମନଯୋଗ ସହକାରେ ପାଠକଲେ ।

...ଲୀଳା ମଜୁମଦାର ଓ ଶ୍ରୀପତି ଗ୍ରେଟରାୟଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ବିଷ ପ୍ରୟୋଗ କରା ହୋଇଛି, ତାହା ଏତେ ଉତ୍କଟ ଆଉ ଏତେ ଭୟା-ବହ ଯେ ଆଜଯାଏ ମେଡିକାଲ ବିଭାଗରେ ମଧ୍ୟ ସେପରି ବିଷର ସନ୍ଧାନ ମିଳିନାହିଁ । ତେବେ ଏପରି ବିଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲୋକ ମୁଖରୁ ନାନାକଥା ଶୁଣାଯାଏ । କେତେ କେତେ କହନ୍ତି, ଗୁଣି ଗାରେଡ଼ି ବଳରେ ସାଧକମାନେ ବିଷାକ୍ତ ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଏପରି ବିଷ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ଦଳେ ଦଳେ ଯାଯାବର ଜାତିୟ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଏପରି ବିଷର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଥାଏ । ସେମାନେ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷୀୟମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାଆନ୍ତି । ଏ ବିଷ କେବଳ ଦେହର କୌଣସି ଅଂଶକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରି ପାରିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ । ଲୀଳା ମଜୁମଦାରଙ୍କୁ ତନ୍ନ ତନ୍ନ କରି ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ତାଙ୍କ ଦେହର କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ସାମାନ୍ୟ କ୍ଷତ ଚିହ୍ନଟିଏ ମଧ୍ୟ ମିଳି ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦେହରୁ ଉତ୍କଟ ବିଷ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଥିଲା । ଠିକ୍ ସମାନ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ଦେଇଥିଲା ଶ୍ରୀପତି ଗ୍ରେଟରାୟଙ୍କ ଶରୀରରେ...

ତେବେ ?

ରାୟବାହାଦୁର ହଠାତ୍ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅନେଇଲେ ।

ମୋର ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଧାରଣା ନାହିଁ । ଆପଣ ପ୍ରାଚୀନ ଲୋକ । ଏପରି ବିଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଶୁଣିଛନ୍ତି ?

ରାୟବାହାଦୁର ମଉନ ହୋଇ କିଛି ସମୟ ବସି ରହିଲେ । ତାପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲେ— ଜଣେ କିନ୍ତୁ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୁଏତ ଯଥେଷ୍ଟ କହି ପାରି ଥାଆନ୍ତେ, ସେ କିନ୍ତୁ ନିଜେ ଏହି ବିଷ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ନିହତ ।

କିଏ ?

ଶ୍ରୀପତି ଗ୍ଲେଟରାୟ ।

ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତି ?

ବିଶେଷ ନୁହେଁ । ତେବେ ସେ ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ଯାଯାବର କନ୍ୟାକୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ । ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି ତା'ରି ଠାରୁ ସେ ହୁଏତ ଏହିପରି ଉତ୍କଟ ବିଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଶୁଣିଥିବେ । ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ଶ୍ରୀପତି ଗ୍ଲେଟରାୟଙ୍କର ଗୋଟିଏ କନ୍ୟା ଥିଲା । ଆପଣ ହୁଏତ ତାକୁ ପଚାରିଲେ କିଛି ଜାଣିପାରନ୍ତେ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ତନ୍ମୟ ହୋଇ ଯେପରି କ'ଣ ଭାବୁଥିଲେ । ରାୟବାହାଦୁର ତାଙ୍କ ଭାବନାରେ ବାଧାଦେଇ ପକେଟରୁ ଗୋଟିଏ ନୋଟ୍ ବଣ୍ଡିଲ ବାହାର କରି ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥୋଇ କହିଲେ— ଏତକ ରଖନ୍ତୁ । ଲୀଳା ତଦନ୍ତର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ସ୍ୱରୂପ । ଯଦି ଆହୁରି ଅଧିକ ଲାଗେ ମୁଁ ଅକୁଣ୍ଠିତ ଚିତ୍ତରେ ଆପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଲୀଳାର ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ଚାହେଁ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ନୋଟ୍ ବଣ୍ଡିଲଟି ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲେ—ଟଙ୍କାର ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଯାଇ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ହାଜର୍ ହେବି । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନୁହେଁ ।

ରାୟବାହାଦୁର ଗ୍ରହଣ କରୁ ନ ଥିଲେ । ସାହାଣୀବାବୁ ତାଙ୍କ ପକେଟରେ ଭରିଦେଇ କହିଲେ—ଆପଣ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ମୁଁ ଏଥିପାଇଁ ସାଧ୍ୟାନୁସାର ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଚିନ୍ତା ସାଗରରେ ନିମଗ୍ନ ହୋଇଗଲେ । ରାୟବାହାଦୁର ଉଠିଥିଲେ । ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ପଦାକୁ ବାହାରି ପଡିଲେ । ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କର ପ୍ରତି-ନମସ୍କାର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଖିଆଲ ନ ଥିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଭାବୁଥିଲେ । ଆଜି ଶ୍ରୀପତି ଶ୍ରେଷ୍ଠରାୟ ବଞ୍ଚିଥିଲେ, ହୁଏତ ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିବା ପରେ ପରେ ଶ୍ରୀପତି ଶ୍ରେଷ୍ଠରାୟଙ୍କ ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ପୁଂଜୀଭୂତ ହୋଇଆସନ୍ତା । ସେ ମୃତ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଝିଅ ଛନ୍ଦା, ସେ ଯେ ଜୀବିତ !! ତା' ଗତିବିଧି, ଚାଲିଚଲଣି କାହିଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତ ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ସେଆଡ଼େ ବଙ୍କେଇ ନ ଥିଲା ?

ଛନ୍ଦା, ସେ ଶ୍ରୀପତି ଶ୍ରେଷ୍ଠରାୟଙ୍କ କନ୍ୟା । ତା'ର ମା' ଯାଯାବରୀ । ମଣିଆ ସେକଥା ସେଦିନ କହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସାହାଣୀ-ବାବୁ ସେଆଡ଼େ ଏତେଟା ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ନ ଥିଲେ । ଆଜି ରାୟବାହାଦୁର ଆସି ହୁଏତ ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କର ଉପକାର କରିଛନ୍ତି । "ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ଯାଯାବର ଜାତୀୟ ଦଳେ ଦଳେ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଏପରି ବିଷର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଥାଏ ।" ଛନ୍ଦା ଯାଯାବରୀ କନ୍ୟା ।

ସାହାଣୀବାବୁ "ମେଡ଼ିକାଲ ଜର୍ଣ୍ଣାଲ"ଟାକୁ ଆଉଥରେ ଦେଖିବା ପାଇଁ ହାତ ବଢ଼ାଇଲେ । ନାହିଁ । ରାୟବାହାଦୁର ହାତରେ ଧରିଥିଲେ । ବୋଧହୁଏ ନେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର, ଗୀତା ମହାପାତ୍ର, ଛନ୍ଦା, ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ମିଶି··· ନା, ନା, ଛନ୍ଦା ନିଜେ କିପରି ନିଜର ବାପାକୁ ହତ୍ୟା କରିବ ? ଅସମ୍ଭବ ! ତଥାପି ଛନ୍ଦା ଯାଯାବରୀ କନ୍ୟା ।

—ଅଠର—

ରାତି ବାରଟା ବାଜିଲା । ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଧୈର୍ଯ୍ୟବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗିବା ଉପରେ । ସେଇ ଯେ ନଅଟା ବେଳୁ ସେ ଛାଦର ଶୟନ କକ୍ଷରେ ଲୁଚି ବସିଛନ୍ତି, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଉ ମୁକ୍ତ ପବନ ତାଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜିନାହିଁ । ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି, ଛାଦ ଆଜି ଯେପରି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ପୁଲକିତ ଅଛି । ବେଳେ ବେଳେ ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ହୋଇ ଗୀତ ଗାଉଛି । ବହି ଖଣ୍ଡେ ମେଲେଇ ପଢ଼ି ବସୁଛି । ଘଡ଼ିକ ସ୍ବହୁଁଚି । ରେଡ଼ିଓ ବଜାଉଛି । ପୁଣି ସିଡ଼ିପାଏ ଯାଇ କାହାକୁ ଚାହିଁ ଆସୁଛି ।

ସାହାଣୀବାବୁ ବହୁ ଆଶା କରି ଲୁଚି ବସିଛନ୍ତି । ସବୁ ଘଟଣାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ତାଙ୍କର ମନେ ହେଉଛି, ଯେପରି ଦୁଇଟିଯାକର ହତ୍ୟା ରହସ୍ୟ ଏଇ ଘରଟିରେ ଲୁଚି ରହିଛି । କିନ୍ତୁ କାହିଁ ? ଦୀର୍ଘ ତିନିଘଣ୍ଟା ଅତିବାହିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି କ୍ଷୀଣ ଆଶାର ଶିଖାଟିଏ ମଧ୍ୟ ସେ ଦେଖୁନାହାନ୍ତି ।

କାନ୍ଥ ଘଡ଼ିଟା ଟିକ୍ ଟିକ୍ ହୋଇ ଚାଲିଛି । ପେଣ୍ଡୁଲମ୍‌ଟା ଯେପରି ଜିଭ ଲହ ଲହ କରୁଛି । ଛାଦ ଘରର ଇଲେକ୍‌ଟ୍ରିକ୍ ଲ୍ୟାମ୍ପଟା ଲିଭିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଛାଦ ଆରାମରେ ଘୁମେଇ ପାରୁନାହିଁ । ସେ ଯେପରି ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କାହାର ଉପସ୍ଥିତି ପ୍ରତ୍ୟାଶା କରୁଛି । କେବଳ ସେତିକି ମାତ୍ର ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କର ଆଶାଭରସା ।

ଆହୁରି ଅଧଘଣ୍ଟା ବିତିଗଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ହଠାତ୍ ଘରେ କାହାର ଧୀର ପାଦଧ୍ୱନି ଶୁଣି ପାରିଲେ । ଛାଦ ଆଖିରେ ବୋଧହୁଏ

ଚନ୍ଦ୍ରା ଘାଉ ଆସୁଥିଲ । ସେ ଯେପରି କାହାର ଧୀର ସ୍ୱର ଶୁଣିଲେ ।

ଛନ୍ଦା ।

ଛନ୍ଦା ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି ଚମକ ପଡ଼ିଲ ପରି, ବିଛଣାରୁ ଉଠ ପଡ଼ି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲ—ମୋହନ !

ଧୀରେ, କାନ୍ଥବାଡ଼ର ମଧ୍ୟ କାନ ଅଛି ।

ଏତେ ଡେରି ମୋହନ, ମୁଁ ଯେ ଆଉ ସହି ପାରୁନାହିଁ ।

ଉପାୟ ନ ଥିଲ ଛନ୍ଦା ! ଗୃହଆଡ଼େ ସତର୍କ ପ୍ରହରୀ । କେତେଥର ଯେ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇ ଫେରିଲିଣି, ତା'ର ହିସାବ ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ ।

ମୋ ଚିଠି ପାଇଥିଲ ?

ହଁ ।

ତମର ମତ କ'ଣ ?

ମୋର କାହିଁ ସନ୍ଦେହ ହେଉଛି । ଯା' ମୂଳରେ କୌଣସି ଦୁରଭିସନ୍ଧି ନାହିଁ ତ ? ଏତେ ଝଡ଼ ଝଞ୍ଜା ପରେ ଶେଷରେ ଯଦି ଚିରବିଦାୟ ପାଇଁ ବିଚ୍ଛେଦ ହେବାକୁ ପଡ଼େ ।

ନା ମୋହନ, ସେ କଥା କହନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ ମୋର ମନ କ'ଣ ହୁଏ ଜାଣ ? ସବୁ କଥା ଖୋଲି ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କୁ କହିଦେବି । ପୁଣି ପ୍ରାଣଟା ଥରି ଉଠେ । କେବଳ ତମରି ପାଇଁ । ଆଚ୍ଛା ସତ କୁହତ, ତେମେ କ'ଣ ପ୍ରକୃତରେ ହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ଅପରାଧୀ ?

ମୋର କିଛି ମନେନାହିଁ ଛନ୍ଦା ! ମତେ ଯେତେବେଳେ ସର୍ଦ୍ଦାର ହୁକୁମ ଦେଲା, ଆଜି ରାତିରେ ତୁମକୁ କଲିକତା ଯାଇ ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରି ଫେରି ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିବ,

ମୁଁ ସେତେବେଳେ ତୀବ୍ର ପ୍ରତିବାଦ ଜଣେଇଲି । କହିଲି, ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ, ନା, ମୋ ଦ୍ୱାରା ଏହା ମୋଟେ ସମ୍ଭବ ହେବନାହିଁ । ସର୍ଦ୍ଦାର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ସ୍ୱରରେ କହିଲା, ତତେ ଅଲବତ୍ ଯିବାକୁ ହେବ । ମୁଁ ଉତ୍ତପ୍ତ କଣ୍ଠରେ ଜବାବ ଦେଲି, ନା, ନା, ନା । ସେ ଧଡ୍ଡାସ୍ କରି ମୋ ଗାଲରେ ଗୋଟାଏ ଚୂପୁଡ଼ା ବସେଇଲା । ମୋ ପରିସ୍ଥିତି କଥା ଭୁଲିଯାଇ ମୁଁ ସର୍ଦ୍ଦାରକୁ ମଧ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କଲି । ଆଉ ମୋର କିଛି ମନେନାହିଁ । ତା'ପରେ ଯେତେବେଳେ ଜ୍ଞାନହେଲା ଦେଖିଲି ମୋର ଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ସର୍ଦ୍ଦାରର ରକ୍ତାକ୍ତ ଦେହଟା ପଡ଼ିଛି । ତା' ତଳ ପେଟରେ ଗୋଟାଏ ଛୁରି ଭୁଷିଛି । ମୁଁ ଆର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲି । ସେତିକିବେଳେ ବାହାରୁ କବାଟରେ କାହାର କରାଘାତ ଶୁଭିଲା । ପାଟି ଶୁଭିଲା ପୋଲିସ. ପୋଲିସ୍ । ମୁଁ କିଛି ଭାବଚିନ୍ତା ସ୍ଥିର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟିଏ କଳାପୋଷାକ ପରିହିତ ଲୋକ ଆସି ମୋ ହାତଧରି ମୋତେ ଗୋଟାଏ ଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାର ବାଟେ ପଦାକୁ ନେଇଗଲା । ଗୋଟାଏ ଅନ୍ଧାରୁଆ ମଟର ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ବସେଇ, ଗାଡ଼ି ଚଳଉ ଚଳଉ କହିଲା—ମୋହନ, ତୁମେ ଖୁବ୍ ଅନ୍ୟାୟ କରିଛ । ଅନ୍ତତଃ ଲୋକଟାକୁ ହତ୍ୟା କରିବା ତୁମର ଉଚିତ ନ ଥିଲା । ତଥାପି ମୁଁ ତୁମର ବନ୍ଧୁ, ମୋ ସହିତ ଯେଉଁଦିନ ଶତ୍ରୁତା ଆରମ୍ଭ କରିବ ସେଦିନ ମୁଁ ତୁମର ଏହି ହତ୍ୟାରହସ୍ୟ ପୋଲିସ ଆଗରେ କହିଦେଇ, ଚିରଦିନ ପାଇଁ ତମ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷାର ପଥରୁଦ୍ଧ କରିଦେବି । ସେଇଦିନ ଠାରୁ ମୁଁ ଲୋକଟାର ହାତ-ମୁଠାରେ ରହିଲି । ସେ ମୋତେ ତା' ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ, ନାନା ଧମକ ଦେଖାଇ, ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଖାଇ ନିଜର କାମ ହାସଲ କରି ଚାଲିଲା । ଶେଷରେ ତୋ ଉପରେ·····

ଥାଉ ମୋହନ ଥାଉ । ଆଉ ମୁଁ ଶୁଣି ପାରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏଭଳି ନରକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଆଉ କେତେଦିନ ଭୋଗିବା ? ଆମର ଯେଉଁ ସର୍ବନାଶ ହେବାର ହୋଇ ଯାଇଛି । ତାହାଠାରୁ ଆଉ ବେଶି କ'ଣ ହୋଇପାରିବ ? ବା ସେମାନେ କରି ପାରିବେ ? ମୋ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହୁଅ ମୋହନ ।

ମୁଁ କ'ଣ ମନା କରୁଛି ଛନ୍ଦା ? କିନ୍ତୁ ସେହି ଲୋକଟା···

କିଏ ସେହି ଲୋକଟା ? ଆଜିଯାଏ ତମେ ତାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲ ନାହିଁ ?

ନା, ଛନ୍ଦା, ଚିହ୍ନିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଆଜିଯାଏ ହେଲାନାହିଁ, ଖାଲି ସେହି କଳାଚଷମା, ସିଗାରେଟ୍ ପାଇପ୍, ଧୂଆଁ । ଯେମିତି ସବୁ ଧୂଆଁ ଳିଆ ହୋଇ ରହିଯାଇଚି, ଜୀବନଟା ହୁଏତ, ସେମିତି ଧୂଆଁ ଳିଆ ହୋଇ ରହିଯିବ ।

ତମେ କ'ଣ କହୁଚ ମୋହନ, ଏତେ ଦୁର୍ବଳ ତମେ ! କେବେ ଏପରି ମନର ବଳ ହରେଇଲ ?

ତୁ ସେକଥା ବୁଝି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ତୋ' ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହୋଇ, ମୁଁ ତୋତେ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ହରେଇ······

ମୋହନ୍ ହଠାତ୍ ଅଟକି ଗଲା । ସେ ଯେପରି କାହାର ଉପସ୍ଥିତି ଅନୁଭବ କରି ଶିହରି ଉଠିଲା ।

ମୁଁ ଯାଉଛି ଛନ୍ଦା, ସମୟ ହୋଇଗଲାଣି, ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରି ହେବ ନାହିଁ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୋହନ ଉଠିଲା । ଛନ୍ଦା ଆଉ ପଦେ କଥା କହିବା ଆଗରୁ ସେ ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ଆଗେଇ ଯାଇଥିଲା ।

ଯେପରି ସେ ଯନ୍ତ୍ର ଚାଳିତ ପରି କାହାର ଆଜ୍ଞା ପାଳନ କରୁଛି । ସାହାଣୀବାବୁ ଅନୁଭବ କଲେ, କିନ୍ତୁ ଅନୁସରଣ କରି

ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ବସିଥିଲେ ଯେ ପଡାକୁ ବାହାରିବାର ଉପାୟ ନଥିଲା । ତା ହେଲେ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ଛନ୍ଦା ଜାଣି ପାରିବ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ସେଉଠୁ ଚଲକୁ ଚାହିଁଲେ । ମୋହନ ଆଗେ ଆଗେ ଗୋଟିଏ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଛାୟା ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । କିଏ ସେହି ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତି ? ମନେ ହେଉଛି ଯେପରି ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଘରେ ସେଦିନ ରାତିରେ ଏହାକୁ ଭେଟିଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ମୋହନ, କିଏ ସେ ? କେଉଁଠି ରୁହେ ? କାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପରିଚାଳିତ ହୁଏ ? ବମ୍ବେର କେଉଁଠି କାହାକୁ ସେ ହତ୍ୟା କରିଛି ? ଏ ହତ୍ୟା ରହସ୍ୟ ସହିତ ମୋହନ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁତ ?

ସାହାଣୀବାବୁ କେବଳ ଭାବୁଥିଲେ । ତଳ ମହଲାରେ ଫୋନ୍‌ଟା ବାଜି ଉଠିଲା । ଏତେ ରାତିରେ ?

ଛନ୍ଦା ଧୀରେ ଧୀରେ ଓହ୍ଲେଇଗଲା ତଳକୁ । ସାହାଣୀବାବୁ ସୁବିଧା ପାଇଲେ ଛନ୍ଦା ରୁମ୍‌ରୁ ବାହାରିଯିବା ପାଇଁ ।

ହ୍ୟାଲୋ ? ହଁ, ହଁ, ଆସିଥିଲେ । ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗ ମୋତେ ନୂଆ ଜୀବନ ଦେଇଛି । ମୁଁ ଜୀବନରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ମୋ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହେଉ ନାହାନ୍ତି । କ'ଣ କରିବି ? ହଁ, ହଁ । ବୁଝିଲି ଯେ, କିନ୍ତୁ ଉପାୟ ନାହିଁ । ସେ ଯାହା ଉପରେ ଆଗେଇବାକୁ ଭରସା କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ତାକୁ ଆପଣ ଚିହ୍ନନ୍ତି ? କିନ୍ତୁ ମୁଁ କ'ଣ କରିବି କିଛି ଭାବି ପାରୁ ନାହିଁ । କ'ଣ କହିଲେ ? ଆପଣ ତାକୁ ଚିହ୍ନନ୍ତି ? ମୋତେ ତା' ନା କହିଦେବେ ? ତା' ହେଲେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ମୁଁ ଚିର କୃତଜ୍ଞ ରହିବି ।···ତା' ହେଲେ ତ କଥା ନାହିଁ । ତା'ର ସବୁ ଅପରାଧ

କାହାଣୀ ମୁଁ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହେଁ । ଏଁ, ସତ୍ୟ, ଉଇଲ ? ମୁଁ ତ କିଛି ଜାଣିନାହିଁ । ମହେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛି ? କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କର ଲାଭ ? ଖାଲି ଦେଖିବେ ? ମୁଁ କିନ୍ତୁ କିଛି ଜାଣିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଯଦି ମୋର ସେତିକି କରି ପାରନ୍ତେ, ମୁଁ ବଦଳରେ ଖାଲି ଉଇଲ୍ ଦେଖେଇବା କଥା ନୁହେଁ, ଚାହିଁଲେ ଦେଇ ମଧ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି । ହଁ, ହଁ ମୁଁ କଥା ଦେଉଛି । ନମସ୍କାର ।

ଛନ୍ଦା ଟେଲିଫୋନ୍ ରିସିଭରଟା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ରଖିଦେଇ ହଠାତ୍ ବତ୍ତି ସୁଇଚ୍‌ଟା ଟିପିଦେଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଆଶା କରି ନ ଥିଲେ । ତଥାପି ସେ ଝଟ୍‌କିନା ଗୋଟାଏ ଆଲମାରି କଡ଼ରେ ଲୁଚିଗଲେ । ଛନ୍ଦା ସେଇଠି ଗୋଟାଏ ସୋଫା ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଅଳ୍ପ ସମୟ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତଦେଇ ଅନାବନା କେତେ କ'ଣ ଭାବି ଚାଲିଲା, ତା ପରେ ଛନ୍ଦା ମଣିଆକୁ ଡାକିଲା । ମଣିଆ ନିଦ ମଳ ମଳ ଆଖିରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲା ।

ଆଚ୍ଛା ମଣି, ତୁ ଜାଣିଚୁ ବାପା କୌଣସି ଉଇଲ୍ ପତ୍ର କାହା ନାଁରେ କିଛି କରିଛନ୍ତି ?

ନା, ମୋର ତ କିଛି ମନେ ପଡୁନାହିଁ ।

ଆଚ୍ଛା ମଣି, ଆମ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ମହେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିଚୁ ?

ହଁ । କଣ ହେଲା ?

ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବାପା କି କାଗଜପତ୍ର ଦେଇଛନ୍ତି ?

ନା, ମୁଁ କିଛି ଜାଣିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ କଥା ମୁଁ ଥରେ ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିଥିଲି ।

କ'ଣ ?

ଏଇ ଆପଣଙ୍କ ଗତ ଜନ୍ମଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ । କେତେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଆସିଥିଲେ । ମହେଶ୍ୱରବାବୁ ଥିଲେ, ରାୟବାହାଦୁର

ଥିଲେ, ଡାକ୍ତରବାବୁ, ନନ୍ଦବାବୁ ଆହୁରି କେତେ ବାବୁମାନେ ଥିଲେ । ଖିଆପିଆ ଭିତରେ କ'ଣ କଥା ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ ଡାକ୍ତରବାବୁ କହିଲେ, ଆଚ୍ଛା ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ, ଆପଣଙ୍କର ଏତି ଅକଳନ ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁ ନାହାନ୍ତି, ଧରନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ଆପଣ ଯଦି ହାର୍ଟଫେଲ କଲେ, ତା' ପରେ ?

ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ଟିକେ ହସିଲେ, ଆଉ କହିଲେ ସେସବୁ କାମ କରିଚି ଡାକ୍ତରବାବୁ । ମୁଁ ହଠାତ୍ ମରିଗଲେ ବି ମହେଶ୍ୱର ବାବୁ କହିଥିବେ, ମୋ ଉଇଲ୍ ପତ୍ର ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଜିମାରେ ଅଛି ।

କାହିଁ, ତୁମ ମତେ ଏ କଥା କେବେ କହି ନଥିଲ ।

ମୋର କ'ଣ ମନେଥିଲା ଦେଖ ! କେତେକଥା ଏଇ ଅଙ୍ଗେ ନଭେଇଚି, ସବୁ ଯଦି ମନେରଖି ଥାଆନ୍ତି, ଆଜିଯାକେ ବଞ୍ଚି ପାରନ୍ତି କେମିତି !

ହଉ ତୁ ଯା, କାଲି ଟିକେ ମହେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବ । ତୁ ମୋ ସଙ୍ଗରେ ଯିବୁ ।

ମଣିଆ ଚାଲି ଯାଉଥିଲା । ଛନ୍ଦା କହିଲା, କଣ୍ଟାଟା ନଭେଇ ଦେଇ ଯା ମଣି, ଆଲୁଅ ମୋତେ ଆଉ ମୋଟେ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ।

—ଊଣେଇଶ—

"ଡାକ୍ତର ପଚାରିଲେ, ହଠାତ୍ ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ହାର୍ଟଫେଲ ହୁଏ ?"

କେଉଁ ଡାକ୍ତର ? ଖୁବ୍ ଯୋର୍‌ରେ ସାହାଣୀବାବୁ ଗାଡ଼ିର ବ୍ରେକ୍‌ଟାକୁ ଚିପିଧରି ଆକ୍‌ସିଡେଣ୍ଟ୍‌ରୁ ବଞ୍ଚିଗଲେ । ଡାକ୍ତର ଚାଳକ ତାର ମଧ୍ୟ ନିଜ ଗାଡ଼ିକୁ ବଞ୍ଚାଇଲେ ।

ମୁଁ ଖୁବ୍ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଥିଲି ।

ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଗୋଟାଏ ସିରିଅସ୍ ରୋଗୀର ଲକ୍ଷଣ ଯାହା ଦେଖି ଆସିଲି ମୋ ଏତେଦିନର ଡାକ୍ତରୀ ଜୀବନରେ ସେପରି ରୋଗ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲି ।

ମୁଁ ମଧ୍ୟ !

ଆପଣ ?

ହଁ, ଦୀର୍ଘ ଏତେ ବର୍ଷର ଗୁଇନ୍ଦା ଜୀବନ ଯାହା ଭିତରେ ଏପରି ଅପରାଧୀ କେବେ ମୋର ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୋଇ ନଥିଲା ଯାହା ଆଜି ଶୁଣିଲି ।

ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଗାଡ଼ି ଦୁଇ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଗଲା ।

—କୋଡ଼ିଏ—

ବାରଟି ଛୋଟ ଛୋଟ କାଚ ଶିଶି । ତା ଭିତରେ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ତରଳ ପଦାର୍ଥ, ସବୁ ଗୁଡ଼ିକର ରଙ୍ଗର ପ୍ରାୟ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଅଛି । ସବୁ ଶିଶି ଗୁଡ଼ିକ ଠିପି ଉପରେ ଲେଖାଅଛି କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରୁ ତାହା ସଂଗୃହୀତ । ଏଗାରଟି ଶିଶି ପରେ ବାର ନମ୍ବର ଶିଶିଟି ଖାଲି । ତହିଁରେ କୌଣସି ତରଳ ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଠିପି ଉପରେ କିଛି ଲେଖା ନାହିଁ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଘରଟିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଡ଼େ ଆଖି ବୁଲାଇଲେ । କେବଳ ଶିଶି ଆଉ ଔଷଧ । କିନ୍ତୁ ଏହି "ବିଷ ପରୀକ୍ଷା ବିଭାଗ" ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲା । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ହୁଏତ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ବିଷ ସଂଗ୍ରହ କରି ପରୀକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି । ସାହାଣୀବାବୁ ଆଉ ଥରେ ସବୁ ଶିଶି ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଖି ବୁଲାଇ ନେଲେ । ସବୁ ଶିଶି ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ନାଁ ଲେଖା ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ବାର ନମ୍ବର ଶିଶିଟି ଖାଲି କାହିଁକି ?

ସେ କ'ଣ ଗୋଟାଏ ମାଡ଼ି ପକେଇ ତଳକୁ ଚାହିଁଲେ । ଗୋଟାଏ ମୂଷା ଗୋଟାଏ ଶଶା ଏବଂ ଗୋଟାଏ ବିରାଡ଼ି ଚଟାଣ ଉପରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ମୃତ । ହୁଏତ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଆଗରୁ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ତାଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା ଏହି ନିରୀହ ଜୀବଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ବାରନମ୍ବର ଶିଶି ? ତା' ହେଲେ ଏଇଟି କ'ଣ ଖାଲି ହୋଇଛି ଲୀଲା ମଜୁମଦାର ଆଉ ଶ୍ରୀପତି ଶ୍ରେଷ୍ଠରାୟଙ୍କ ପାଇଁ ? କଣ ଗୋଟାଏ ଖଡ଼୍ ଖଡ଼୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସାହାଣୀ ବାବୁ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ । ଭଲକରି ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ, ସାମ୍ନା ଟେବୁଲ୍ ତଳେ କ'ଣ ଗୋଟାଏ ଜକ୍ ଜକ୍ ଦିଶୁଛି । ନଇଁପଡ଼ି ଅନେଇଲେ । ଗୋଟାଏ କଳା ବିରାଡ଼ି, ମୃତ୍ୟୁ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହେଉଛି । ଉଠିଲା ବେଳକୁ ଦେଖିଲେ, ଟେବଲ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଖାତା । ପୃଷ୍ଠାଟିରେ ଅଳ୍ପ କେଇଧାଡ଼ି ଲେଖା ହୋଇଛି ।

"୭ ନମ୍ବର । ୬ ଘଣ୍ଟା ପରେ । କେବଳ ଘାରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷରେ·····ଦେଖାଯାଉ । ୬ ନମ୍ବର ଠାରୁ ବିଶେଷ ମାରାତ୍ମକ ନୁହେଁ । ୧ — ୫୦ । ୨ — ୭୫ । ୩ = ୨୫ । ୪ = ୪୫ । ୫ — ୨୦ । ୬ — ୨୭ । ୭ =

ଆଉ ତେଣିକି କିଛି ନାହିଁ । ସାହାଣୀବାବୁ ଆଉ ଟିକେ ଆଗେଇଲେ । ଗୋଟାଏ କାଚ ବାଡ଼ ସେ ପାଖରେ ଗୋଖର ସାପଟିଏ ଜିଭ ଲହ ଲହ କରୁଛି । ଆହୁରି କେତେ ଜାତିର ସାପ କାଚ ବାଡ଼ ସେପାଖରେ ଖେଳୁଛନ୍ତି । ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଗୋଳମାଳ ହୋଇଗଲା ।

ଅଦ୍ଭୁତ ଲୋକତ ଏଇ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ! ଅଣ୍ଡର ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ ଭିତରେ ଏପରି ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷାଗାର ନିର୍ମାଣର ଅର୍ଥ ନିଶ୍ଚୟ ଲୋକ ଚକ୍ଷୁର ଅନ୍ତରାଳକୁ ଚାଲିଆସିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କ'ଣ ହୋଇ ପାରେ ? କିନ୍ତୁ ଏହା କାହିଁକି ?

ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ କାନରେ ଏକ ନାରୀ କଣ୍ଠର ସ୍ୱର ବାଜିଲା । ଯେପରି ଦୂରରୁ କେଉଁଠି ଭାସି ଆସୁଛି । ପୁଣି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା, ଆଉ କିଛି ଶୁଭିଲା ନାହିଁ । ସାହାଣୀବାବୁ ସବୁ ଆଡ଼କୁ ଅନେଇ ଆଉ କୌଣସି ଆଡ଼େ ଯିବାର ବାଟ ନ ପାଇ ଫେରି ଆସୁଥିଲେ । ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ସାନ ଦୁଆର । ପେଲିଦେଲେ, ଖୋଲିଗଲା ।

ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟୋରରୁମ୍ । କେତୋଟି ବହି ଆଲମାରୀ । ବେଶ୍ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ । ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଟେବଲ, କେତେକ କାଗଜ ପତ୍ର । ଟେବୁଲ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଟାଇପ୍ କରା କାଗଜ ରଖା ଯାଇଥିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ସେଇଟାକୁ ପଢ଼ିଲେ । ଯାହା ମନେହେଲା ସେଇଟା କୌଣସି ଗୋଟାଏ ଉଇଲର ନକଲ । ସାର ମର୍ମ ହେଉଛି···ମୋର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ତରାଧିକାରିଣୀ ମୋର କନ୍ୟା···ସେ ଯଦି ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ବିବାହ କରେ ଏବଂ ସେ ବିବାହ ଯଦି କୋର୍ଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ ହୋଇଥାଏ, ତା'ହେଲେ ମୋ କନ୍ୟା···ର ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ ମୃତ୍ୟୁହୁଏ ତେବେ ତା'ର ସ୍ୱାମୀ ସେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଏହା ଅଦ୍ଭୁତ ତ ! ସାହାଣୀବାବୁ ମନକୁ ମନ ଭାବିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆହୁରି ଅଦ୍ଭୁତ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର, ଏଇଟା ତା'ହେଲେ କ'ଣ ଶ୍ରୀପତି ଶ୍ରେଷ୍ଠରାୟଙ୍କ ଉଇଲର କପି ! ହୁଏତ ଅନ୍ୟ କାଳେ କେହି ଜାଣିଯିବା ଭୟରେ କାହାରି ନାଁ ଏହା ଭିତରେ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ରଖି ନାହାନ୍ତି । ଆଚ୍ଛା, ଦେଖାଯାଉ ।

ଏଣୁ ତେଣୁ ଖାତାପତ୍ର ଦ' ଚାରିଖଣ୍ଡ ଘାଣ୍ଟା ଚକଟା କରି ସାହାଣୀବାବୁ ଆଉ କିଛି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ସେଠାରୁ ଉଠି ଧୀରେ କବାଟଟି ବନ୍ଦ କଲେ । ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟା ବିତିଗଲାଣି । କାଳେ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ତାଙ୍କର ଏହି ସୁରକ୍ଷିତ ଶୀତଳ ମୃତ୍ୟୁ ନଗରୀକୁ ଫେରି ଆସିବେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ପଦାକୁ ବାହାରି ଆସିଲେ । ହୁଏତ ତାଙ୍କର ଆଉ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ କିଛି ନ ଥିଲା ।

ସେଠାରୁ ସେ ସିଧା ବାହାରିଗଲେ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ମହେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ଯଦି କୌଣସି ଉଇଲ ରଖିଯାଇ ଥାଆନ୍ତି । କାରଣ କାଲିଠୁଁ ସେ ଟେଲିଫୋନରେ ଉଇଲ କଥା ଶୁଣିବାପରଠାରୁ ମହେଶ ବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବେ ଯିବେ ହୋଇ ଯାଇ ପାରିନାହାନ୍ତି । ତା ଛଡ଼ା ଆଉ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଉଇଲ ସହିତ ଯଦି ଶ୍ରୀପତିବାବୁଙ୍କ ଉଇଲ ମିଳେ, ତା'ହେଲେ...

କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଯୋଗ । ମହେଶ୍ୱରବାବୁ ଘଣ୍ଟାକ ପୂର୍ବରୁ କ'ଣ ଗୋଟାଏ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପାଟନା ବାହାରିଗଲେ । ସାହାଣୀ ବାବୁ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇ ଫେରିଲେ ।

ଛନ୍ଦା ଘର କବାଟ ମୁକୁଳେଇ ଭିତରକୁ ପଶିଲେ । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ସେଠାରେ ବସିଛନ୍ତି । ମଣିଆ ତାଙ୍କ କାନ ପାଖରେ

କ'ଣ ଫୁସୁ ଫୁସୁ କରି କହୁଛି । ସାହାଣି ବାବୁ ହଠାତ୍ ପଶିଯିବା କ୍ଷଣି ମଣିଆ ଟିକିଏ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସାହାଣିବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକଲେ, ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ନମସ୍କାରର ପ୍ରତିନମସ୍କାର ଜଣାଇ ମଣିଆକୁ ପଚାରିଲେ—କରେ, ଦେଈ କାହାନ୍ତି ?

ସେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଛନ୍ତି ଆଜ୍ଞା ।

କୁଆଡ଼େ ?

କହି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ଉଠୁଥିଲେ । ସାହାଣିବାବୁ କହିଲେ, ବସନ୍ତୁ, ବସନ୍ତୁ, ମୁଁ ଚାଲି ଯାଉଛି ।

ନା, ମୋର ମଧ୍ୟ କାମ ଅଛି । ଛନ୍ଦା ଦେଈଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥିଲି । ସେ ତ ନାହାନ୍ତି । ତା' ପରେ, ଆଜି ସବୁ ଖବର କ'ଣ ?

ମନ୍ଦ ନୁହେଁ, ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରୋଗ୍ରେସ କରୁଛି ।

ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ମଣିଆ ଆଡ଼େ ଅନେଇ କହିଲେ, ଦେଈ ଆସିଲେ କହିବୁ ମୁଁ ଆସିଥିଲି । ସେଇ ଔଷଧ ଖୁଆଉଥିବୁ । ସମ୍ଭବ ହେଲେ ଘଣ୍ଟେ ଦୁ'ଘଣ୍ଟା ଛାଡ଼ି ଆଜି ଥରେ ଆସିବି । ତାଲୁକଦାର ଚାଲିଗଲେ ।

ସାହାଣିବାବୁ ମଣିଆକୁ ଡାକି ପଚାରିଲେ, ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କର ଏ ଘର ସହିତ କେତେ ଦିନର ସମ୍ବନ୍ଧ ?

ସେ ବହୁତ ଦିନର ଆଜ୍ଞା !

ହୁଁ ।

ଡାକ୍ତର ଲୋକ କିମିତିକା ?

ଖୁବ୍ ଭଲ ।

ହଠାତ୍ ଝଡ଼ବେଗରେ ପଶି ଆସିଲା ଗୀତା ମହାପାତ୍ର । ସାମନାରେ ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ଠିଆ ହୋଇଗଲା । ମଣିଆ

ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲା, ଡାକ୍ତରବାବୁ ଆସିଥିଲେ ?

ହଁ, ଏଇତ ବାହାରିଗଲେ ।

କ୍ଷମା କରିବେ ସାହାଣୀବାବୁ, ଗୋଟାଏ ଜରୁରୀ କାମରେ ଆସିଥିଲି ।

କ'ଣ, ସେନ୍‌ସଲେଶ୍ ନା ଖୁନ୍ ?

ସେ ସବୁ କିଛି ନୁହେଁ । ଟିକିଏ ଘରୋଇ କାମଥିଲା । ଆଚ୍ଛା, ଆସୁଛି । ହଁ ମଣି, ଯଦି ଡାକ୍ତରବାବୁ ଶୀଘ୍ର ଫେରନ୍ତି କହିଦେବୁ ମୁଁ ଆସିଥିଲି । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଚାଲିଗଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଚୁପ ହୋଇ ବସି ରହିଲେ । ସବୁ ଗୋଳମାଳ ହୋଇ ଯାଉଛି । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଛନ୍ଦା କଥାଟା କିଛି ପଚାରିଲା ନାହିଁ ? ହୁଏତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ଛନ୍ଦା ଘରେ ନାହିଁ ସେ କଥା ସେ ଜାଣିଛି । ଆହୁରି ଜାଣିଥିଲା ଡାକ୍ତରବାବୁ ଏଠାରେ ଥିବେ ଏବଂ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସେ ଜାଣିଛି ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଏଠାକୁ ଶୀଘ୍ର ଫେରିବେ !

ସାହାଣୀବାବୁ ଗୋଟାଏ ସିଗାରେଟ୍‌ରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲେ । ଦେଖାଯାଉ ।...

—ଏକୋଇଶ—

ଆରେ ଯଦୁ, ଖବର ନାହିଁ, ଅନ୍ତର ନାହିଁ; ଏକେବାରେ ନିଧଡ଼କ । ତୋ ଚେହେରା କାହିଁକି ଇମିତି ହୋଇଯାଇଛି କହେ ?

ଯଦୁବାବୁ ଗୋଟାଏ ଚେଆର ଉପରେ ଧଡ଼ାସ କିନା ବସି ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ କହିଲେ, ମରିଥିଲେ ଆସି ଲୋକେ ଭୁଲିଲେଣି । ଖୁବ୍ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି ।

ଅସୁସ୍ଥ ! ଅଥଚ ମୋତେ କିଛି ଜଣେଇଲୁନି ।

କ'ଣ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତି ? ବରଂ ତୋ' କାମରେ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତା । ତୁ ହୁଏତ ଛୁଟି ଯାଇ ଥାଆନ୍ତୁ ବମ୍ବେ । ଆଚ୍ଛା କହିଲୁ, କ'ଣ କେତେଦୂର ଆଗେଇଚୁ ?

ମୋର ତ ଅନେକ କଥା ଅଛି । ତୁ ଆଗ କ'ଣ କରି ଆସିଲୁ କ'ଣ କେତେଦୂର ଆଗେଇଚୁ ।

ମୋରତ ଅନେକ କଥା ଅଛି । ତୁ ଆଗ କ'ଣ କରି ଆସିଲୁ କହିବୁ । ଯା' ଆଗ ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ, ଖିଆ ପିଆ ଶେଷ କର ।

× × ×

ବିଶେଷ କିଛି ନୁହେଁ । ତେବେ ହଁ, ସଂକ୍ଷେପରେ କହୁଚି ଶୁଣ । ଲୀଳା ମଜୁମଦାରଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରା ହୋଇଛି ସେ କଥା ତ ଜାଣୁ । ଠିକ୍ ତାର ବାଁ ପାଖ ସିଟ୍‌ଟା ଥିଲା ଗୀତା ମହାପାତ୍ରର, ଡାହାଣ ପାଖ ସିଟ୍‌ଟା, ପାରୁଲ ଦେବୀଙ୍କର । ଆଗ ଓ ପଛରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଜଣ ଭଦ୍ର ମହିଳା ବସିଥିଲେ, ସେଥିରୁ ଜଣକର ନାଁ ମୈତ୍ରେୟୀ ଦାସ, ଆଉ ଜଣେ ମାଳମା ସେନ୍ । ଏଇ ଚାରିଜଣ ଭିତରୁ କିଏ ଯେ ଲୀଳା ମଜୁମଦାରଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛି ସେହି ରହସ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଯାଇ ମୁଁ ଆଜ ଗୋଟାଏ ଘଟଣାର ଖିଅ ପାଇଲି ।

କଥାଟା ହେଉଛି, ବମ୍ବେରେ ନଉ ହୋଟେଲ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଆଧୁନିକ ଧରଣର ହୋଟେଲ ଥିଲା । ତା'ର ମାଲିକ ଥିଲେ ଜଣେ ବଙ୍ଗାଳୀ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି । ତାଙ୍କ ନାଁ ରମାପଦ ସେନ । ହୋଟେଲଟା ଜମିଥିଲା ବେଶ୍ ।

କିନ୍ତୁ କିଛିଦିନ ପରେ ବମ୍ବେର ପୋଲିସ ବିଭାଗ ଖବର ପାଇଲେ ଯେ, ତା ଭିତରର ଏକ ଗୋପନ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଜୁଆ

ଆଡ୍‌ଡ଼ା ଏବଂ ମଦ୍ୟପାନ ଧମାଧମ ଚାଲିଛି । ପୋଲିସ୍ ବିଭାଗ ତାର ବିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରମାଣ ନ ପାଇ କିଛି କରିପାରୁ ନଥିଲେ । ହଠାତ୍ ଦିନେ ସେ ହୋଟେଲରେ ଗୋଟାଏ ଖୁଣ୍ ହେଲା । ସେ ଖୁଣ୍ ପୁଣି ଅଦ୍ଭୁତ ଧରଣର ।

ହୋଟେଲ ମାଲିକର ଗୋଟାଏ ସେକ୍ରେଟେରୀ ଥିଲା, ତା ନାଁ ଗଙ୍ଗାରାମ । ଯାହା କିଛି ଅନ୍ୟାୟ ଅତ୍ୟାଚାର ହୋଟେଲ ମାଲିକ କରୁଥିଲା ସେଇ ଗଙ୍ଗାରାମ ମାଧ୍ୟମରେ । କିନ୍ତୁ ଏପରି ଏକ ସମୟ ଆସିଲା ଯେତେବେଳେ ଗଙ୍ଗାରାମ ଆଉ ହୋଟେଲ ମାଲିକ ମଧ୍ୟରେ ମନୋମାଳିନ୍ୟ ଘଟିଲା । ସେଇଠୁ ହୋଟେଲ ମାଲିକ ରମାପଦବାବୁ ଆତଙ୍କ ଗଣିଲେ । ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ସେ ବିପକ୍ଷ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ଭାବି, ରମାପଦକୁ ମାରିଦେବା ପାଇଁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କଲେ ।

ରମାପଦ ମୋହନ ନାମରେ କେଉଁଠୁ ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକକୁ ଯୋଗାଡ଼ କଲା । ସେ ଖୁବ୍ ଭଦ୍ର, ଏସବୁ ଗୋଳମାଳିଆ କାଣ୍ଡ କାରଖାନା ଭିତରେ କେବେ ପଶି ନଥିଲା । ମାତ୍ର ଅବସ୍ଥା ଚକ୍ରରେ ସେ ରମାପଦ ହାତରେ ଧରା ପଡ଼ିଲା ।

ମଜା ହେଲା କ'ଣ ନା, ଦିନେ ଗଙ୍ଗାରାମକୁ ରମାପଦ କହିଲା, ମୋହନକୁ ତା'ର କଲିକତାର କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବାନ୍ଧବୀ ପାଖକୁ କ'ଣ ନେବାପାଇଁ ପଠା । ରମାପଦ ଜାଣିଥିଲା, ମୋହନ ସେଥିରେ ରାଜି ହେବ ନାହିଁ । ଗଙ୍ଗାରାମ ମୋହନକୁ କହିଲା, କିନ୍ତୁ ମୋହନ ମନାକଲା । ରମାପଦର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲା, ଯେ କୌଣସି ମତେ ମୋହନକୁ ରାଜି କରେଇବାକୁ ହେବ । କଥାରେ ନ ହେଲେ ମାଡ଼ରେ । ଶେଷକୁ ତାହାହିଁ ହେଲା । ଗଙ୍ଗାରାମ ଓ ମୋହନ ଭିତରେ ଭୀଷଣ ମାରଧର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଶେଷରେ

ଦେଖାଗଲା, ଗଙ୍ଗାରାମ ଖୁଣ୍ ହୋଇଛି । ଆଉ ତାଙ୍କୁ ଖୁଣ୍ କରିଛି ମୋହନ ।

କିନ୍ତୁ ସବୁଠୁ ମଜାକଥା ହେଉଛି, ସେଇଟା ରମାପଦର ପ୍ଲାନ ଥିଲା । ଏମାନଙ୍କର ମାଡ଼ ଗୋଳ ବେଳେ ଜଣକୁ ଆଲୁଅ ଲିଭେଇ ଦିଆ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ଆଉଜଣଙ୍କୁ ଗର୍ଦ୍ଦେଣ ଦିଆ ହୋଇଥିଲା, ସେଇ ଗୋଳମାଳ ଭିତରେ ସେ ଯେପରି ଗଙ୍ଗାରାମ ପେଟରେ ଛୁରୀ ଭୁସେଇ ଦିଏ । ସବୁ ରମାପଦର ପ୍ଲାନିଂ ଅନୁ-ସାରେ ହେଲା, କିନ୍ତୁ ଖୁଣୀ ମୋହନ ବୋଲି ରମାପଦ ମୋହନକୁ କିନ୍ତୁ ତା' ହାତ ମୁଠାରେ ରଖିଲା।

ପୋଲିସ୍ ଆସିଲା ବେଳକୁ ଗଙ୍ଗାରାମର ଲାସ୍ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ରମାପଦ, ମୋହନ କିମ୍ବା ହୋଟେଲର କୌଣସି ମୁଖିଆ ବ୍ୟକ୍ତି ନ ଥିଲେ । ସେଇଦିନଠାରୁ ମୋହନର କିମ୍ବା ରମାପଦର ସନ୍ଧାନ ଆଉ ପୋଲିସ୍ କରି ପାରିନାହିଁ ।

ବାସ୍ ସେତିକି ମୋର ନୋଟ୍ସ ଥିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଆନନ୍ଦରେ କୁହୁଳି ଉଠିଲେ ।

ମାନେ ? ଯଦୁବାବୁ ବିସ୍ମୟରେ ଚାହିଁଲେ ସାହାଣୀ ମୁହଁକୁ ।

ତା'ପରେ ସବୁ ମିଳି ଯାଉଛି । ମୁଁ ରମାପଦ, ମୋହନ ଏବଂ ତାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହକାରୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପାଇଛି । ସମସ୍ତେ ଏଇଠି, ମାନେ ଏଇ କଲିକତାରେ ଅଛନ୍ତି, ବୁଝିଲେ ଯଦୁବାବୁ ସେଇ ରମାପଦ ଓରଫ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ଚଲୁରଙ୍ଗା ସହକାରେ ସମ୍ମାନ କରନ୍ତି ଆଉ ବମ୍ବେର ନିଜ ହୋଟେଲ ବଦଳରେ କଲିକତାରେ ମିଡ୍ ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି । ଭାରି ଚମତ୍କାର ଯଦୁ । ଷ୍ଟୋରିଟି ଭାରି ଇଣ୍ଟରେଷ୍ଟିଂ ।

ତୋ ବମ୍ବେଇ ଘଟଣାର ;କେର୍ ଟାଣି ମୁଁ କହୁଛି ଶୁଣ୍ । ମୋହନ ପ୍ରକୃତରେ ନରପରାଧୀ । ଛଟରା ହତଭାଗ୍ୟ । ସେ ଛନ୍ଦାକୁ ଭଲପାଏ । ଅବଶ୍ୟ କେଉଁଠୁ କପରି ତାଙ୍କ ପ୍ରଣୟର ସୂତ୍ରପାତ, ମୁଁ ସେ ଖବର ରଖିନାହିଁ । ଯା' ହେଉ ମୋହନ ଗରିବ । କୌଣସି କାରଣରୁ ହେଉ ସେ ବମ୍ବେରେ ରମାପଦ ହାତରେ ଧରା ପଡ଼ିଛି । ରମାପଦ ଦୁଏତ ମୋହନ ଆଉ ଛନ୍ଦା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବୁକଥା ଜାଣେ, ଆଉ ଖାଲି ସେତିକ ନୁହେଁ, ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ଘରବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାକୁ ସବୁ ଜଣାଥିଲା । ସେ ଜାଣିଥିଲା ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ଘରେ ଏପରି ଏକ ପ୍ରକାର ବିଷ ଅଛି, ଯାହାକୁ ପାଇଲେ ସେ କାମ ଏତେ ସହଜରେ ହାସଲ କରିବ ଯାହା ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

କଥା ମଝିରେ ଯଦୁବାବୁ ବାଧାଦେଇ କହିଲେ, ଶ୍ରୀପତିବାବୁଙ୍କ ଘରେ ବିଷ ?

ସେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ରୋମାଞ୍ଚକର କାହାଣୀ । ପରେ ଶୁଣିବୁ ! ହଁ, ରମାପଦ ଜାଣିଥିଲା ଏକା ମୋହନ ଛଡ଼ା ଶ୍ରୀପତି ବାବୁଙ୍କ ଘରୁ ଆଉ କେହି ତାହା ସଂଗ୍ରହ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ମୋହନକୁ ହାତରେ ନରଖିଲେ ମଧ୍ୟ ତା' ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ହେବ ନାହିଁ । ଏଣେ ଗଙ୍ଗାରାମକୁ ହଟେଇବାକୁ ହେବ । ସଙ୍କେତରେ ଯଦୁ ଚମତ୍କାର ପ୍ଲାନ୍, ଗୋଟିଏ ଟେକାରେ ଦୁଇଟି ଚଢ଼େଇ ଚିତ୍ ପଟାଙ୍ଗ ।

ମୋହନ ଜାଣିଲା ସେ ଖୁଣୀ ଆଉ ରମାପଦ ତା' ରକ୍ଷକ । ଶେଷରେ ରମାପଦ କଲିକତା ଫେରି ଆସି ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ରୂପେ ଦେଖା ଦେଲେ । ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ମୋହନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଶ୍ରୀପତିବାବୁଙ୍କ ଘରୁ ବିଷ ନେଇ ଦୁଇ

ଦୁଇଟି ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଘଟେଇଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସମାଜରେ ସେ ଜଣେ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ! ଅଦ୍ଭୁତ !!

ଯଦୁବାବୁ ସବୁ ଶୁଣିସାରି କହିଲେ, ତୁ କମିତି ଅନୁମାନ କରୁଚୁ ଯେ ରମାପଦ ଆଉ ତାଲୁକଦାର ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ?

ମୁଁ ସବୁ ପ୍ରମାଣ ପାଇଚି । ତୋତେ ମଧ୍ୟ ଦେଖେଇବି । ମଝିରେ ମୋହନ ଅଛି । ତୁ ଯାହା କହ ଯଦୁ ବମ୍ବେର ରମାପଦ ଆଉ କଲିକତାର ତାଲୁକଦାର ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ।

ତା' ହେଲେ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କର ଏଇ ଦୁଇଟି ମର୍ଡ଼ର ମୂଳରେ କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ବୋଲି ଭାବୁଚୁ ?

ପ୍ରଥମ—ତାଲୁକଦାର ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ବଉଟି କମ୍ପିଟେସନରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ପଠାଇଥିଲା । ତା ମୂଳରେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଏଇ କମ୍ପିଟେସନର ଦୁଇମାସ ପୂର୍ବରୁ ହଲିଉଡ୍‌ର ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ଡ଼ିରେକ୍ଟର ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ ଯିଏ "ମିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆ" ହେବ, ତାକୁ ସେ ତାଙ୍କର ଗୋଟାଏ କି ଛବିରେ ହିରୋଇନ୍ କରିବେ । ତାଲୁକଦାର ନିଶ୍ଚୟ ସେ ସମ୍ବାଦ କାଗଜରୁ ପଢିଥିଲେ, ଆଉ ସେ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ତା'ର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଭାର ବହନ କରି ବମ୍ବେ ପଠାଇଥିଲେ । ଧୂର୍ତ୍ତ ଲୋକଟି ! ହଠାତ ସେ ଦେଖିଲେ, ଲୀଳା ମଜୁମଦାର କମ୍ପିଟେସନ୍‌ରେ ଯୋଗ ଦେଲେ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରର ଚାନ୍ସ ନାହିଁ । ତେଣୁ "ମୂଳ ମାରିଲେ ଯିବ ସରି" ।

ବୁଝିଲି । କିନ୍ତୁ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଏତେ ଟଙ୍କା ପଇସା ଦେଇ ବମ୍ବେ ପଠାଇଲେ, ସେ ବିଜୟୀ ହେଲା, ସେଥିରେ ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଲାଭ ?

ଆରେ ଏତିକ ଅନୁମାନ କରି ହେଉନାହିଁ ? ହୁଏତ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ସହିତ ଚୁକ୍ତି ହୋଇଛି, "ମିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆ" ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଚୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ତାଲୁକଦାର ସବୁ କଥା ମାନିବା ଫଳରେ ହଲିଉଡ଼୍‌ରୁ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ମିଳୁଥିବା ମୋଟା ଅଙ୍କର ଟଙ୍କାଟା ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ପକେଟ ଭର୍ତ୍ତି କରିବ ।

ବାଃ ! ଚମତ୍କାର ପରିକଳ୍ପନା ତ ! ମାନିଲି । ଆଉ ଶ୍ରୀପତି ଖ୍ରେଟରାସ୍ତ ?

ତା'ର ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି । ସେଇଟାକୁ ମୁଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି ପାରିନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଶ୍ରୀପତିବାବୁଙ୍କ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ମହେଶ୍ୱରବାବୁ ଫେରି ଆସିଲେ ସବୁ ରହସ୍ୟ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ହୋଇଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ସେଇ ଉଇଲ୍ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଭୀଷଣ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଚାଲିଛି ।

ଉଇଲ୍ ?

ହଁ, ଶ୍ରୀପତିବାବୁ ଗୋଟାଏ ଉଇଲ୍ ତାଙ୍କ ଆଟର୍ଣ୍ଣିଙ୍କ ପାଖରେ ରଖି ଯାଇଛନ୍ତି, ଯାହା ତାଲୁକଦାର ଜାଣନ୍ତି । ଆଉ ସେ ଉଇଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଛଦ୍ମ ତାଙ୍କ ଆଟର୍ଣ୍ଣିଙ୍କ ଠାରୁ ସବୁକଥା ବୁଝି ଆସିଛି । ମୁଁ ଛଦ୍ମକୁ ପଚାରିଲେ ସବୁ ଜଣା ପଡ଼ନ୍ତା, ମାତ୍ର ହୁଏତ ସବୁ ପଣ୍ଡ ହୋଇଯିବ । ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ମହେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କ ଫେରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ।

ବେଶ୍, ଭଲକଥା । ତା' ହେଲେ ମୋର ଛୁଟି ଭାଇ । ଏକେତ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଏତେଣ ମଧ୍ୟ ଭୁ ମହାରର ଭୂତା ମାରି ଆଣିଲୁଣି—ମୁଁ ଜଷ୍ଟିନ୍ । ଯଦୁବାବୁ ଏତକ କହି ଆରାମ ଚଉକିଟା ଉପରେ ଗୋଡ଼ହାତ ଲମ୍ବେଇ ଦେଇ ଆଖିବୁଜି ପକେଇଲେ ।

ଆରେ ନା ନା, ଚଳେ ଆଜ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ "ମୃତ୍ୟୁବନ୍ଦର" ଦେଖେଇବାକୁ ନେବ । ଦେଖିବୁ ମଣିଷ ଜୀବନକୁ ନଗ୍ନପଦରେ ପବନ ସହିତ ମିଶେଇ ଦେବାକୁ ସେ କପରି ଗବେଷଣାଗାର ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ।

ଆଚ୍ଛା !

ଭାରି ଚମତ୍କାର କଥା । ତା ଭିତରେ ପଶିଲେ ପ୍ରାଣ ଶିହରି ଉଠିବ ।

ତା ହେଲେ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି ।

ଅଲବତ୍ । ଆଜ ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ ବଡ଼ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ସିଆଡ଼େ ଅଟକିବେ । ଇତ୍ୟବସରରେ ଆମେ ତାଙ୍କ "ମୃତ୍ୟୁ ବନ୍ଦର" ଭିତରେ ରଣପୋତ ଭିଡ଼େଇବା । ଦେଖାଯିବ ଯାହା ଥିବ କପାଳରେ ।

—ବାଇଶ—

ଅତି ଧୀରେ ଏବଂ ସନ୍ତର୍ପଣରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ସାହାଣୀବାବୁ । ପଛେ ପଛେ ଯଦୁବାବୁ । କଟିକଟିଆ ଅନ୍ଧାର, ମୁହଁକୁ ମୁହଁ ଦିଶୁନାହିଁ । ନିଶୁନ୍ !

ସାହାଣୀବାବୁ ଓ ଯଦୁବାବୁ ଗୋଟାଏ ଜାଗାରେ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ-ମିନଟ୍ ଯାଏ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲେ । ଅନ୍ଧାର ଆଖି ସହିଗଲା । ଝାପ୍‌ସା ଝାପ୍‌ସା ଦିଶିଲା ସବୁ । ଆଜ ସେ ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା-ଗାରଟି କାହିଁକି ଅନ୍ଧାର, ସାହାଣୀବାବୁ ବୁଝିପାରିଲେ । ନିଶ୍ଚୟ

ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ମିଡ଼୍‌ନାଇଟ୍‌ ହୋଟେଲରେ । କିନ୍ତୁ ସାହାଣୀବାବୁ ବର୍ଣ୍ଣ ସୁଇଚ୍‌ରେ ହାତ ଦେବାକୁ ସାହସ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଉପରେ ସ୍ୱିକର ଅଛନ୍ତି । ମୋଟେ ନିରାପଦ ନୁହେଁ ।

ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ପରୀକ୍ଷାଗାରଟା ଯେପରି ବିରାଟ ପାଟି ମେଲିକରି ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଗିଳି ପକେଇବ ।

ସାହାଣୀବାବୁ ପକେଟରୁ ଟର୍ଚ୍ଚ ବର୍ତ୍ତିଟା ବାହାର କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, ଖୁଡ଼୍‌କିନା କ'ଣ ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ ହେଲା, ସେ ଚୁପ୍‌ ହୋଇଗଲେ । ପୁଣି ନୀରବ । ହୁଏତ ଶଶା, ମୂଷା ବା ବିରାଡ଼ି କେହି ମୃତ୍ୟୁ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହେଉଛି । ପୁଣି ସେ ଆଉଥରେ ଟର୍ଚ୍ଚ ଜଳାଇବାକୁ ଯିବେ, ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ମାତ୍ର କେଇ ଗଜ ବ୍ୟବଧାନରେ ଗୋଟିଏ ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଆଲୋକ ଜଳି ଉଠିଲା ।

କିଏ ? ଗୋଟାଏ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଛାଇ ଭଳି ଦିଶୁଛି । ଏମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ସେହି ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ ଟର୍ଚ୍ଚର ଆଲୋକଟା ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗକୁ ଓ ପଛକୁ ବୁଲବୁଲ କରୁଛି ।

ସାହାଣୀବାବୁ ନୀରବରେ ଠିଆହୋଇ ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ, ଯଦୁବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଅଟକେଇଲେ । ସେଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତିଟା ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ପରୀକ୍ଷାଗାରରେ କ'ଣ ଯେପରି ମନୋନିବେଶ କରି ଖୋଜୁଥିଲା । ଯଦୁବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ମନେ ହେଉଥିଲା, ସେ ଯେପରି ଗୋଟାଏ କିଛି ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ପଦାର୍ଥ ଖୋଜୁଛି ।

ଯଦୁବାବୁ ଚୁପ୍‌ ଚୁପ୍‌ ପଚାରିଲେ, କିଏ କହେ ସାହାଣୀ ?

ଠିକ୍‌ତ ଅନୁମାନ କରି ହେଉନି ।

ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ତ ?

ବୋଧହୁଏ ନା, କାରଣ ତାଙ୍କ ଘରେ ସେ ସ୍ୱେରଥର ଅନ୍ତରାଳନ୍ତେ ଜାଣିବ ?

ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତିଟା ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲା । ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ଜାଗାରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ଠିଆ ହେଇଗଲା । ହୁଏତ ସେ ତା' ଲକ୍ଷ୍ୟବସ୍ତୁ ପାଇଛି ।

ତା'ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତଦ୍ୱାର ଖୋଲି ଘଦାକୁ ବାହାରିଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ଓ ଯଦୁବାବୁ ପଛେ ପଛେ ବାହାରି ଗଲେ । ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତିଟା ପାଇଁ ଗୋଟାଏ କଳା ମଟର ଗାଡ଼ି ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।

ସାହାଣୀ ବାବୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ, ସେଇଟା ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଗାଡ଼ି । ସେ ଯଦୁବାବୁଙ୍କୁ ସେହି ଗାଡ଼ି ପଛେ ପଛେ ଗାଡ଼ି ଛୁଟେଇବାକୁ କହିଲେ ।

ଦୁଇ ତିନଟା ଅନ୍ଧାରୁଆ ଗଳିରାସ୍ତା । ତା'ପରେ ଗୋଟାଏ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଗଳି । ମୋଡ଼ରେ ଗାଡ଼ି ଅଟକେଇ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ସେଇ ଗଳି ଭିତରେ ପଶିଲେ, ଯେଉଁଠି ସାହାଣୀବାବୁ ଗୋଟାଏ ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କୁ । ସାହାଣୀବାବୁ ଦୂରରେ ଗାଡ଼ି ଅଟକେଇଲେ । ଅନୁସରଣ କଲେ ତାଲୁକଦାରଙ୍କୁ ।

ସେମାନେ ଆସୁଥିଲେ । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ସହିତ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ମୋହନ । ଯଦୁବାବୁ ଓ ସାହାଣୀବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ତିନିଜଣ ଯାକ ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ବସିଲେ । ତା'ପରେ ଗାଡ଼ି ଛାଡ଼ିଦେଲା ।

କେଉଁଆଡ଼େ ? ଯଦୁବାବୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଦୂରତ୍ୱ ରଖି ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲେ । ରାସ୍ତା ଘାଟରେ କୋଳାହଳ କମି ନଥିଲା । ଗାଡ଼ି ଆଗଉଥିଲା ।

ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ ଦୁଆରରେ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଗାଡ଼ି ଅଟକିଲା । ମୋହନ ଓ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଓହ୍ଲେଇ ଗଲେ । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ବସି ରହିଲେ ଅନେକ ସମୟ ।

ପୁଣି ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଫେରିଲା । ଏଥର ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ଗଲେ ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ।

ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ ଭିତରେ ଜୁଆର ଆସିଥିଲା । ଲୋକ ଗହଳି, ନୃତ୍ୟ ଗୀତ, ଆଲୋକ ସଜ୍ଜା, ସବୁ ମିଶି ହଜେଇ ଦେଉଥିଲା ମଣିଷ ମନକୁ ।

ଯଦୁବାବୁ ଓ ସାହାଣୀ ବାବୁ ଭିତରକୁ ପଶିଲେ । ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠୁଥିଲା । ଆଜି ହୁଏତ ଶେଷ ଯବନିକା ପାତ କରି ପାରିବେ ସେ । ଦୀର୍ଘଦିନର ଶ୍ରମ ତାଙ୍କର ସାର୍ଥକ ହେବ ।

ନୃତ୍ୟ ଚାଲିଥିଲା । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର କିମ୍ବା ଗୀତା ମହାପାତ୍ର କେହି ଦିଶୁ ନ ଥିଲେ । ସାହାଣୀବାବୁ ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ହୁଏତ କେଉଁ ଗୁପ୍ତ କକ୍ଷରେ କିଛି ଗୁପ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣା ଚାଲିଛି । ସାହାଣୀବାବୁ ଭିତରକୁ ପଶିବା ପୂର୍ବରୁ ଥରେ ବାହାରକୁ ଯାଇ ଥାନାକୁ ଟେଲିଫୋନ କରି ଆସିବେ ବୋଲି ବାହାରିଗଲେ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ଜବାବ ମିଳିଲା—ପୋଲିସ ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେ ଜଣ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ ଛଦ୍ମବେଶରେ ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଇତି ପୂର୍ବରୁ ଟେଲିଫୋନ୍ କରାହୋଇ ଅଣା ହୋଇଛି ଏବଂ ସାହାଣୀବାବୁ ନିଜେ ଟେଲିଫୋନ୍ କରି ପ୍ରାୟ ଘଣ୍ଟାକ ଆଗରୁ ଥାନାକୁ ଏ ସମ୍ବାଦ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

ରସିଭରଟା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ରଖିଦେଇ ସାହାଣୀବାବୁ ହତଭମ୍ବ ଭାବରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ । ଘଟଣାଟା ଉପରେ ଖାପଛଡ଼ା ମନେହେଲା ।

ଫେରିଆସି ଯଦୁବାବୁଙ୍କୁ ସେ ଖୋଜି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ବ୍ୟାପାର କଣ ?

ନୃତ୍ୟଗୀତର ଲହରୀ ମିଡ୍‌ନାଇଟ ହୋଟେଲର ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ କରି ରଖିଥିଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଯଦୁବାବୁଙ୍କୁ ଖୋଜୁଥିଲେ । ଭାବୁଥିଲେ ଘଟଣାଟା କଥା । କିନ୍ତୁ ପୋଲିସ୍ ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ଯେ ଆସିଛନ୍ତି, କାହିଁ ? ତାଙ୍କୁ ସେ ଦେଖୁନାହାନ୍ତି ତ କେଉଁଠି !

ସାହାଣୀବାବୁ ସ୍ଥିର ଭାବରେ ଠିଆ ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଭିତରକୁ ପଶିଲେ । ଗ୍ରୀନ୍ ରୁମ୍‌ରେ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ଝିଅ । ସମସ୍ତେ "ମେକ୍‌ଅପ୍"ରେ ବ୍ୟସ୍ତ । କେହି କାହାର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁବାର ଅବକାଶ ନାହିଁ । ଆହୁରି ଭିତରକୁ ଆଗେଇଲେ । ତେଣିକି ତେଣିକି ସବୁ ନିସ୍ତେଳା ପରି ମନେ ହେଉଛି ।

କିଏ ?

ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି କିଏ ଯେପରି ଆତ୍ମଗୋପନ କରିବାକୁ ଧାଇଁ ପଳାଉଛି । ସାହାଣୀବାବୁ ପକେଟରୁ ରିଭଲଭରଟାକୁ ଯୋର୍‌ରେ ଯାବୁଡ଼ି ଧରି ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତିଟାର ପଛେ ପଛେ ଧାଇଁଲେ । ଗୋଟିଏ ସରୁ ପଥ, ତା' ପରେ ହଠାତ୍ ଅଟକିଗଲେ । ଅନ୍ଧାର କଟି କଟି । ସେ ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତିଟା ଯେମିତି ସେଇଠି କୋଉଠି ମିଳେଇ ଗଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ସ୍ଥିର ହୋଇ ଦଣ୍ଡେ ଠିଆ ହେଲେ । କେଉଁଠି କିଛି ଶବ୍ଦ ନାହିଁ । ନିଶୁନ୍ । ପକେଟରୁ ଟର୍ଚ୍ଚ ବାହାରକରି ଜଳି

ମୁହାଁ କରି ଜଳେଇଲେ । ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟେଟ ଲୁହା ସିଡ଼ି ଭିତରକୁ ଲମ୍ବି ଯାଇଛି ।

ସାହାଣୀବାବୁ ରିଭଲଭର୍‌ଟା ବାଗେଇ ଧରି ଧୀରେ ଧୀରେ ସେଇ ସିଡ଼ିର ପାହାଚ ଉପରେ ପାଦ ଥାପିଲେ । ତଳକୁ, ଆହୁରି ତଳକୁ ଲମ୍ବି ଯାଇଛି । ଭିତରେ ଆଲୋକ ଶିଖା ଦିଶୁଛି । ସାହାଣୀ ବାବୁ ଆଗେଇ ଗଲେ । ଛାତିଟା ପଡ଼ୁଥିଲା, ଉଠୁଥିଲା । ମନେ ପଡ଼ୁଥିଲା ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ସେଇ ପରୀକ୍ଷାଗାର ଅପେକ୍ଷା ଯେପରି ଆହୁରି ଭୟଙ୍କର । ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲ ଭିତରେ ଯେ ଏପରି ଏକ ଗୁପ୍ତସ୍ଥାନ ରହିପାରେ, ସେ କଥା ସାହାଣୀବାବୁ ଇତିପୂର୍ବରୁ କେବେ କଳ୍ପନା କରି ପାରି ନ ଥିଲେ ।

"ନା, ନା, ତୁମେ ମୋ କଥା ମାନିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।"

ଗୋଟାଏ ମୋଟା କଣ୍ଠର ଆବାଜ୍ ବାହାରି ଆସି ମିଳେଇ ଗଲା । ସାହାଣୀବାବୁ ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ ସ୍ୱରଟା ଆସିଲା କେଉଁ ଦିଗରୁ । ମାତ୍ର ସେ ସିଡ଼ିର ପାହାଚ ପରେ ପାହାଚ ଅତିକ୍ରମ କରି ଆଗଉଥିଲେ ।

ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରଶସ୍ତ ହଲ୍ ଘର । ଜୁଆଖେଳ ଚାଲିଛି । ମଦ୍ୟପାନ ଚାଲିଛି । ଅସଂଯତ ବେଶରେ କେତୋଟି ନାରୀ ପରିବେଷଣ କରୁଛନ୍ତି । ଆହୁରି········

ସାହାଣୀବାବୁଙ୍କ ଆଖି ବୁଜି ହୋଇଗଲା । ସେ ଦୁଇଟି ଶେଷ ପାହାଚଟା ଅତିକ୍ରମ କରିଗଲେ ଧରା ପଡ଼ିଯିବେ । କାରଣ ସେଇଠୁ ହଲ୍‌ଘରଟା ଆରମ୍ଭ । ଫାଙ୍କା । କେଉଁଠି ହେଲେ ଦେହ ଢାଙ୍କିବାକୁ ଜାଗା ନାହିଁ ।

ଉଃ କି ଅଶ୍ଳୀଳ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସେଇ ଝିଅଗୁଡ଼ାଙ୍କର ! ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ଗୋଳମାଳ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା କାହିଁକି ? ଜୁଆଖେଳରେ

ଜଣେ ଜଣକଠାରୁ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ନେଇ ଯାଇଛି । ଗୋଳମାଳ ବଢ଼ି ଉଠିଲା । ଧସ୍ତାଧସ୍ତି । ସାହାଣୀବାବୁ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ଲେ । ତାଙ୍କ ହାତ ଆଙ୍ଗୁଳଟା ପିସ୍ତଲ ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ଥରୁଥିଲା ।

ଇସ୍, ଇଏ କ'ଣ ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ? ଅର୍ଦ୍ଧ ଉଲଗ୍ନ, ସୁଇମା ଝିଅଙ୍କ ଭଳି ଦେହରେ ସାମାନ୍ୟ ଆବରଣ । ସେ ପଶିଆସିଲା ସେଇ କୋଳାହଳ ଭିତରକୁ । ଯେଉଁମାନେ ଟେବୁଲରୁ ଉଠି ପଡ଼ିଥିଲେ, ଧୀରେ ଧୀରେ ସେମାନେ ବସି ପଡ଼ଲେ । ଗୀତା ମହାପାତ୍ର ଦୁଇଟା ସିଗାରେଟ୍ ବାହାର କରି ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମୁହଁରେ ଧରାଇ ଦେଲା । ଡ଼ିଆସିଲ ଜଳେଇ ଦେଲା । ଗୋଟାଏ ଅଶ୍ଳୀଳ ଇଙ୍ଗିତ କରି ଠିଆହୋଇ ରହିଲା ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଝିରେ । ଦୁହେଁ ସିଟ୍‌ରେ ବସିଲେ । ପୁଣି ଖେଳ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଗୋଲମାଳ ଥମିଗଲା ।

ସାହାଣୀବାବୁ ଖାଲି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ, ଆଜ ନଗର ବପଲ ଅବସ୍ଥା କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ, କେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯେ······

ହଠାତ୍ ଆଲୋକ ଗୁଡ଼ାକ ଲିଭିଗଲା । ସାହାଣୀବାବୁ କୁଆଡ଼କୁ ଯିବେ କ'ଣ କରିବେ ସ୍ଥିର କରିବା ପୂର୍ବରୁ କାହାର ସ୍ପର୍ଶ ଅନୁଭବ କଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶୁଣିଲେ,—ମୁଁ ଯଦୁ, ଚାଲଆ ମୋ ସହିତ । ଶୀଘ୍ର । ସାହାଣୀବାବୁ ଆଗେଇ ଗଲେ । ତା'ପରେ ପୁଣି ଘରର ବତୀଗୁଡ଼ାକ ଜଳି ଉଠିଲା ।

ଗୋଟାଏ ଅନ୍ଧାରୁଆ କୋଠରି ଭିତରେ ଯଦୁବାବୁ ଓ ସାହାଣୀବାବୁ ପଶିଲେ । ବାହାରର ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ହେଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ କେହି ଦେଖିପାରୁ ନ ଥିଲେ ।

ଯଦୁବାବୁ ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ କାନ ପାଖରେ ଚୁପି ଚୁପି କହିଲେ, ବୁଝିଲୁ ସାହାଣୀ । ତୋ' ଅନୁମାନ ସତ୍ୟ । କାଲି ମୋ

ଆଗରେ ଯେପରି ଘଟଣାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରୁଥିଲୁ, ଠିକ୍ ସେଇଆ । କିନ୍ତୁ ତା'ଛଡ଼ା ବି ଅନେକ କଥା ଅଛି, ଯାହା ତୁ ଜାଣିନାହୁଁ ।

ମାନେ ?

ମୁଁ ବି ପୁରାପୁରି ବୁଝି ପାରିନାହିଁ । ଏଇଖିଣା ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ସତ୍ୟଜିତ୍ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଭେଟ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଏଇ ପାଖ ରୁମ୍‌ରେ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଏ ଘଟଣା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେହି ଜଣେ ଟେଲିଫୋନ୍‌ରେ ସବୁକଥା କହୁଛି । କିନ୍ତୁ କିଏ ଯେ କହୁଛି, ସେ କଥା ସତ୍ୟଜିତ୍‌ବାବୁ ବହୁ ଚେଷ୍ଟାକରି ଜାଣିପାରି ନାହାନ୍ତି ।

ଘଟଣାଟା ଭାରି ଚମତ୍କାର କିନ୍ତୁ । ଶ୍ରୀପତି ସ୍ରେଷ୍ଟରାୟ ତାଙ୍କ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଧରଣର ଉଇଲ୍ ରଖି ଯାଇଛନ୍ତି । ଯାହାର ଅର୍ଥ—ସେ ମରିବା ପରେ ଯଦି ତାଙ୍କ କନ୍ୟା କାହାକୁ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ବିବାହ କରେ, ଆଉ ସେ ବିବାହ ଯଦି ଆଇନ ସମ୍ମତ ହୁଏ, ତେବେ ତାଙ୍କ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାରୀ କନ୍ୟା-ଜାମାତା ଦୁହେଁ ହେବେ ।

ସାହାଣୀ ବାବୁ କଥା ମଝିରେ ବାଧାଦେଇ କହିଲେ, ସେ କଥା ମୁଁ ଜାଣେ । ଆଉ ସେଇ ଉଇଲର ନକଲ ମୁଁ ଭାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ ଘରେ ଦେଖିଥିଲି ।

ଯଦୁବାବୁ କହିଲେ, କାଲି ସେଇ ବିବାହ ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ମାନେ ?

କାଲି ରାତିରେ ଏଇ ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲରେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଛନ୍ଦା ସହିତ ମୋହନର ବିବାହ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଆଜି ମଧୁଶଯ୍ୟା ।

ତେବେ ଏ କଥା ସବୁ କିଏ କହିଲା ?

ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ସତ୍ୟଜିତ୍ ବାବୁ ।

ସେ କାହାଠାରୁ ଶୁଣିଲେ ?

ଟେଲିଫୋନ୍‌ରୁ । ପରେ ସେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରଙ୍କ ପାଖରୁ ବୁଝି ଥିଲେ ଘଟଣାଟା ସତ୍ୟ । ଆଉ ଏହି ବିବାହରେ ମଧ୍ୟ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର, ରାୟ ବାହାଦୁର ରାସବିହାରୀ ମଜୁମଦାର ଓ ଆହୁରି କେତେକ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ହୁଁ । ତା'ପରେ······

ତା'ପରେ ଆଜି ଛନ୍ଦାକୁ ମୃତ୍ୟୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବ ।

ତା'ମାନେ ?

ସେଇଆ, ଯାହା ତୁ ମତେ କାଲି କହିଥିଲୁ । ମୋହନ ମୁଣ୍ଡରେ ଯିଏ ହତ୍ୟା ଅପରାଧ ନଦି ଆଜଯାଏ ମୋହନ ଜରିଆରେ ବହୁ ଅପକର୍ମ କରି ଆସୁଛି, ସେଇ ହେବ ଶ୍ରୀପତି ଷ୍ଟେଟରାୟଙ୍କ ଅଗାଧ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ । ମାନେ ମୋହନ ତା' ହାତ ମୁଠାରେ । ଛନ୍ଦା ମୃତ୍ୟୁପରେ ଶ୍ରୀପତି ଷ୍ଟେଟରାୟଙ୍କ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ମୋହନ ପାଇବା କଥା, କିନ୍ତୁ ମୋହନ ତ ଆଉ ଲୋକ ଲୋଚନ ଗୋଚରକୁ ଆସି ପାରିବ ନାହିଁ, ତେଣୁ······

ବୁଝିଲି । ସବୁ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କ······

ହଠାତ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ ଘରର ବତି ଗୁଡ଼ାକ ଲିଭି ଲିଭି ଆସୁଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ଜୁଆଖେଳ ଆଉ ମଦ୍ୟପାନରେ ମତ୍ତଥିଲେ । ସେମାନେ ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ସେଇ ବିରାଟ ହଲ୍ ଘରଟା କପରି ଭୟଙ୍କର ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ।

ଅଧା ଅନ୍ଧାର ଆଉ ଅଧା ଆଲୁଅ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ କଳା କୋଟ୍ ପରିହିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଗେଇ ଆସିଲା । ସେଇ ନିସ୍ତବ୍ଧତା ଭିତରେ ତା' ପାଦଶବ୍ଦ ଯେପରି ବିଭୀଷିକା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । ସେ

ଆଗଉଥିଲା । ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ ହାତ ମୁଠାରେ ପିସ୍ତଲଟା କମ୍ପୁଥିଲା ।

ସେଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଗୁପ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତିଟା ଆହୁରି ଆଗେଇ ଯାଇ ଗୋଟାଏ ଘରର କବାଟ ଖୋଲିଲା । ଘର ଭିତରୁ କାହାରି ଗୋଟାଏ ଆର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାର ଶୁଣାଗଲା । ସାହାଣୀବାବୁ, ଯଦୁବାବୁ ଓ ସତ୍ୟଜିତ୍ ବାବୁ ଯାଇ ସେଇ ଦରଜା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ଭିତରେ ମୋହନ ଓ ଛନ୍ଦା । ମୋହନ ଗୋଟିପଣ ଥରୁଛି । ଛନ୍ଦା ଆଖିରେ ମଧ୍ୟ ବିସ୍ମୟ ।

ଗୁପ୍ତମୂର୍ତ୍ତିଟା ଆଙ୍ଗୁଳି ଦେଖେଇ ମୋହନକୁ ବାହାରିକୁ ଚାଲିଯିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା । ମୋହନ କିନ୍ତୁ ସେଇଠି ବସିଥିଲା । ଗୁପ୍ତମୂର୍ତ୍ତିଟା ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ।

ମୋହନ ଥରି ଥରି ବାହାରିକୁ ବାହାରି ଆସୁଥିଲା । ଗୁପ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତିଟା ପକେଟରୁ ଗୋଟାଏ ଶିଶି ବାହାରି କରି ଛନ୍ଦା ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଯାଉଥିଲା । ଛନ୍ଦା ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । କିଏ, କିଏ ? ତୁମେ ? କ'ଣ ଚାହଁ ?

ମୁଁ, ମୁଁ ମୃତ୍ୟୁ । ମୋ ହାତରେ କ'ଣ ଅଛି ଚିହ୍ନିପାରୁଚ ? ଏ ସେଇ କାଳକୂଟ ବିଷ, ଯାହା ମୋହନକୁ ତୁ ଦେଇଥିଲୁ । ଭାରି ଚମତ୍କାର । ଲିଲା ଉପରେ ମୁଁ ଏହାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲି, ଆଉ ଶ୍ରୀପତି ଟ୍ରେଟବାପୁ ! ତୁଚ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁବେଳେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲୁ । ଭାରି ସୁନ୍ଦର । ମୃତ୍ୟୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଟୋକେ ଅନୁଭବ କରି ହେବନାହିଁ । ଶୀତଳ ମୃତ୍ୟୁ ଜୀବନର ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୁଲେଇ ଦେବ ।

ସେଇ ଗୁପ୍ତମୂର୍ତ୍ତିଟା ଆଗେଇ ଯାଉଥିଲା । ଛନ୍ଦା ଯେମିତି ତା ଜୀବନ ଶକ୍ତି ହରେଇ ଆସୁଥିଲା । ଆଉ ଦି' ପାହୁଣ୍ଡ । ତା' ପରେ ହୁଏତ ଗୁପ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତିର ହାତରୁ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଟିକେ ନିଗିଡ଼ି ପଡ଼ି ଛନ୍ଦାର ଜୀବନ ଦୀପ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ନିର୍ବାପିତ କରିଦେବ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡସ୍ ଅପ୍ !

ଗୋଟାଏ ସ୍ୱର କଣ୍ଠରେ ଗଳା ସେଇ ଘରର ଅନ୍ୟ କୋଣରୁ ଭାସି ଆସିଲା ଏବଂ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଗୁପ୍ତମୂର୍ତ୍ତିର ପିସ୍ତଲ ପ୍ରଥମ ଗୁପ୍ତମୂର୍ତ୍ତି ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଆସିଲା ।

ପ୍ରଥମ ଗୁପ୍ତମୂର୍ତ୍ତିଟି ଦରଜା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା । ଏଣୁ ତିନୋଟି ପିସ୍ତଲ ଆଗେଇ ଯାଉଥିଲା । ଯଦୁବାବୁ ଶକ୍ତ ଗଳାରେ କହିଲେ, ହାତର ସେଇ ଶିଶିଟା ପକେଟରେ ଭରିଦିଅ । ନହେଲେ ମୋ ପିସ୍ତଲଟା କିଛି ମାନିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ ଗୁପ୍ତମୂର୍ତ୍ତିଟା ହତଭମ୍ବ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ।

ଯଦୁବାବୁ ଆଉଥରେ ଗର୍ଜ୍ଜନ କରି ଉଠିଲେ, ମୁଁ ତିନି ଗଣିବାଯାଏ ସମୟ ଦେଉଛି । ଏକ୍···ଦୁଇ · ···

ତିନି ଗଣା ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ପ୍ରଥମ ଗୁପ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଗଛ କାଟିଲା ପରି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ହାତରେ ଧରିଥିବା ବୋତଲକ ନିଜ ହାତରେ ଢାଳି ଦେଇଥିଲା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଗୁପ୍ତମୂର୍ତ୍ତିଟି ଯେପରି ବିଳାପ କରି ଉଠିଲା, ଇଏ କ'ଣ ହେଲା ସତ୍ୟଜିତ୍ ବାବୁ ? ମୋର ସମସ୍ତ ସାଧନା ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ହେଇଗଲା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଗୁପ୍ତମୂର୍ତ୍ତିଟି ଧାଇଁ ଯାଉଥିଲା ପ୍ରଥମ ଗୁପ୍ତମୂର୍ତ୍ତି ହାତରୁ ଶିଶିଟି ଛଡ଼େଇ ଆଣିବା ପାଇଁ, ମାତ୍ର ସାହାଣୀବାବୁ ଓ ଯଦୁବାବୁ ଦୁହେଁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଲେ । କଳା ପୋଷାକ ଖୋଲି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ କହିଲେ—ମୋର ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ହୋଇଗଲା ସାହାଣୀବାବୁ, ଯେଉଁ ବିଷ ଟିକକ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ମୁଁ ଏପରି ଗୋଟାଏ ବିରାଟ

ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ପଛରେ ଜୀବନ ପଣ କରି ଲାଗିପଡ଼ିଥିଲି । ସବୁ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଛି । ମୋର ସାଧନା, ମୋର ଅର୍ଥ, ସବୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଛି ।

ସତ୍ୟଜିତ୍ ବାବୁ ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାରଙ୍କୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସାହାଣୀବାବୁ ସେହି ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଉଦ୍‌ଗ୍ରୀବ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । କାରଣ ତାଙ୍କ ଅନୁମାନ ମିଥ୍ୟା ହୋଇଛି । ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର ଏହି ବିରାଟ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଅଧିନାୟକ ନୁହନ୍ତି । ସେ ତର ତର ହୋଇ ସେଇ ମୃତବ୍ୟକ୍ତିର ଦେହ ଓ ମୁହଁରୁ କଳା ପୋଷାକ ଗୁଡ଼ାକ ଖୋଲି ପକେଇଲେ ।

ଏଁ, ରାୟ ବାହାଦୁର ରାସବିହାରୀ ମଜୁମଦାର୍ !

ଡାକ୍ତର ତାଲୁକଦାର କୌଣସି ପ୍ରକାର ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ କହିଲେ—ମୋର ପରୀକ୍ଷାଗାର ଆପଣ ଦେଖିଛନ୍ତି ସାହାଣୀବାବୁ ! ଆପଣ ଯେଉଁଦିନ ମୋ ପରୀକ୍ଷାଗାରର ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ଉପରେ ଆଖି ବୁଲାଉଥିଲେ, ସେଦିନ ମୋ ଆଖି ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ବୁଲୁଥିଲା । ମୁଁ ବିଷ ଉପରେ ଦୀର୍ଘ ୫ବର୍ଷ ଧରି ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି । ଯେଉଁଦିନ ସନ୍ଧାନ ପାଇଲି ଶ୍ରୀପତି ଗୁପ୍ତରାୟଙ୍କ ଘରେ ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ଧରଣର ବିଷ ଅଛି, ସେଦିନ ଖୋଜିନ୍ତି ବେଳକୁ ସେ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ସେଇଦିନଠାରୁ ମୁଁ ସେଇ ବିଷଟିକ ଉଦ୍ଧାର କରିବାପାଇଁ ପ୍ରାଣ ପାଣିକରି ଲାଗି ପଡ଼ିଥିଲି । ଧୀରେ ଧୀରେ ଏଇ ଅପରାଧୀ ଦଳଟିକୁ ମୁଁ ଆବିଷ୍କାର କଲି । କାର୍ଯ୍ୟ ଆହୁରି ସହଜ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲି । ଆଉ ତାଙ୍କରି ସହାୟତାରେ ଆଜି ଆପଣମାନେ ରାୟବାହାଦୁର ରାସବିହାରୀ ମଜୁମଦାରଙ୍କ ଶେଷ ଅଭିନୟ ଦେଖିଲେ ।

ମୁଁ ଯେଉଁଦିନ ଜାଣି ପାରିଲି ସାହାଣୀବାବୁ ମୋତେ ଭୁଲ୍ ବୁଝିଛନ୍ତି, ସେହିଦିନ ଠାରୁ ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଭୁଲ୍ ବୁଝେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲି । କାରଣ ମୋ ବାଟ ପରିଷ୍କାର ହୋଇଯିବ । ମୁଁ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ମୋ ବାଟରେ ଆଗେଇ ପାରିବି ।

ସବୁକଥା ସତ୍ୟଜିତ୍ ବାବୁଙ୍କୁ ମୁଁ ଟେଲିଫୋନ୍‌ରେ କହିଥିଲି । ବମ୍ବେର ନିଜ ହୋଟେଲ ପରେ କଲିକତାରେ ମିଡ୍‌ନାଇଟ୍ ହୋଟେଲର ସ୍ରଷ୍ଟା ରାୟବାହାଦୁର ନିଜେ । ଆଉ ଲୀଳା ମଜୁମଦାର ସିଏ ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ଝିଅ ରୂପେ ଏ ଯାଏ ପରିଚିତା ! ଶୁଣନ୍ତୁ ତା' କଥା । ସେ ପ୍ରକୃତରେ ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ଝିଅ ନୁହେଁ, ତାଙ୍କର ସେ ଜଣେ ଅପରାଧ—ସଙ୍ଗୀନୀ । ମାନେ ସହକର୍ମିଣୀ । ସବୁଠୁ ମଜାଇକଥା ହେଉଛି ତା' ହତ୍ୟା ନିଜେ ରାୟ ବାହାଦୁର କରେଇ-ଛନ୍ତି, କାରଣ ତାକୁ ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବୁକଥା ଜଣାଥିଲା । ଏବଂ ସରିଥିଲା, ଆୟ ଅଧା ଅଧା । ବେଶ୍ ଚାଲିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ରାୟବାହାଦୁର ମୋହନ ଜରିଆରେ ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ହେବାକୁ ପ୍ଲାନ୍ କଲେ, ସେତେବେଳେ ଲୀଳାର ଇହଲୀଳା ସାଙ୍ଗ କରେଇବାର ସଂକଳ୍ପ ମଧ୍ୟ କଲେ ।

ମୁଁ ତାର ଆଭାସ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୀତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ପାଖରେ ନିଯୁକ୍ତ କଲି । ମୋର ଧାରଣାଥିଲା ହୁଏତ ଗୀତା ହାତକୁ ଲୀଳା ମଜୁମଦାରର ମୃତ୍ୟୁ ନିଦାନ ଆସିବ ଏବଂ ତା' ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆସିବ ମୋର ସେଇ ଇପ୍‌ସିତ ବିଷ କେଇବିନ୍ଦୁ ।

କିନ୍ତୁ ଏତେ ସହଜରେ ହୁଏତ ରାୟବାହାଦୁର ଗୀତାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବିଷ ତା' ହାତକୁ ଆସିଲା ନାହିଁ । ବିଚରା ଲୀଳାକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ହେଲାନାହିଁ ।

ତଥାପି ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି ସେଇ ବିଷ କେଇ ବିନ୍ଦୁ ପାଇଁ । ହଁ, ତା' ପରେ ମୋହନ, ମୋହନଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ଯେପରି ଭାବରେ ଅଣା ଯାଇଥିଲା, ମୋହନ ଯେ ଅପରାଧୀ ନୁହେଁ ସେକଥା ସେ ବୁଝିବାର ଅବକାଶ ପାଇ ନଥିଲା ।

ଛନ୍ଦା କଥା ମଝିରେ ବାଧା ଦେଇ କହିଲା—ମୋହନ ତା ହେଲେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ? ସେ କାହାରିକୁ ହତ୍ୟା କରିନାହିଁ ? ସେ ତା ହେଲେ ହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ଅପରାଧୀ ନୁହେଁ ?

ଯଦୁବାବୁ ହସି କହିଲେ,

ନା ମୋହନବାବୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ । ଆପଣ ଏବେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ଦାମ୍ପତ୍ୟଜୀବନ ଯାପନ କରି ପାରନ୍ତି ।

କଲିକତା

ତା ୩।୮।୫୭